

משניות סדר קדשים

על פי מהדורת הרב דוד אלטאראס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים יע"א
שנת ונשלמה פרים שפֿתֿנוּ לִפֿ"ק

הוצאת חטף-סגול
2025

הובא לדפוס באמצעות \LaTeX ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחוניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללמוד
יהי רצון מלפניך יי אלהי שלא יאָרע דְבַר תְּקֻלָּה עַל יְדֵי וְלֹא אֶכְשֶׁל
בְּדַבֵּר הִלְכָה וַיִּשְׁמַח בִּי חֲבִירִי וְלֹא אֹמֵר עַל טְהוֹר טָמֵא וְלֹא עַל
טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל מִתֵּר אֶסוּר וְלֹא עַל אֶסוּר מִתֵּר וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבִירִי
בְּדַבֵּר הִלְכָה וַאֲשַׁמַּח בָּהֶם:

והאר"י צוק"ל היה אומר אחר תפלה זו שני פסוקים אלו

כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וְתְבוּנָה:
גַּל עֵינֵי וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפותח הספר ללמוד בו יאמר

הִנְנִי רוֹצֶה לְלַמֹּד כְּדֵי שִׁבְיָאֲנִי תִלְמוּד זֶה לִידי מַעֲשֶׂה וְלִידי מִדּוֹת
יִשְׁרׁוֹת וְלִידי יְדִיעַת הַתּוֹרָה וְהִרְיֵנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוא וּשְׂכִינְתִּיהָ בְּדַחֲלֵהוּ וּרְחִימוּ וְיֵהִי נֹעֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה
יְדִינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזהו סדורן

א זבחים יד פרקים · ב מנחות יג פרקים · ג חולין
יב פרקים · ד בכורות ט פרקים · ה ערכין ט פרקים ·
ו תמורה ז פרקים · ז כריתות ו פרקים · ח מעילה ו פרקים ·
ט תמיד ז פרקים · י מדות ה פרקים · יא קנים ג פרקים ·
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָּל הַזְבָּחִים שֶׁנִּזְבְּחוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן כְּשָׂרִים אֶלָּא שְׁלֹא עָלוּ
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֻבָּהּ חוּץ מִן הַפֶּסַח וּמִן הַחֲטָאתָּ.
הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ בְּכָל זְמַן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף
הָאֲשָׁם הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ וְהָאֲשָׁם בְּכָל זְמַן אָמַר
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַחֲטָאתָּ בָּאָה עַל חֲטָא וְהָאֲשָׁם בָּא עַל
חֲטָא מָה חֲטָאתָּ פְסוּלָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה אִף הָאֲשָׁם פְּסוּל
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ:

ב יוֹסִי בֶן חוּנִי אוֹמֵר הַנִּשְׁחָטִים לְשֵׁם פֶּסַח וּלְשֵׁם חֲטָאתָּ
פְּסוּלִין שֶׁמַּעֲזוֹן אַחִי עֲזַרְיָה אוֹמֵר שֶׁחָטָן לְשֵׁם גְּבוּהָ מֵהֶם
כְּשָׂרִין לְשֵׁם נְמוּדָּ מֵהֶם פְּסוּלִין בִּיצַד קָדְשֵׁי קָדָשִׁים
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם קָדְשִׁים קָלִים פְּסוּלִין קָדְשִׁים קָלִים
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם קָדְשֵׁי קָדָשִׁים כְּשָׂרִין הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשִׂיר
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם שְׁלָמִים כְּשָׂרִין וּשְׁלָמִים שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם
בְּכוֹר וּלְשֵׁם מַעֲשִׂיר פְּסוּלִין:

ג הַפֶּסַח שֶׁשֶׁחָטוֹ בְּשַׁחֲרִית בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ
רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְכַשִּׁיר כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר בֶּן בִּתְרִיא
פוֹסֵל כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בֵּין הָאַרְבָּעִים אָמַר שֶׁמַּעֲזוֹן בֶּן עֲזַאי
מְקַבֵּל אֲנִי מִפִּי שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם זִקְנִים בְּיוֹם שֶׁהוֹשִׁיבוּ

רבי אלעזר בן עזריה בישיבה שכל הזבחים הנאכלים
שנזבחו שלא לשמן בשרין. אלא שלא עלו לבטלים לשם
חובה. חוץ מן הפסח ומן החטאת. ולא הוסיף בן עזאי
אלא העולה. ולא הודו לו חכמים:

י הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק
שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן
ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח
ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם
פסח. שהזבח נפסל בארבעה דברים. בשחיטה. ובקבול.
ובהלוף. ובזריקה. רבי שמעון מכשיר בהלוף. שהיה רבי
שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה.
ושלא בזריקה. אבל אפשר שלא בהלוף. ששוחט בצד
המזבח וזרק. רבי אליעזר אומר המהלך במקום שהוא
צריך להלך המחשבה פוסלת. ובמקום שאינו צריך
להלך. אין המחשבה פוסלת:

פרק ב

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁקִּבֵּל דָּמָן זָר־אוֹנָן טָבּוּל יוֹם־מַחֲסֵר בְּגָדִים־
 מַחֲסֵר כַּפּוּרִים־שֶׁלֹא רָחַץ יָדָיו וְרַגְלָיו־עָרַל־טָמֵא־
 יוֹשֵׁב־עוֹמֵד עַל גִּבֵּי כָלִים־עַל גִּבֵּי בְהֵמָה־עַל גִּבֵּי חֲבֵרוֹ
 פָּסֵל־קִבֵּל בְּשִׁמְאֵל פָּסֵל־רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכָּשִׁיר־נִשְׁפָּךְ עַל
 הָרֹצֶפֶה וְאַסְפּוֹ פָּסוּל־נִתְּנוֹ עַל גִּבֵּי הַכֶּבֶשׂ שֶׁלֹא כָּנָגַד
 הִיסוֹד־נָתַן אֶת הַנִּתְּנִין לְמִטָּן לְמַעַלָּן־וְאֵת הַנִּתְּנִין לְמַעַלָּן
 לְמִטָּן־אֶת הַנִּתְּנִים בַּפְּנִים בַּחוּץ־וְאֵת הַנִּתְּנִים בַּחוּץ
 בַּפְּנִים־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֶת:

ב־ הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לְזֶרוֹק דָּמוֹ בַּחוּץ־לְהִקְטִיר אֶת
 אֲמוּרָיו בַּחוּץ־אוֹ מִקְצַת אֲמוּרָיו בַּחוּץ־לְאַכּוֹל בְּשָׂרוֹ
 בַּחוּץ־אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ בַּחוּץ־אוֹ לְאַכּוֹל כִּזִּית מֵעוֹר
 הָאֵלֶּיהָ בַּחוּץ־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֶת־לְזֶרוֹק דָּמוֹ לְמַחֲר־אוֹ
 מִקְצַת דָּמוֹ לְמַחֲר־לְהִקְטִיר אֲמוּרָיו לְמַחֲר־אוֹ מִקְצַת
 אֲמוּרָיו לְמַחֲר־לְאַכּוֹל בְּשָׂרוֹ לְמַחֲר־אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ
 לְמַחֲר־אוֹ לְאַכּוֹל כִּזִּית מֵעוֹר הָאֵלֶּיהָ לְמַחֲר־פָּגוּל וְחִיבִין
 עָלָיו כָּרֶת:

ג־ זֶה הַכֹּל־כָּל הַשּׁוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזּוֹרֵק־לְאַכּוֹל
 דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְאַכּוֹל־לְהִקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר־חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֶת־חוּץ לְזִמְנוֹ פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו
 כָּרֶת־וּבִלְבָד שִׁיקָרֵב הַמִּתִּיר כְּמַצּוֹתוֹ:

י כיצד קרב המתיר במצותו. שחט בשתיקה. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק בשתיקה. או ששחט וקבל והלך וזרק חוץ לזמנו. זה הוא שקרב המתיר במצותו. כיצד לא קרב המתיר במצותו. שחט חוץ למקומו. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק חוץ למקומו. או ששחט וקבל וזרק והלך חוץ למקומו. הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא קרב המתיר במצותו:

ה לאכול כזית בחוץ וכזית למחר. כזית למחר וכזית בחוץ. כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר. כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ פסול ואין בו כרת. אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול וחיבין עליו כרת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול ואין בו כרת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו כרת. לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית בשר. שאין אכילה והקטרה מצטרפין:

פרק ג

כָּל הַפְּסוּלִין שֶׁשָּׁחֲטוּ שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ שֶׁהִשְׁחִיטָה
כְּשֶׁרָה בְּנָשִׁים וּבַעֲבָדִים וּבִטְמָאִים אָפִילוּ בְּקֹדֶשׁ
קֹדָשִׁים וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִהְיוּ טְמָאִים נֹוגְעִים בַּבֶּשֶׂר לְפִיכָךְ
הֵם פּוֹסְלִים בְּמַחֲשָׁבָה וְכֵלֶן שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַדָּם חוּץ לְזִמְנוֹ
וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ אִם יֵשׁ דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וְיִקְבֹּל:

^ב קִבֵּל הַכֶּשֶׁר וְנָתַן לַפְּסוּל יִחְזִיר לַכֶּשֶׁר קִבֵּל בִּימִינוֹ וְנָתַן
לְשִׁמְאֻלוֹ יִחְזִיר לִימִינוֹ קִבֵּל בְּכָלִי קֹדֶשׁ וְנָתַן בְּכָלִי חוּל.
יִחְזִיר לְכָלִי קֹדֶשׁ נִשְׁפָּךְ מִן הַכָּלִי עַל הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוּ
כֶּשֶׁר נָתַנוּ עַל גִּבֵּי הַכֶּבֶשׁ שֶׁלֹּא כִּנְגַד הִיסוּד נָתַן אֶת
הַנִּתְנִין לְמִטָּה לְמַעְלָה וְאֶת הַנִּתְנִין לְמַעְלָה לְמִטָּה אֶת
הַנִּתְנִין בַּפָּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּתְנִין בַּחוּץ בַּפָּנִים אִם יֵשׁ
דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וְיִקְבֹּל:

^ג הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁאֵין דֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל
וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁאֵין דֶּרְכוֹ לְהַקְטִיר כֶּשֶׁר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
פּוֹסֵל לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ
לְהַקְטִיר פָּחוֹת מִכֹּזֶיֶת כֶּשֶׁר לֶאֱכֹל כַּחֲצִי זֵית וּלְהַקְטִיר
כַּחֲצִי זֵית כֶּשֶׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִצְטַרְפִּין:

^ד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל כֹּזֶיֶת מִן הָעוֹר מִן הָרֶטֶב מִן
הַקֶּפֶה מִן הָאֵלֶּל מִן הָעֲצָמוֹת מִן הַגִּידִים מִן הַטְּלָפִים
מִן הַקֶּרְנִים חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ חוּץ לְמִקְוָמוֹ כֶּשֶׁר וְאֵין חֲבִיבִין
עֲלֵיהֶם מְשׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטָמֵא:

ה' השוחט את המקדשין. לאכול שליל או שליא בחוץ.
לא פגל. המולק תורים בפנים. לאכול ביציהם בחוץ. לא
פגל. חלב המקדשין וביצי תורים. אין חייבין עליהן משום
פגול ונותר וטמא:

י' שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר.
או להוציאן לחוץ. רבי יהודה פוסל. וחכמים מכשירין.
שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא כנגד
היסוד. לתן את הנתנין למטן למעלן. ואת הנתנין
למעלן למטן. ואת הנתנין בפנים בחוץ. ואת הנתנין
בחוץ בפנים. שיאכלוהו טמאים. שיקריבוהו טמאים.
שיאכלוהו ערלים. שיקריבוהו ערלים. לשבר עצמות
הפסח. ולאכול ממנו נא. לערב דמו בדם פסולין כשר.
שאין המחשבה פוסלת. אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו.
והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתנין על מזבח החיצון. שאם
נתנן מתנה אחת כפר. ובחטאת שתי מתנות. ובית
הלל אומרים אף חטאת שנתנה מתנה אחת כפר. לפיכך
אם נתן הראשונה כתקונה. ואת השנייה חוץ לזמנה כפר.
נתן את הראשונה חוץ לזמנה. ואת השנייה חוץ למקומה.
פגול וחיבין עליו כרת:

^ב כָּל הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁאִם חָסַר אַחַת מִן
הַמִּתְּנוֹת לֹא כָפַר לְפִיכָד אִם נָתַן כָּלן כְּתֻקָּנוֹ וְאַחַת שֶׁלֹּא
כְּתֻקָּנָה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת:

^ג אֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. הַקֶּמֶץ.
וְהַלְבוּנָה. וְהַקְטָרֶת. וּמִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מִשִּׁיחַ.
(וּמִנְחַת נִסְכִּים) וְהֶדֶם. וְהַנִּסְכִּים הַבָּאִים בְּפָנֶי עֶצְמָן. דְּבָרֵי
רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים אֵף הַבָּאִים עִם הַבְּהֵמָה. לֹזֵג
שֶׁמֶן שֶׁל מִצֹּרֶעַ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִין חִיבִים עָלָיו מִשּׁוּם
פְּגוּל. וְרַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל. שְׂדֵם
הָאֵשׁ מִתִּירוֹ. וְכָל שֵׁישׁ לוֹ מִתִּירִים בֵּין לְאֶדָם בֵּין לְמִזְבֵּחַ.
חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ד הָעוֹלָה דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לְמִזְבֵּחַ. וְעוֹרָהּ לַכֹּהֲנִים.
עוֹלֹת הָעוֹף דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לְמִזְבֵּחַ. חֲטָאת הָעוֹף
דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַכֹּהֲנִים. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשְׂעִירֵי
הַנִּשְׂרָפִים דָּמָן מִתִּיר אֶת אֵימורֵיהֶן לִיקָרֵב. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר כָּל שֶׁאִינוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן כְּשֶׁלָּמִים. אִין חִיבִין
עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ה קֹדֶשִׁי עוֹבְדֵי אֱלִילִים. אִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל
נוֹתֵר וְטָמֵא. וְהַשּׁוֹחֲטֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי
יוֹסִי מְחִיב. דְּבָרִים שֶׁאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. חִיבִים
עָלֵיהֶם מִשּׁוּם נוֹתֵר. מִשּׁוּם טָמֵא. חוּץ מִן הָדֵם. רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שֶׁדָּרְכָן לְהֵאכֵל. אֲבָל כְּגוֹן הָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה
וְהַקִּטְרֶת אֵין חִיבִין עָלֵיהֶן מְשֹׁם טְמֵאָה:

י לֵשֶׁם שֶׁשָּׂה דְבָרִים הַזֶּבַח נִזְבַּח. לֵשֶׁם זֶבַח. לֵשֶׁם זֹבַח.
לֵשֶׁם הַשֶּׁם. לֵשֶׁם אִישִׁים. לֵשֶׁם רֵיחַ. לֵשֶׁם נִיחֹחַ. וְהַחֲטָאת
וְהָאֶשֶׁם לֵשֶׁם חֲטָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֵף מִי שֶׁלֹּא הָיָה בְּלִבּוֹ
לֵשֶׁם אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ כָּשֶׁר. שֶׁהוּא תָּנָאִי בֵּית דִּין. שָׂאִין
הַמַּחֲשֶׁבֶה הוֹלֶכֶת אֵלָּא אַחֵר הָעוֹבֵד:

פרק ה

אֵיזָהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זִבְחִים. קִדְּשֵׁי קִדְּשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן.
פֶּר וְשֹׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים. שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן.
וְקָבוֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצֶּפוֹן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל בֵּין
הַבָּדִים. וְעַל הַפְּרֻכָּת. וְעַל מִזְבַּח הַזֶּהֱב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן
מִעֲפֻכָּת. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח
הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן לֹא עֵכָב:

ב פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשֹׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן.
וְקָבוֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצֶּפוֹן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל הַפְּרֻכָּת.
וְעַל מִזְבַּח הַזֶּהֱב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן מִעֲפֻכָּת. שִׁירֵי הַדָּם
הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן
לֹא עֵכָב. אֵלּוּ וְאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן:

ג חֲטָאוֹת הַעֲבוּר וְהִתְחִיד. אֵלּוּ הֵן חֲטָאוֹת הַעֲבוּר. שְׁעִירֵי
רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים. וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן. וְקָבוֹל

דָּמֶן בְּכָלִי שֶׁרַת בַּצָּפוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל
אַרְבַּע קָרְנוֹת. בִּיצֵד עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפְנָה לְסוּבָב. וּבֹא לוֹ
לְקַרֵּן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מְעַרְבִית.
מְעַרְבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הֵיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וְנֹאכְלִין לַפָּנִים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת:

ד' הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קִדְשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן. וְקָבֹל דָּמָה
בְּכָלִי שֶׁרַת בַּצָּפוֹן. וְדָמָה טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וּטְעוֹנָה הַפֶּשֶׁט וְנִתְּוַח. וְכָלִיל לְאִשִּׁים:

ה' זִבְחֵי שְׁלָמִי צָבוֹר וְאַשְׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת. אֲשֶׁם
גִּזְלוֹת. אֲשֶׁם מְעִילוֹת. אֲשֶׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה. אֲשֶׁם נָזִיר.
אֲשֶׁם מְצוֹרֵעַ. אֲשֶׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. וְקָבֹל דָּמֶן
בְּכָלִי שֶׁרַת בַּצָּפוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וְנֹאכְלִין לַפָּנִים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם
בְּעֶזְרָה. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מֵאֵכֶל. לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת.
הַמּוֹרֵם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם. אֵלֶּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֹאכֵל לַכֹּהֲנִים.
לְנָשִׁיהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

ז' שְׁלָמִים קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם בְּעֶזְרָה.
וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר.

לְכֹל אָדָם בְּכָל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד הַמִּזְבֵּחַ
מֵהֶם בְּיוֹצֵא בָהֶם אֵלֶּא שֶׁהַמִּזְבֵּחַ נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לְנִשְׂיָהֶם
וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתָן בְּכָל
מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת וּבִלְבָד שִׁיתָן כְּנֶגֶד
הַיִּסוֹד שְׁנֵה בְּאֵכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר
לְכֹל אָדָם וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר בְּכָל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים
וְלַיְלָה אֶחָד הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא בַּיְלָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
אֵלֶּא עַד חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא לְמִנּוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא
צֹלִי:

פרק ו

קָדָשִׁי קָדָשִׁים שֶׁשְׁחָטָן בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
כָּאֵלוֹ נִשְׁחָטוּ בְּצִפּוֹן רַבִּי יוֹסִי בֵּר יְהוּדָה אוֹמֵר
מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִצִּפּוֹן כְּצִפּוֹן מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִדְרוֹם
כְּדְרוֹם הַמִּנְחוֹת הֵיוּ נִקְמָצוֹת בְּכָל מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְנֶאֱכָלִין
לַכֹּהֲנִים מִן הַקִּלְעִים לְזִכְרֵי כְהוֹנָה בְּכָל מֵאֵכָל לַיּוֹם וְלַיְלָה
עַד חֲצוֹת:

חֲטָאת הָעוֹף הֵיטָה נַעֲשִׂית עַל קֶרֶן דְּרוֹמִית מִעֶרְבִית
בְּכָל מָקוֹם הֵיטָה כְּשֶׁרָה אֵלֶּא שְׁזָה הִיא מְקוֹמָה שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִים הֵיטָה אוֹתָהּ הַקֶּרֶן מְשַׁמֶּשֶׁת מְלֻמָּטָן וְשְׁלֹשָׁה
מְלֻמָּעֵלָן מְלֻמָּטָן חֲטָאת הָעוֹף וְהַגָּשׁוֹת וְשִׁירֵי הַדָּם:

מִלְמַעַלָן נִסּוּד הַמִּים וְהַיֵּין וְעוֹלֹת הָעוֹף כְּשֶׁהִיא רַבָּה
בַּמִּזְבֵּחַ:

א כָּל הָעוֹלִין לַמִּזְבֵּחַ עוֹלִין דֶּרֶךְ יָמִין וּמִקִּיפִין וְיִזְרְדִין דֶּרֶךְ
שְׂמָאל־חוּץ מִן הָעוֹלָה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ שֶׁהֵיוּ עוֹלִים
וְחוֹזְרִים לָעֶקֶב:

ד חֲטָאת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂיתָ הִיא מוֹלֶקֶת אֶת רֹאשָׁהּ
מִמּוֹל עֶרְפָּהּ וְאֵינוּ מִבְּדִיל וּמִזָּה מִדָּמָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ
שִׁירֵי הַדָּם הִיא מִתְמַצֶּה עַל הַיִּסּוּד אֵין לַמִּזְבֵּחַ אֵלָּא דָּמָה
וְכֹלָה לְכַהֲנִים:

ה עוֹלֹת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂיתָ עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפָנָה
לְסוּבָב בָּא לוֹ לִקְרֹן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית הִיא מוֹלֶקֶת אֶת
רֹאשָׁהּ מִמּוֹל עֶרְפָּהּ וּמִבְּדִיל וּמִמַּצָּה אֶת דָּמָה עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ נָטַל אֶת הָרֹאשׁ וְהַקִּיף בֵּית מְלִיקְתּוֹ לַמִּזְבֵּחַ
וּסְפָּגוֹ בַּמֶּלַח וְזָרְקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים בָּא לוֹ לַגּוֹף וְהִסִּיר
אֶת הַמֶּרְאָה וְאֶת הַנוֹצָה וְאֶת בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּהּ
וְהַשְׁלִיכֵן לְבֵית הַדִּשָּׁן שֶׁסֶּע וְלֹא הַבְּדִיל וְאִם הַבְּדִיל כְּשֶׁר־
וּסְפָּגוֹ בַּמֶּלַח וְזָרְקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו לֹא הִסִּיר לֹא אֶת הַמֶּרְאָה וְלֹא אֶת הַנוֹצָה וְלֹא אֶת
בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּהּ וְלֹא סְפָּגוֹ בַּמֶּלַח כָּל שְׁשָׁנָה
בָּהּ מֵאַחֵר שֶׁמַּצָּה אֶת דָּמָה כְּשֶׁר־הַבְּדִיל בְּחֲטָאתָ וְלֹא
הַבְּדִיל בְּעוֹלָה פָּסֹל מַצָּה דָם הָרֹאשׁ וְלֹא מַצָּה דָם הַגּוֹף
פְּסוּלָהּ מַצָּה דָם הַגּוֹף וְלֹא מַצָּה דָם הָרֹאשׁ כְּשֶׁר־:

י חטאת העוף שְׁמֶלְקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ מִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אִם לְשִׁמָּה וְשְׁלֹא לְשִׁמָּה אִם שְׁלֹא לְשִׁמָּה וְלְשִׁמָּה
 פְּסוּלָה עוֹלֹת הָעוֹף בְּשָׂרָהּ וּבִלְבָד שְׁלֹא עָלְתָה לְבָעָלִים
 אֶחָד חטאת העוף ואֶחָד עוֹלֹת הָעוֹף שְׁמֶלְקָן וְשִׁמְצָה
 דָּמָן לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ לֶאֱכֹל לְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ
 לְהַקְטִיר חוץ לְמִקְוָמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת חוץ לְזִמְנוֹ
 פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו
 בִּיצֵד קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק בְּשִׁתִּיקָהּ וּמִצָּה הָדֵם
 חוץ לְזִמְנוֹ אִם שְׁמֶלֶק חוץ לְזִמְנוֹ וּמִצָּה הָדֵם בְּשִׁתִּיקָהּ
 אִם שְׁמֶלֶק וּמִצָּה הָדֵם חוץ לְזִמְנוֹ זֶה הוּא שֶׁקָּרַב הַמִּתֵּיר
 בְּמִצְוֹתָיו בִּיצֵד לֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק חוץ
 לְמִקְוָמוֹ וּמִצָּה הָדֵם חוץ לְזִמְנוֹ אִם שְׁמֶלֶק חוץ לְזִמְנוֹ
 וּמִצָּה הָדֵם חוץ לְמִקְוָמוֹ (אִם שְׁמֶלֶק וּמִצָּה אֶת הָדֵם חוץ
 לְמִקְוָמוֹ) חטאת העוף שְׁמֶלְקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ וּמִצָּה דָּמָה
 חוץ לְזִמְנָהּ אִם שְׁמֶלְקָה חוץ לְזִמְנָהּ וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אִם שְׁמֶלְקָה וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ זֶה הוּא
 שְׁלֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו לֶאֱכֹל בְּזִית בַּחוּץ וּבְזִית
 לְמַחֲרָ בְּזִית לְמַחֲרָ וּבְזִית בַּחוּץ בְּחֻצֵּי זֵית בַּחוּץ וּכְחֻצֵּי
 זֵית לְמַחֲרָ בְּחֻצֵּי זֵית לְמַחֲרָ וּכְחֻצֵּי זֵית בַּחוּץ פָּסוּל וְאִין
 בּוֹ כֶּרֶת אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם מִחֻשְׁבֵּת הַזִּמָּן
 קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְאִם
 מִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֵּת הַזִּמָּן פָּסוּל וְאִין בּוֹ
 כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת לֶאֱכֹל

בַּחֲצִי זֵית וְלֹהֶקְטִיר בַּחֲצִי זֵית בָּשָׂר־שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה
מִצֵּטְרָפִין:

פרק ז

חֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָה לְמִטָּהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה
בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
פְּסוּלָה עֲשָׂאָה לְמַעֲלָה בְּמַעֲשֵׂה כָלָם פְּסוּלָה:

ב עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָה לְמַעֲלָן בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ וּבְלֶבֶד שְׂלֵא
עָלְתָה לְבַעֲלִים בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה בְּמַעֲשֵׂה
חֲטָאֹת לְשֵׁם חֲטָאֹת פְּסוּלָה עֲשָׂאָן לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה כָלָן
פְּסוּלָה:

ג וְכָלֵן אֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶן חוּץ
מִחֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת:

ד עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מוֹעֲלִין בָּהּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר
אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ אִמֵּר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מָה אִם חֲטָאֹת שְׂאִין
מוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ מוֹעֲלִין בָּהּ עוֹלָה
שְׁמוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ אֵינוֹ דִּין שְׁיִמְעֵלוּ
בָּהּ אִמֵּר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא אִם אִמְרַת בַּחֲטָאֹת שִׁשְׁנָה

אֶת שְׁמָה לְשֵׁם עֹלָהּ. שֶׁכֵּן שָׁנָה (אֶת) שְׁמָה לְדָבָר שִׁישׁ
 בּוֹ מְעִילָה. תֹּאמַר בְּעֹלָה שֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָה לְשֵׁם חֲטָאֵת.
 שֶׁכֵּן שָׁנָה אֶת שְׁמָה לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ מְעִילָה. אָמַר לוֹ רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי קִדְּשִׁי קִדְּשִׁים שֶׁשִּׁחֲטָן בְּדָרוֹם וְשִׁחֲטָן לְשֵׁם
 קִדְּשִׁים קָלִים יוֹכִיחוּ. שֶׁכֵּן שָׁנָה אֶת שְׁמֹן לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ
 מְעִילָה. וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. אִף אֶתָּה אַל תִּתְּמָה עַל הָעֹלָה.
 שֶׁאִף עַל פִּי שֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָה. לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ מְעִילָה
 שֶׁיִּמְעְלוּ בָּהּ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא. אִם אִמְרַתָּ בְּקִדְּשִׁי
 קִדְּשִׁים שֶׁשִּׁחֲטָן בְּדָרוֹם וְשִׁחֲטָן לְשֵׁם קִדְּשִׁים קָלִים. שֶׁכֵּן
 שָׁנָה אֶת שְׁמֹן לְדָבָר שִׁישׁ בּוֹ אֶסּוּר וְהִתֵּר. תֹּאמַר בְּעֹלָה.
 שֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָה בְּדָבָר שֶׁכָּלוּ הֵתֵר:

ה' מֶלֶךְ בְּשִׁמְאֵל אוֹ בְּלִילָה. שֶׁחֹט חוֹלִין בְּפָנִים וְקִדְּשִׁים
 בַּחוּץ אֵינָן מְטַמְּאִין בְּבֵית הַבְּלִיעָה. מֶלֶךְ בְּסַפִּין. מֶלֶךְ
 חוֹלִין בְּפָנִים וְקִדְּשִׁים בַּחוּץ. תּוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְגִי
 יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן. שִׁיבֵשׁ גִּפָּה. וְשִׁנְסָמִית עֵינָה. וְשִׁנְקָטָעָה
 רִגְלָה. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. זֶה הַכֹּל כֹּל שֶׁהִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. אֵינָה מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. לֹא הִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. וְכָל הַפְּסוּלִים שֶׁמִּלְקוֹ.
 מְלִיקְתָן פְּסוּלָה. וְאֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה:

י מֶלֶךְ וְנִמְצָא טְרֵפָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵינָה מְטַמְּאָה
 בְּבֵית הַבְּלִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מְטַמְּאָה בְּבֵית
 הַבְּלִיעָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר מָה אִם נִבְלַת בְּהֵמָה
 שֶׁהִיא מְטַמְּאָה בְּמַגֵּעַ וּבְמִשָּׁא. שֶׁחִטָּתָה מְטַהֶרֶת

את טרפתה מטמאתה. נבלת העוף שאינה מטמאה
במגע ובמשא. אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת
את טרפתה מטמאתה. מה מצינו בשחיטתה שהיא
מכשרתה באכילה. ומטהרת את טרפתה מטמאתה. אף
מליקתה שהיא מכשרתה באכילה. תטהר את טרפתה
מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה בנבלת בהמה. שחיטתה
מטהרה. אבל לא מליקתה:

פרק ח

כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור
הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתערבו
בשור שנתעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם. על פי
עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצה
ובנעבד ובאתנן ובמחיר ובכלאים ובטריפה וביוצא דפן.
ירעו עד שישתאבו. וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן
מאותו המין. נתערב בחולין תמימים. ימכרו החולין
לצרכי אותו המין:

^ב קדשים בקדשים מין במינו. זה יקרב לשם מי שהוא.
וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאינו
מינו. ירעו עד שישתאבו וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן
ממין זה. ובדמי היפה שבהן ממין זה. ויפסיד המותר
מביתו. נתערבו בבכור ובמעשר. ירעו עד שישתאבו.

וַיֹּאכְלוּ בַּבֶּכּוֹר וּכְמַעֲשֵׂר. הַכֹּל יִכּוּלִין לְהִתְעַרֵּב. חוּץ מִן
הַחֲטָאִת וְהָאֲשָׁם:

ג אֲשָׁם שְׁנַתְעַרְב בְּשִׁלְמִים. (יָרְעוּ עַד שְׁיִסְתַּאֲבוּ.) רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר שְׁנֵיהֶם יִשְׁחָטוּ בַּצִּפּוֹן. וַיֹּאכְלוּ בַּחֲמֹר
שְׁבֵהָן. אָמְרוּ לוֹ אֵין מְבִיאִים קֳדָשִׁים לְבֵית הַפֶּסוּל.
נִתְעַרְבוּ חֲתִיכוֹת בַּחֲתִיכוֹת. קֳדָשִׁי קֳדָשִׁים בְּקֳדָשִׁים
קָלִים. הַנֶּאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד בְּנֶאֱכָלִים לְשְׁנֵי יָמִים. יֹאכְלוּ
בַּחֲמֹר שְׁבֵהָן:

ד אֲבָרֵי חֲטָאִת שְׁנַתְעַרְבוּ בְּאֲבָרֵי עוֹלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
יִתֵּן לְמַעַלְןָ. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת בֶּשֶׂר הַחֲטָאִת מְלַמֵּעַלָן. כָּאֵלוֹ
הוּא עֵצִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים תַּעֲבֹר צוּרְתָן. וַיֵּצֵא לְבֵית
הַשְּׂרָפָה:

ה אֲבָרִין בְּאֲבָרֵי בְּעָלֵי מוֹמִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם קָרַב
רֹאשׁ אֶחָד מֵהֶן. יִקָּרְבוּ כָּל הָרֹאשִׁין. כָּרְעוּ שֶׁל אֶחָד מֵהֶן.
יִקָּרְבוּ כָּל הַכֶּרְעִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוֹ קָרְבוּ כָּלֶם.
חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. יֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה:

ו דָּם שְׁנַתְעַרְב בְּמִים. אִם יֵשׁ בּוֹ מֵרָאֶה דָּם כָּשֶׁר. נִתְעַרַּב
בֵּינָן. רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. נִתְעַרַּב בְּדָם בְּהֵמָה אוֹ
בְּדָם חִיָּה רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
אֵין דָּם מְבַטֵּל דָּם:

י' נִתְעַרְב בָּדָם פְּסוּלִין. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה. בָּדָם תִּמְצִית יִשְׁפֹּךְ
לְאַמָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְכַשִּׁיר. אִם לֹא נִמְלֹךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

ח' דָּם תְּמִימִים בָּדָם בְּעָלֵי מוּמִין. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה. כּוֹס
בְּכוֹסוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר קָרֵב כּוֹס אֶחָד. יִקְרְבוּ כָּל
הַכּוֹסוֹת. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוּ קָרְבוּ כָּלֶם חוּץ מֵאֶחָד
מֵהֶן. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה:

ט' הַנִּתְגָּנִן לְמִטָּה שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנִתְגָּנִן לְמַעְלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר יִתֵּן לְמַעְלָה. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת הַתַּחֲתוֹנִים לְמַעְלָה.
כְּאִלוּ הֵן מִים. וַיִּחְזֹר וַיִּתֵּן לְמִטָּה. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יִשְׁכְּבוּ
לְאַמָּה. וְאִם לֹא נִמְלֹךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

י' הַנִּתְגָּנִן מִתְּנָה אֶחָת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנִתְגָּנִן מִתְּנָה אֶחָת. יִנָּתְנוּ
מִתְּנָה אֶחָת. מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתֵּן אַרְבַּע. יִנָּתְנוּ מִתֵּן אַרְבַּע.
מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתְּנָה אֶחָת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתֵּן
אַרְבַּע. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתְּנָה אֶחָת. אָמַר לוֹ
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תִּגְרַע. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תּוֹסִיף. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
לֹא נֶאֱמַר בֵּל תּוֹסִיף. אֲלֵא כִּשְׁהוּא בַּעֲצָמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ לֹא נֶאֱמַר בֵּל תִּגְרַע. אֲלֵא כִּשְׁהוּא בַּעֲצָמוֹ. וְעוֹד
אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כִּשְׁנִיתָ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תּוֹסִיף. וְעִשִּׂיתָ
מַעֲשֶׂה בִידָךְ. וְכִשְׁלֹא נָתַתָּ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תִּגְרַע. וְלֹא
עִשִּׂיתָ מַעֲשֶׂה בִידָךְ:

א" הַנִּתְּנִים בַּפָּנִים שֶׁנִּתְּעָרְבוּ בַּנִּתְּנִין בַּחוּץ יִשְׁפְּכוּ לָאֲמָהּ.
 נָתַן בַּחוּץ וַחֲזָר וְנָתַן בַּפָּנִים כָּשֶׁר בַּפָּנִים וַחֲזָר וְנָתַן בַּחוּץ
 רַבִּי עֲקִיבָא פּוֹסֵל וַחֲכָמִים מְכַשִּׁירִין שֶׁהִיא רַבִּי עֲקִיבָא
 אוֹמֵר כָּל הַדָּמִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְכַפֵּר בַּהִיכָל פְּסוּלִין וַחֲכָמִים
 אוֹמְרִים חֲטָאת בְּלִבָּד רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֵף הָאֲשָׁם.
 שֶׁנֶּאֱמַר כַּחֲטָאת וְכֹאֲשָׁם:

ב" חֲטָאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָה בְּשָׁנִי כּוֹסוֹת יֵצֵא אֶחָד מֵהֶן לַחוּץ.
 הַפָּנִימִי כָּשֶׁר נִכְנָס אֶחָד מֵהֶן לַפָּנִים רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מְכַשִּׁיר בַּחֲצִיזוֹן וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין אָמַר רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מָה אִם בַּמָּקוֹם שֶׁהִמְחִשְׁבָה פּוֹסֵלֶת בַּחוּץ לֹא עָשָׂה אֶת
 הַמְּשׁוֹאֵר כִּיּוֹצֵא מָקוֹם שֶׁאֵין הִמְחִשְׁבָה פּוֹסֵלֶת בַּפָּנִים.
 אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה אֶת הַמְּשׁוֹאֵר כִּנְכָּנס נִכְנָס לְכַפֵּר
 אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא כַּפֵּר פָּסֵל דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר עַד שֶׁיִּכְפֹּר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הִכְנִיס שׁוֹגֵג כָּשֶׁר.
 כָּל הַדָּמִים הַפְּסוּלִין שֶׁנִּתְּנוּ עַל גִּבִּי הַמִּזְבֵּחַ לֹא הִרְצָה
 הַצִּיץ אֶלָּא עַל הַטֵּמֵא שֶׁהַצִּיץ מִרְצָה עַל הַטֵּמֵא וְאֵינוֹ
 מִרְצָה עַל הַיּוֹצֵא:

פרק ט

הַמִּזְבֵּחַ מְקַדֵּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ. רַבִּי יְהוֹשֻעַ אֹמֵר כָּל
הָרָאוּי לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד. שֶׁנֶּאֱמַר הִיא
הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ. מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה
לְאֲשִׁים. אִם עָלְתָה לֹא תֵרֵד. אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי
לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד. רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר כָּל הָרָאוּי
לְמִזְבֵּחַ. אִם עָלָה לֹא יֵרֵד. שֶׁנֶּאֱמַר הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה
עַל הַמִּזְבֵּחַ. מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לְמִזְבֵּחַ אִם עָלְתָה
לֹא תֵרֵד. אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי לְמִזְבֵּחַ. אִם עָלָה
לֹא יֵרֵד. אֵין בֵּין דְּבָרֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל לְדְבָרֵי רַבִּי יְהוֹשֻעַ
אֶלָּא הַדָּם וְהַנֶּסֶכִּים. שֶׁרַבֵּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר לֹא יֵרְדוּ. וְרַבִּי
יְהוֹשֻעַ אֹמֵר יֵרְדוּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אֹמֵר הַזֶּבֶחַ כָּשֶׁר וְהַנֶּסֶכִּים
פְּסוּלִין. הַנֶּסֶכִּים כָּשֶׁרִין וְהַזֶּבֶחַ פְּסוּל. אֶפִּילוּ זֶה זֶה
פְּסוּלִין. הַזֶּבֶחַ לֹא יֵרֵד וְהַנֶּסֶכִּים יֵרְדוּ:

^ב וְאִלוּ אִם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ. הֵלֵן. וְהִטְמָא. וְהִיּוֹצֵא. וְהַנֶּשֶׁחַט
חוּץ לְזִמְנוֹ. וְחוּץ לְמִקְוֵמוֹ. וְשֶׁקִּבְּלוּ פְּסוּלִים וְזָרְקוּ אֶת דָּמוֹ.
רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שֶׁנֶּשֶׁחַטָּה בְּלִילָה. וְשֶׁנֶּשֶׁפֶּד דָּמָה. וְשִׁיּוֹצֵא
דָּמָה חוּץ לְקִלְעִים. אִם עָלְתָה תֵרֵד. רַבִּי שִׁמְעוֹן אֹמֵר לֹא
תֵרֵד. שֶׁהִיא רַבִּי שִׁמְעוֹן אֹמֵר כָּל שֶׁפְּסוּלוֹ בְּקֹדֶשׁ הַקֹּדֶשׁ
מִקִּבְּלוֹ. לֹא הִיא פְּסוּלוֹ בְּקֹדֶשׁ. אֵין הַקֹּדֶשׁ מִקִּבְּלוֹ:

^ג אִלוּ לֹא הִיא פְּסוּלָן בְּקֹדֶשׁ. הַרֹבֵעַ. וְהַנֶּרְבֵּעַ. וְהַמוֹקְצָה
וְהַנֶּעֱבֵד. וְהָאֶתְנָן. וְהַמִּחִיר. וְהַכִּלְאִים. וְהַטְּרֵפָה. וְיוֹצֵא דָפֶן.

וּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי עֲקִיבָא מְכַשִּׁיר בְּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי חֲנִנְיָא
סָגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר דּוֹחָה הִיא אָבָא אֶת בַּעֲלֵי מוֹמִין מֵעַל
גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ:

ד' כָּשֶׁם שָׂאֵם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ כִּךְ אִם יֵרְדוּ לֹא יַעֲלוּ
וְכֵלֶן שָׁעֲלוּ חַיִּים לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יֵרְדוּ עוֹלָה שְׁעֻלָּתָהּ
חֲתָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֵּרֵד שְׁחָטָה בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יִפְשִׁיט
וַיִּנְתַּח בַּמְקוֹמָה:

ה' וְאֵלּוּ אִם עָלוּ יֵרְדוּ בָּשָׂר קִדְשֵׁי קִדָּשִׁים וּבָשָׂר קִדָּשִׁים
קָלִים וּמוֹתֵר הָעֹמֵר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים וְשִׁירֵי
מִנְחוֹת וְהַקֹּטֶרֶת הַצֹּמֵר שֶׁבְּרֹאשֵׁי כִבָּשִׁים וְהַשֹּׁעֵר
שֶׁבְּזֶקֶן תִּישִׁים וְהַעֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַקֶּרְנִים וְהַטְּלָפִים
בְּזֶמֶן שְׂאִין מִחֻבְרִין יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקֹּטֶר הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל
הַמִּזְבֵּחַ פָּרְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְעֲשִׂיתָ עוֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר
וְהָדָם:

ו' וְכֹלֶם שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִחְזִיר וְכֵן גִּחְלֹת
שֶׁפָּקְעָה מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ אֲבָרִים שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבֵי
הַמִּזְבֵּחַ קִדָּם לַחֲצוֹת יִחְזִיר וּמוֹעֲלִין בָּהֶן לְאַחֵר חֲצוֹת
לֹא יִחְזִיר וְאִין מוֹעֲלִין בָּהֶן:

ז' כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ מְקֻדָּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ כִּךְ הַכָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁ
כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ וְהַכָּבֵשׁ מְקֻדָּשִׁין אֶת הָרָאוּי לָהֶן כִּךְ
הַכֹּלִים מְקֻדָּשִׁין כָּלִי הַלֶּחַ מְקֻדָּשִׁין אֶת הַלֶּחַ וּמִדּוֹת
הַיָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁוֹת אֶת הַיָּבֵשׁ אִין כָּלִי הַלֶּחַ מְקֻדָּשִׁין אֶת

הַיֵּבֶשׁ. וְלֹא מִדּוֹת הַיֵּבֶשׁ מִקְדָּשׁוֹת אֶת הַלֶּחֶם כְּלִי הַקֹּדֶשׁ
שֶׁנִּקְבּוּ. אִם עוֹשִׂים הֵם מֵעֵין מְלֹאכְתָּן שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין וְהָיוּ
שְׁלָמִים. מִקְדָּשִׁים. וְאִם לֹא אֵין מִקְדָּשִׁים. וְכֻלָּם אֵין
מִקְדָּשִׁים אֶלָּא בִקְדָשׁ:

פרק י

כָּל הַתְּדִיר מִחֲבֵרוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. הַתְּמִידִין קוֹדֵמִין
לְמוֹסָפִין. מוֹסָפֵי שַׁבָּת קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ.
מוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. (שְׁנֶאֱמַר
מִלְבָּד עוֹלֶת הַבֶּקֶר אֲשֶׁר לְעוֹלֶת הַתְּמִיד תַּעֲשֶׂה אֶת אֵלֶּה:

א וְכָל הַמִּקְדָּשׁ מִחֲבִירוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבִירוֹ. דָּם חֲטָאת
קוֹדֵם לְדָם עוֹלָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַצָּה. אֵיבָרֵי עוֹלָה קוֹדֵמִין
לְאֵמוּרֵי חֲטָאת. מִפְּנֵי שֶׁהֵן כָּלִיל לְאֵשִׁים. חֲטָאת קוֹדֵמֶת
לְאֵשִׁים. מִפְּנֵי שֶׁדָּמָה נָתַן עַל אַרְבַּע קֶרְנוֹת. וְעַל הַיִּסּוֹד.
אֲשֶׁם קוֹדֵם לַתּוֹדָה וְלֵאֵיל נְזִיר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָדְשִׁי
קָדְשִׁים. הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר קוֹדֵמִין לְשְׁלָמִים. מִפְּנֵי שֶׁהֵן
נֶאֱכָלִין לַיּוֹם אֶחָד וְטַעֲוִנִים לָחֶם. שְׁלָמִים קוֹדֵמִין לְבָכוֹר
מִפְּנֵי שֶׁהֵן טַעֲוִנִים מִתֵּן אַרְבַּע. וְסַמִּיכָה וְנִסְכִּים וְתִנּוּפֹת
חֲזָה וְשׁוֹק:

ג הַבָּכוֹר קוֹדֵם לְמַעֲשֶׂר. מִפְּנֵי שֶׁקְדוּשָׁתוֹ מֵרַחֵם. וְנֶאֱכָל
לְכֹהֲנִים. הַמַּעֲשֶׂר קוֹדֵם לְעוֹפּוֹת. מִפְּנֵי שֶׁהוּא זָבַח. וַיֵּשׁ בּוֹ
קָדְשֵׁי קָדְשִׁים דָּמוֹ וְאֵמוּרָיו:

י העופות קודמין למנחות. מפני שהן מיני דמים. מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה. מפני שהיא באה על חטא. חטאת העוף קודמת לעולת העוף. וכן בהקדשה:

ה כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות. חוץ מאשם מצורע. מפני שהוא בא להכשר. כל האשמות שבתורה. באין בני שתים. ובאין בכסף שקלים. חוץ מאשם נזיר. ואשם מצורע. שהן באין בני שנתן. ואינו באין בכסף שקלים:

י כשם שהן קודמין בהקרבתן. כך הן קודמין באכילתן. שלמים של אמש ושלמים של היום. של אמש קודמין. שלמים של אמש. וחטאת ואשם של היום. של אמש קודמין. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים החטאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים:

י ובכלם הפהנים רשאים לשנות באכילתן. לאכלן צלויים. שלוקין ומבשלין. ולתת לתוכן תבלין חולין ותבלי תרומה. דברי רבי שמעון. רבי מאיר אומר לא יתן לתוכן תבלי תרומה. שלא יביא את התרומה לידי פסול:

ה אמר רבי שמעון אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא מותר רקיקי מנחות ישראל. ולוג שמן של מצורע. אם ראית שמן שהוא נתון על גבי האשים. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא

מוֹתֵר רְקִיקֵי מִנְחוֹת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. שְׂאִין
מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן. רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן:

פרק יא

דָּם חֲטָאת שֶׁנִּתְּזוּ עַל הַבֶּגֶד. הָרִי זֶה טָעוֹן כְּבוֹס. אִף
עַל פִּי שְׂאִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אֲלֵא בִּנְאֻכְלוֹת. שְׂנֵאֲמַר
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ תֹּאכַל. אֶחָד הַנֶּאֱכָלֶת וְאֶחָד הַפְּנִימִית
טָעוֹנוֹת כְּבוֹס. שְׂנֵאֲמַר תּוֹרַת הַחֲטָאת. תּוֹרָה אַחַת לְכָל
הַחֲטָאוֹת:

^א חֲטָאת פְּסוּלָה אֵין דָּמָה טָעוֹן כְּבוֹס. בֵּין שֶׁהָיָה לָהּ שַׁעַת
הַכָּשֶׁר. בֵּין שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכָּשֶׁר. אֵיזוֹ הִיא שֶׁהָיָה
לָהּ שַׁעַת הַכָּשֶׁר. שְׁלֵנָה. וְשִׁנְטִמָּאת. וְשִׁינְצָאָה. וְאֵיזוֹ הִיא
שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכָּשֶׁר. שְׁנִשְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה. וְחוּץ
לְמִקְמָה. וְשִׁקְבָלוּ פְּסוּלִין. וְזָרְקוּ אֶת דָּמָה:

^א נִתְּזוּ מִן הַצֹּאֵר עַל הַבֶּגֶד אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. מִן הַקֶּרֶן
וּמִן הִיסוּד. אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. נִשְׁפָּךְ עַל הָרֶצֶפָה וְאֶסְפוֹ.
אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. (אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס) אֲלֵא הַדָּם שֶׁנִּתְקַבֵּל
בְּכָלִי. וְרָאוּי לְהִזְיָה. נִתְּזוּ עַל הָעוֹר. עַד שֶׁלֹּא הִפְשֵׁט. אֵינוֹ
טָעוֹן כְּבוֹס. מִשֶּׁהִפְשֵׁט טָעוֹן כְּבוֹס. דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף מִשֶּׁהִפְשֵׁט אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. אֵינוֹ טָעוֹן
כְּבוֹס אֲלֵא מְקוֹם הַדָּם. וְדָבָר שֶׁהוּא רָאוּי לְקַבֵּל טִמְאָה.
וְרָאוּי לְכְבוֹס:

י' אֶחָד הַבֶּגֶד. וְאֶחָד הַשֶּׁק. וְאֶחָד הָעוֹר. טְעוּגִין כָּבוֹס
בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. וְשִׁבִּירַת כָּלִי חָרָס בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. וּמְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה בְּכָלִי נְחֹשֶׁת בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. זֶה חֹמֶר בַּחֲטָאֵת.
מִקְדָּשֵׁי קָדָשִׁים:

ה' בֶּגֶד שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. קוֹרְעוֹ וְנִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
כָּלִי חָרָס שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. נוֹקְבוֹ וְנִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ:
י' כָּלִי נְחֹשֶׁת שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ
בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. פּוֹחֲתוֹ. וְנִכְנָס וּמוֹרְקוֹ
וְשׁוֹטְפוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ:

י' אֶחָד שֶׁבִּשְׁל בּוֹ. וְאֶחָד שֶׁעָרָה לְתוֹכוֹ רוֹתַח. אֶחָד
קָדָשִׁי קָדָשִׁים. וְאֶחָד קָדָשִׁים קָלִים. טְעוּגִין מְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר קָדָשִׁים קָלִים אֵינָן טְעוּגִין
מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אִם בִּשְׁל בּוֹ מִתְחַלֵּת
הָרָגֶל יִבְשֹׁל בּוֹ אֶת כָּל הָרָגֶל. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים עַד
זְמַן אֲכִילָה. מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. מְרִיקָה כַּמְרִיקַת הַכּוֹס.
וְשִׁטִּיפָה כַּשִּׁטִּיפַת הַכּוֹס. (מְרִיקָה בַּחֲמִין. וְשִׁטִּיפָה
בְּצוּגִין). וְהַשְׁפּוֹד וְהָאֶסְכָּלָה מִגְעִילִין בַּחֲמִין:

ה' בִּשְׁל בּוֹ קָדָשִׁים וְחוֹלִין. אוֹ קָדָשִׁי קָדָשִׁים וְקָדָשִׁים קָלִים.
אִם יֵשׁ בָּהֶן בְּגוֹתֵן טַעַם. הֵרִי הַקָּלִים נֶאֱכָלִים כַּחֲמוּרִים.
וְאֵינָן טְעוּגִין מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. וְאֵינָן פּוֹסְלִין בַּמִּגְעַ. רִקִּיק

שֶׁנֶּגַע בְּרָקִיק וַחֲתִיכָה בַּחֲתִיכָה לֹא כָּל הָרָקִיק וְלֹא כָּל
הַחֲתִיכוֹת אֲסוּרִין אֵינוֹ אֲסוּר אֲלֵא מָקוֹם שֶׁבָּלַע:

פרק יב

טָבוֹל יוֹם וּמַחֲסֵר כַּפּוּרִים אֵינָן חוֹלְקִין בְּקִדְשִׁים לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב אֹנֶן נֹגַע וְאֵינוֹ מְקַרֵּב וְאֵינוֹ חוֹלֵק לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב בְּעָלִי מוֹמִין בֵּין בְּעָלִי מוֹמִין
עוֹבְרִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מְקַרֵּבִין וְכָל שְׂאֵינוֹ
רְאוּי לַעֲבוֹדָה אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׁר וְכָל שְׂאֵין לוֹ בְּבֶשֶׁר אֵין
לוֹ בַּעֲזָרוֹ אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקַת דָּמִים וְטָהוֹר בְּשַׁעַת
הַקָּטֵר חֲלָבִים אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׁר שֶׁנֶּאֱמַר הַמְקַרֵּב אֶת
דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מִבְּנֵי אֶהְרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין
לְמִנָּה:

^ב כָּל שֶׁלֹּא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ בְּבִשְׂרָהּ לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בַּעֲוֹרָה
שֶׁנֶּאֱמַר עוֹלֹת אִישׁ עוֹלָה שְׁעָלָתָהּ לְאִישׁ עוֹלָה שֶׁנֶּשְׁחָטָה
שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה אֶף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָלָתָהּ לְבָעָלִים עוֹרָה
לַכֹּהֲנִים אֶחָד עוֹלֹת הָאִישׁ וְאֶחָד עוֹלֹת הָאִשָּׁה עוֹרוֹתֶיהָ
לַכֹּהֲנִים:

^ג עוֹרוֹת קִדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעוֹרוֹת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים
לַכֹּהֲנִים קָל וְחִמָּר מָה אִם עוֹלָה שֶׁלֹּא זָכוּ בְּבִשְׂרָהּ
זָכוּ בַּעֲוֹרָה קִדְשֵׁי קִדְשִׁים שֶׁזָּכוּ בְּבִשְׂרָן אֵינוֹ דִּין שִׁיזּבוּ
בַּעֲוֹרָן אֵין מִזְבֵּחַ יוֹכִיחַ שְׂאֵין לוֹ עוֹר מִכָּל מָקוֹם:

י כָּל הַקֹּדָשִׁים שְׂאָרַע בָּהֶם פָּסוּל קֹדֶם לְהַפְשִׁיטָן. אֵין
 עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה. לְאַחַר הַפְּשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה.
 אָמַר רַבִּי חֲנִינָא סָגַן הַכֹּהֲנִים מִיָּמַי לֹא רָאִיתִי עוֹר
 יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא מַדְבָּרִיו לְמַדְנֻוּ.
 שֶׁהַמִּפְשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר. וְנִמְצָא טְרֵפָה. שִׁיאֻתוֹ הַכֹּהֲנִים
 בְּעוֹרוֹ. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין לֹא רָאִינוּ רָאִיָּה. אֲלֵא יוֹצֵא
 לְבֵית הַשְּׂרָפָה:

ה פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשִׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים. בְּזֶמֶן שֶׁהֵן נִשְׂרָפִין
 כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֵׁן. וּמִטְמְאִין בְּגָדִים. וְאִם אֵין
 נִשְׂרָפִין כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאִינֶם מִטְמְאִין
 בְּגָדִים:

י הָיוּ סוֹבְלִין אוֹתָן בְּמוֹטוֹת. יֵצְאוּ הָרִאשׁוֹנִים חוּץ לְחוֹמַת
 הָעֶזְרָה. וְהָאַחֲרוֹנִים לֹא יֵצְאוּ. הָרִאשׁוֹנִים מִטְמְאִין בְּגָדִים.
 וְהָאַחֲרוֹנִים אֵין מִטְמְאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצְאוּ. יֵצְאוּ אֵלֹו
 וְאֵלֹו. אֵלֹו וְאֵלֹו מִטְמְאִין בְּגָדִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֵלֹו
 וְאֵלֹו אֵין מִטְמְאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצֵת הָאוֹר בְּרֶבֶן. נִתְּד
 הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׁוֹרֵף מִטְמֵא בְּגָדִים:

פרק יג

הַשּׁוֹחֵט וְהַמַּעֲלֶה בַחוּץ חַיֵּב עַל הַשְּׁחִיטָה וְחַיֵּב עַל
הַעֲלִיָּה רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר שְׁחַט בַּפְּנִים
וְהַעֲלֶה בַחוּץ חַיֵּב שְׁחַט בַחוּץ וְהַעֲלֶה בַחוּץ פָּטוֹר שְׁלֹא
הַעֲלֶה בַחוּץ אֲלֹא דְבַר פָּסוּל אֹמְרוּ לוֹ אֵף הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים
וּמַעֲלֶה בַחוּץ בֵּינוֹן שֶׁהוֹצִיאוּ פָּסְלוֹ:

ב טָמֵא שְׂאֵכֶל בֵּין קֹדֶשׁ טָמֵא וּבֵין קֹדֶשׁ טָהוֹר חַיֵּב רַבִּי
יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר טָמֵא שְׂאֵכֶל טָהוֹר חַיֵּב וְטָמֵא שְׂאֵכֶל
טָמֵא פָּטוֹר שְׁלֹא אֲכַל אֲלֹא דְבַר טָמֵא אֹמְרוּ לוֹ אֵף טָמֵא
שְׂאֵכֶל טָהוֹר בֵּינוֹן שֶׁנִּגַּע בּוֹ טְמֵאָהּ וְטָהוֹר שְׂאֵכֶל טָמֵא
פָּטוֹר שְׂאִינוּ חַיֵּב אֲלֹא עַל טְמֵאת הַגּוֹף:

ג חָמֵר בַּשְּׁחִיטָה מִבְּהַעֲלִיָּה וּבְהַעֲלִיָּה מִבַּשְּׁחִיטָה חָמֵר
בַּשְּׁחִיטָה שֶׁהַשּׁוֹחֵט לִהְיוֹט חַיֵּב וְהַמַּעֲלֶה לִהְיוֹט
פָּטוֹר חָמֵר בְּהַעֲלִיָּה שְׁנַיִם שְׂאֵחָזוּ בְּסָכִין וְשִׁחְטוּ
פָּטוֹרִים אֲחָזוּ בְּאֶבֶר וְהַעֲלוּהוּ חַיֵּבִין הַעֲלָה וְחִזֵּר וְהַעֲלָה
וְחִזֵּר וְהַעֲלָה חַיֵּב עַל כָּל הַעֲלִיָּה וְהַעֲלִיָּה דְּבָרֵי רַבִּי
שִׁמְעוֹן רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אֵינוֹ חַיֵּב אֲלֹא אֶחָת וְאֵינוֹ חַיֵּב עַד
שִׁיעֲלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֶפִּילוּ הַעֲלָה עַל
הַסֵּלַע אוֹ עַל הָאֶבֶן חַיֵּב:

ד אֶחָד קֹדְשִׁים כְּשֶׁרִין וְאֶחָד קֹדְשִׁים פְּסוּלִין שֶׁהִיָּה פְּסוּלִין
בְּקֹדֶשׁ וְהִקְרִיבֵן בַחוּץ חַיֵּב הַמַּעֲלֶה כְּזִית מִן הָעוֹלָה וּמִן
הָאִימורִין בַחוּץ חַיֵּב הַקֶּמֶץ וְהַלְבֹנָה וְהַקְטָרֶת וּמִנְחַת

כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמִּשִּׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסֶכִין. שֶׁהַקָּרִיב
מֵאֶחָד מֵהֵן כֹּזֵית בַּחוּץ חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרִיב אֶת כָּלוֹ. וְכֻלָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּפְּנִים. וְשִׁיר בִּהֵן כֹּזֵית
וְהַקָּרִיב בַּחוּץ חֵיב. וְכֻלָּם שֶׁחֲסְרוּ כָּל שֶׁהֵן וְהַקָּרִיב בַּחוּץ
פָּטוּר:

ה' הַמִּקְרִיב קִדְּשִׁים וְאַמּוּרֵיהֶם בַּחוּץ חֵיב. מִנְחָה שְׁלֵא
נִקְמְצָה. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ פָּטוּר. קִמְצָה וְחִזֵּר קִמְצָה
לְתוֹכָהּ. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ חֵיב:

י' הַקֹּמֵץ וְהַלְבֹּנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד מֵהֵן בַּחוּץ חֵיב.
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי. אֶחָד בַּפְּנִים
וְאֶחָד בַּחוּץ חֵיב. שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבֹנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד
מֵהֵן בַּחוּץ חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי.
אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ חֵיב. הַזֹּרֵק מִקְצַת דָּמִים בַּחוּץ
חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר אִף הַמִּנְסֵף מִי חָג בַּחֲג בַּחוּץ חֵיב.
רַבִּי נַחֲמִיָּה אֹמֵר שִׁירֵי הַדָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּחוּץ חֵיב:

י' הַמוֹלֵק אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים. וְהָעֵלָה בַּחוּץ חֵיב. מֶלֶךְ בַּחוּץ
וְהָעֵלָה בַּחוּץ פָּטוּר. הַשּׁוֹחֵט אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים וְהָעֵלָה
בַּחוּץ פָּטוּר. שָׁחַט בַּחוּץ וְהָעֵלָה בַּחוּץ חֵיב. נִמְצָא דֶּרֶךְ
הַכָּשֵׁרוֹ מִבַּפְּנִים פָּטוּרוֹ בַּחוּץ. דֶּרֶךְ הַכָּשֵׁרוֹ בַּחוּץ פָּטוּרוֹ
בַּפְּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר כָּל שֶׁחֵיבִין עָלָיו בַּחוּץ חֵיבִין עַל
כִּיּוֹצֵא בּוֹ בַּפְּנִים שֶׁהָעֵלָהּ בַּחוּץ. חוּץ מִן הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים.
וּמַעֲלָה בַּחוּץ:

ח החטאת שקבל דמה בכוס אחד. נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים. בפנים וחזר ונתן בחוץ חייב. שכלו ראוי לבוא בפנים. קבל דמה בשני כוסות. (נתן שניהם בפנים פטור). שניהם בחוץ חייב. אחד בפנים ואחד בחוץ פטור. אחד בחוץ ואחד בפנים. חייב על החיצון. והפנימי מכפר. למה הדבר דומה למפריש חטאתו ונאבדה. והפריש אחרת תחתיה. ואחר כך נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. שחט שתיהן בפנים פטור. שחט שתיהן בחוץ חייב. אחת בפנים ואחת בחוץ פטור. אחת בחוץ ואחת בפנים. חייב על החיצונה. והפנימית מכפרת. כשם שדמה פוטר את בשרה. כך הוא פוטר את בשר חבירתה:

פרק יד

פֶּרֶת חטאת ששרפה חוץ מגתה. וכן שעיר המשתלח שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר ואל פתח אהל מועד לא הביאו. כל שאינו ראוי לבא אל פתח אהל מועד. אין חייבין עליו:

ב הרובע והנרבע. והמקצה. והנעבד. והאתנן. והמחיר. והכלאים. והטרפה. ויוצא דפן. שהקריבן בחוץ פטור. שנאמר לפני משכן יי. כל שאינו ראוי לבא לפני משכן יי. אין חייבין עליו. בעלי מומין בין בעלי מומין קבועים. בין בעלי מומין עוברים. שהקריבן בחוץ פטור. רבי שמעון אומר בעלי מומין קבועין פטור. ובעלי מומין עוברים.

עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תּוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנּוֹ. וּבְנֵי יוֹנָה
שְׁעֵבֶר זְמַנּוֹ. שֶׁהִקְרִיב בַּחוּץ פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
בְּנֵי יוֹנָה שְׁעֵבֶר זְמַנּוֹ פֶּטוּר. וְתוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנּוֹ בְּלֹא
תַעֲשֶׂה. אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ וּמַחֲסֵר זְמַן פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר הָרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. שֶׁהָיָה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל
שֶׁהוּא רָאוּי לָבֹא לְאַחֵר זְמַן. הָרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְאֵין
בוֹ כֶּרֶת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים כָּל שֶׁאֵין בוֹ כֶּרֶת אֵין בוֹ בְּלֹא
תַעֲשֶׂה:

^א מַחֲסֵר זְמַן. בֵּין בְּגוֹפוֹ בֵּין בִּבְעָלָיו. אֵיזָה הוּא מַחֲסֵר
זְמַן בִּבְעָלָיו. הַזֵּב וְהַזָּבָה (וְיוֹלֶדֶת וּמַצֹּרֶעַ) שֶׁהִקְרִיבוּ
חֲטָאתָם וְאַשְׁמָם בַּחוּץ פֶּטוּרִין. עוֹלוֹתֵיהֶן וְשְׁלֵמִיהֶן בַּחוּץ
חִיבִין. הַמַּעֲלָה מִבֶּשֶׂר חֲטָאת. מִבֶּשֶׂר אֶשֶׁם. מִבֶּשֶׂר
קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים. מִבֶּשֶׂר קֹדָשִׁים קָלִים. וּמוֹתֵר הָעֹמֵר.
וְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם. וְלֶחֶם הַפָּנִים. וְשִׁירֵי מִנְחֹת. הַיֹּצֵק. הַבּוֹלֵל.
הַפּוֹתֵת. הַמּוֹלֵחַ. הַמְּנִיף. הַמְּגִישׁ. הַמְּסַדֵּר אֶת הַשְּׁלֶחָן.
וְהַמְּטִיב אֶת הַנֵּרוֹת. וְהַקּוֹמֵץ. וְהַמְּקַבֵּל דָּמִים בַּחוּץ פֶּטוּר.
אֵין חִיבִין עָלָיו. לֹא מִשּׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מִשּׁוּם טְמֵאָה. וְלֹא
מִשּׁוּם מַחֲסֵר בְּגָדִים. וְלֹא מִשּׁוּם רְחוּץ יָדִים וְרַגְלִים:

^ד עַד שְׁלֹא הוּקַם הַמִּשְׁכָּן הָיוּ הַבָּמוֹת מוֹתָרוֹת. וְעִבּוּדָהּ
בִּבְכוּרוֹת. מִשְׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן. נֶאֱסְרוּ הַבָּמוֹת. וְעִבּוּדָהּ
בַּכֹּהֲנִים. קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים נֶאֱכָלִים לַפָּנִים מִן הַקִּלְעִים.
קֹדָשִׁים קָלִים בְּכָל מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל:

ה באו לגלגל והתירו הבמות קדשי קדשים נאכלים לפנים
מן הקלעים קדשים קלים בכל מקום:

י באו לשילה נאסרו הבמות לא היה שם תקרה אלא
בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן והיא היתה
מנוחה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים קדשים
קלים ומעשר שני בכל הרואה:

י באו לנזב ולגבעון התירו הבמות קדשי קדשים נאכלים
לפנים מן הקלעים קדשים קלים בכל ערי ישראל:

ח באו לירושלים נאסרו הבמות ולא היה להם עוד
התר והיא היתה נחלה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן
הקלעים קדשים קלים ומעשר שני לפנים מן החומה:

ט כל הקדשים שהקדישן בשעת אסור הבמות והקריבן
בשעת אסור הבמות בחוץ הרי אלו בעשה ולא
תעשה וחיבין עליהן כרת הקדישן בשעת התר הבמות
והקריבן בשעת אסור הבמות הרי אלו בעשה ולא
תעשה ואין חיבין עליהם כרת הקדישן בשעת אסור
הבמות והקריבם בשעת התר הבמות הרי אלו בעשה
ואין בהם בלא תעשה:

י אלו קדשים קרבין במשכן קדשים שהקדשו למשכן
קרבנות הצבור קרבין במשכן וקרבנות היחיד בבמה
וקרבנות היחיד שהקדשו למשכן יקרבו במשכן ואם

הַקָּרִיבֵן בַּבֶּמֶה פָּטוּר. מֵה בֵּין בֶּמֶת יָחִיד לְבֶמֶת צֶבֶר.
 סְמִיכָהּ וְשִׁחִיטָתָהּ צָפוֹן. וּמִתֵּן סָבִיב. וְתִנּוּפָהּ וְהֶגְשָׁהּ. רַבִּי
 יְהוּדָה אוֹמֵר אֵין מִנְחָה בַּבֶּמֶה. וְכִיהוֹן וּבִגְדֵי שָׂרֵת. וְכָלִי
 שָׂרֵת וְרִיחַ נִיחָח. וּמִחִיצָה בְּדָמִים. וְרַחוּץ יָדַים וְרַגְלַיִם.
 אֲבָל הַזֶּמֶן וְהַנּוֹתֵר וְהַטֵּמֵּא. שׁוֹיֵן בָּזָה וּבִזָּה: סֵלִיק

מסכת מנחות

פרק א

כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁנִּקְמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. כְּשֵׁרוֹת. אֵלֶּא שְׁלֹא
עָלוּ לִבְעָלִים לְשֵׁם חֻבָּה. חוץ מִמִּנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן.
נָתַן בְּכָלִי וְהִלָּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. אוֹ לְשֵׁמֶן וְשְׁלֹא
לְשֵׁמֶן. אוֹ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן פְּסוּלוֹת. בֵּיצַד לְשֵׁמֶן. וְשְׁלֹא
לְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא. וְלְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. אוֹ שְׁלֹא
לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. וְלְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא:

אֶחָד מִנְחַת חוּטָא. וְאֶחָד כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁקִּמְצוּ זֶרֶ אֲוֹנָן.
טְבוּל יוֹם. מְחַסֵּר בְּגָדִים. מְחַסֵּר כְּפוּרִים. שְׁלֹא רְחוּץ
יָדַים וְרַגְלִים. עָרַל טָמֵא יוֹשֵׁב. עוֹמֵד עַל גְּבִי כֵלִים. עַל
גְּבִי בַהֲמָה עַל גְּבִי רַגְלֵי חֵבְרוֹ פָּסֵל. קִמְץ בְּשִׁמְאֵל פָּסֵל.
בֵּן בְּתִירָא אוֹמֵר יַחְזִיר וְיַחְזוֹר וְיִקְמוֹץ בְּיָמִין. קִמְץ וְעָלָה
בִּידוֹ צָרוּר. אוֹ גִּרְגִיר מֶלֶח. אוֹ קָרַט שֶׁל לְבוֹנָה פָּסֵל.
מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ הַקִּמְץ הֵיטֵר וְהַחֲסֵר פָּסוּל. אֵיזָהוּ הֵיטֵר
שֶׁקִּמְצוּ מְבוֹרֵץ. וְחֵסֵר שֶׁקִּמְצוּ בְּרֹאשֵׁי אֲצָבָעוֹתָיו. בֵּיצַד
הוּא עוֹשֶׂה. פּוֹשֵׁט אֶת אֲצָבָעוֹתָיו עַל פֶּס יָדוֹ:

אֶרְבֵּה שְׁמָנָה. וְחֵסֵר שְׁמָנָה. חֵסֵר לְבוֹנָתָה פְּסוּלָה. הַקּוֹמֵץ
אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִשִּׁירָיָה
בַּחוּץ. לְהִקְטִיר קִמְצָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִקִּמְצָה בַּחוּץ. אוֹ
לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה בַּחוּץ. פְּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. לֶאֱכֹל שִׁירָיָה

למִמָּחָר או בַּזֵּית מִשִּׁירֶיהָ לְמִמָּחָר. לְהִקְטִיר קִמְצָה לְמִמָּחָר או
בַּזֵּית מִקִּמְצָה לְמִמָּחָר. או לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה לְמִמָּחָר. פָּגוּל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. זֶה הַכֶּלֶל. כָּל הַקּוֹמֵץ וְהַנּוֹתֵן בְּכָלִי.
וְהַמְהִלֵּךְ וְהַמְקַטִּיר. לֹא־כֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לֹא־כֹל. וְלִהְיוֹת
דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר. חוּץ לְמִקְוֵמוֹ פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת.
חוּץ לְזִמְנוֹ פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתֵּיר
בְּמִצּוֹתָיו. בִּיצֵד קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו. קִמֵּץ בְּשִׁתִּיקָה וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ לְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ
וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר בְּשִׁתִּיקָה. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי.
וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. זֶה הוּא שֶׁקָּרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו:

ד בִּיצֵד לֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו. קִמֵּץ חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ.
וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצָן שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ
לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא
לְשִׁמּוֹן. זֶה הוּא שֶׁלֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו. לֹא־כֹל בַּזֵּית
בַּחוּץ וּבַזֵּית לְמִמָּחָר. בַּזֵּית לְמִמָּחָר וּבַחוּץ. בַּחֲצִי זֵית
בַּחוּץ וּבַחֲצִי זֵית לְמִמָּחָר. בַּחֲצִי זֵית לְמִמָּחָר וּבַחֲצִי זֵית
בַּחוּץ. פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם
מִחֲשֶׁבֶת הַזֵּמֶן קִדְּמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם. פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו
כֶּרֶת. וְאִם מִחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם קִדְּמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַזֵּמֶן. פָּסוּל

וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת.
לֶאֱכֹל בְּחֻצֵּי זֵית וּלְהַקְטִיר בְּחֻצֵּי זֵית בָּשָׂר שֶׁאֵין אֲכִילָה
וְהַקְטָרָה מִצֵּטְרָפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָה. אוּלְהַקְטִיר קִמְצָה
לְמַחֵר. מוֹדָה רַבִּי יוֹסִי בְּזֶה שֶׁהוּא פָּגוּל וְחִיבִין
עָלָיו כֶּרֶת. לְהַקְטִיר לְבוֹנְתָה לְמַחֵר. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר פָּסוּל
וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכָּמִים אֹמְרִים פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת.
אָמְרוּ לוֹ מַה שָּׁנָא זֶה מִן הַזֵּבַח. אָמַר לָהֶם שֶׁהַזֵּבַח דָּמוֹ
וּבָשָׂרוֹ וְאִמּוּרָיו אֶחָד. וּלְבוֹנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

^ב שְׁחַט שְׁנֵי כִבָּשִׁים. לֶאֱכֹל אַחַת מִן הַחֲלוֹת לְמַחֵר.
הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכִין. לֶאֱכֹל אֶחָד מִן הַסְּדָרִים לְמַחֵר. רַבִּי
יוֹסִי אֹמֵר אוֹתָהּ הַחֲלָה וְאוֹתוֹ הַסְּדֵר שֶׁחֲשַׁב עָלָיו פָּגוּל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וְהַשְּׁנֵי פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. נִטְמְאָת אַחַת מִן
הַחֲלוֹת אוּ אֶחָד מִן הַסְּדָרִים. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שְׁנֵיהֶם
יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרִיפָה. שֶׁאֵין קָרְבָן צָבוּר חֲלוּק. וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים הֵטְמָא בְּטִמְאָתוֹ וְהִטְהוֹר יֵאָכֵל:

^ג הַתּוֹדָה מִפְּגֻלַת אֶת הַלֶּחֶם. וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מִפְּגֻלַת אֶת
הַתּוֹדָה. בִּיעֵד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לֶאֱכֹל מִמֶּנָּה לְמַחֵר.
הוּא וְהַלֶּחֶם מִפְּגֻלִין. לֶאֱכֹל מִן הַלֶּחֶם לְמַחֵר. הַלֶּחֶם
מִפְּגֻל. וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְּגֻלַת הַכִּבָּשִׁים מִפְּגֻלִין אֶת

הֶלֶחֶם וְהֶלֶחֶם אֵינוֹ מִפֶּגֶל אֶת הַכֶּבֶשִׁים כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט
אֶת הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מֵהֶן לְמַחֵר. הֵם וְהֶלֶחֶם מִפֶּגֶלִין.
לֶאֱכֹל מִן הֶלֶחֶם לְמַחֵר. הֶלֶחֶם מִפֶּגֶל וְהַכֶּבֶשִׁים אֵינָם
מִפֶּגֶלִין:

י הַזֵּבַח מִפֶּגֶל אֶת הַנֶּסֶכִּין מִשְׁקַדְשׁוֹ בְּכָלִי דְּבָרֵי רַבִּי
מֵאִיר וְהַנֶּסֶכִּין אֵינָן מִפֶּגֶלִין אֶת הַזֵּבַח כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט אֶת
הַזֵּבַח לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ לְמַחֵר. הוּא וְנֶסֶכּוֹ מִפֶּגֶלִין לְהַקְרִיב
מִן הַנֶּסֶכִּין לְמַחֵר. הַנֶּסֶכִּין מִפֶּגֶלִין וְהַזֵּבַח אֵינוֹ מִפֶּגֶל

ה פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ וְלֹא בִּלְבוֹנָה בִּלְבוֹנָה וְלֹא בַּקֶּמֶץ רַבִּי מֵאִיר
אוֹמֵר פֶּגֶל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת
עַד שִׁיפֶּגֶל אֶת כָּל הַמֵּתִיר מוֹדִים חֻכָּמִים לְרַבִּי מֵאִיר
בְּמִנְחַת חוּטָא וּבְמִנְחַת קִנְאוֹת שָׁאֵם פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ שֶׁהוּא
פֶּגֶל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת שֶׁהַקֶּמֶץ הוּא הַמֵּתִיר שֶׁחָט אֶחָד
מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל שְׁתֵּי חִלּוֹת לְמַחֵר. הַקֵּטִיר אֶחָד מִן
הַבְּזִיכִין לֶאֱכֹל שְׁנֵי סְדָרִים לְמַחֵר. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר פֶּגֶל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת עַד שִׁיפֶּגֶל
אֶת כָּל הַמֵּתִיר שֶׁחָט אֶחָד מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ
לְמַחֵר. הוּא פֶּגֶל וְחִבְרוּ כָּשֶׁר לֶאֱכֹל מִחֲבֵרוֹ לְמַחֵר.
שְׁנֵיהֶם כָּשֶׁרִים:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה. לֶאֱכֹל דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכוֹ לֶאֱכֹל.
 לַהֲקָטִיר דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכוֹ לַהֲקָטִיר. כָּשֶׁר. רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל. לַהֲקָטִיר
 דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לַהֲקָטִיר. פָּחוֹת מִכֹּזֵית כָּשֶׁר. לֶאֱכֹל כַּחֲצִי
 זֵית וְלַהֲקָטִיר כַּחֲצִי זֵית כָּשֶׁר. שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה
 מִצֵּטְרָפִין:

ב לא יֵצֵק. לא בָּלַל. לא פָּתַת. לא מָלַח. לא הִנִּיף. לא
 הִגִּישׁ. אוֹ שֶׁפָּתְתָן פָּתוֹת מְרֻבּוֹת וְלֹא מְשֻׁחָן. כְּשֵׁרוֹת.
 נִתְעָרַב קִמְצָה. בְּקִמְץ חֲבֵרְתָּהּ. בְּמִנְחַת כֹּהֲנִים. בְּמִנְחַת
 כֹּהֵן מְשִׁיחַ. בְּמִנְחַת נֹסְכִין. כְּשֶׁרָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 בְּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּבְמִנְחַת נֹסְכִין פְּסוּלָה. שֶׁזֶּוּ בְּלִילְתָּהּ
 עָבָה. וְזֶוּ בְּלִילְתָּהּ רַכָּה. וְהֵן בּוֹלְעוֹת זוֹ מִזֹּו:

ג שְׁתֵּי מִנְחוֹת שֶׁלֹּא נִקְמְצוּ. וְנִתְעָרְבוּ זוֹ בְּזֹו. אִם יָכוֹל
 לְקַמֹּץ מִזֹּו בִּפְנֵי עֲצָמָה. וּמִזֹּו בִּפְנֵי עֲצָמָה. כְּשֵׁרוֹת. וְאִם
 לֹא פְּסוּלוֹת. הַקִּמְץ שֶׁנִּתְעָרַב בְּמִנְחָה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה.
 לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר. זוֹ שֶׁנִּקְמְצָה עָלֶיהָ לִבְעָלִים.
 וְזֹו שֶׁלֹּא נִקְמְצָה לֹא עָלֶיהָ לִבְעָלִים. נִתְעָרַב קִמְצָה
 בְּשִׁירְיָה. אוֹ בְּשִׁירְיָה שֶׁל חֲבֵרְתָּהּ. לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר
 עָלֶיהָ לִבְעָלִים. נִטְמָא הַקִּמְץ וְהַקְרִיבוֹ. הֵצִיץ מִרְצָה. יֵצֵא
 וְהַקְרִיבוֹ אֵין הֵצִיץ מִרְצָה. שֶׁהֵצִיץ מִרְצָה עַל הַטְּמֵא. וְאֵינוֹ
 מִרְצָה עַל הַיֵּצֵא:

י נִטְמָאוּ שִׁירֵיהֶּן נִשְׂרְפוּ שִׁירֵיהֶּן נֶאֱבְדוּ שִׁירֵיהֶּן כְּמִדַּת רַבִּי
אֵלִיעֶזֶר כְּשֶׁרָהּ וּכְמִדַּת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּסוּלָהּ שֶׁלֹּא בְּכָלִי
שָׂרָת פְּסוּלָהּ רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכָּשִׁיר הַקָּטִיר קִמְצָה פַּעַמִּים
כְּשֶׁרָהּ:

ה הַקֶּמֶץ מֵיעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַעֲשָׂרוֹן מֵעוּטוֹ מַעֲכָב
אֶת רַבּוֹ הַיֵּין מֵעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַשָּׁמֶן מֵעוּטוֹ
מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַסֵּלֶת וְהַשָּׁמֶן מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה הַקֶּמֶץ
וְהַלְבוֹנָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי
כִבְשֵׁי עֶזְרָת מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁתֵּי חֲלוֹת מַעֲכָבוֹת
זו אֶת זוֹ שְׁנֵי סֻדְרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי בָּזִיכִין
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה הַסֻּדְרִים וְהַבָּזִיכִין מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה
שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁבִנְזִיר שְׁלֹשָׁה שְׁבִפָּרָה אַרְבָּעָה שְׁבִתּוּדָה
אַרְבָּעָה שְׁבִלּוּלָב אַרְבָּעָה שְׁבִמְצוֹרַע מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה
שִׁבְעַת הַזֵּיזוֹת שְׁבִפָּרָה מַעֲכָבוֹת זו אֶת זוֹ שִׁבְעַת הַזֵּיזוֹת שֶׁל
בֵּין הַבָּדִים וְשִׁעַל הַפְּרָכָת וְשִׁעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב מַעֲכָבוֹת זו
אֶת זוֹ:

ז שִׁבְעָה קֹנֵי מְנוֹרָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שִׁבְעָה נִירוֹתֶיהָ
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁתֵּי פָרָשִׁיּוֹת שְׁבִמְזוּזָה מַעֲכָבוֹת
זו אֶת זוֹ וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבִין אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת
שְׁבִתּוּפְלִין מַעֲכָבוֹת זו אֶת זוֹ וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבִין:

אַרְבַּע צִיצִיּוֹת מְעַכְבוֹת זֶה אֶת זֶה. שְׂאֲרַבְעָתָן מַצּוּה אַחַת.
רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר אַרְבַּעָתָן אַרְבַּע מַצּוֹת:

פרק ד

הַתְּכַלֵּת אֵינָה מְעַכֶּבֶת אֶת הַלֵּבָן. וְהַלֵּבָן אֵינוֹ מְעַכֵּב
אֶת הַתְּכַלֵּת. תְּפִלָּה שֶׁל יָד אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל
רֹאשׁ. וְשֶׁל רֹאשׁ אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל יָד. הַסֵּלֶת וְהַשְּׁמֶן אֵינָן
מְעַכְבִּין אֶת הַיָּיִן. וְלֹא הַיָּיִן מְעַכְבֵּן. הַמִּתְנֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אֵינָן מְעַכְבוֹת זֶה אֶת זֶה:

^ב הַפָּרִים וְהָאֵלִים וְהַכִּבָּשִׁים. אֵינָן מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם הָיוּ לָהֶם פָּרִים מְרִבִּים. וְלֹא הָיוּ נִסְכִּים.
יָבִיאוּ פֶּר אֶחָד וְנִסְכּוֹ. וְלֹא יִקְרְבוּ כָּלֵן בְּלֹא נִסְכּוֹ:

^ג הַפֶּר וְהָאֵלִים וְהַכִּבָּשִׁים וְהַשְּׁעִיר. אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת
הַלֶּחֶם. וְלֹא הַלֶּחֶם מְעַכְבֵּן. הַלֶּחֶם מְעַכֵּב אֶת הַכִּבָּשִׁים.
וְהַכִּבָּשִׁים אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַלֶּחֶם. דְּבַרִּי רַבִּי עֲקִיבָא.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נָנָס לֹא כִי אֵלֶּא הַכִּבָּשִׁים מְעַכְבִּין
(אֶת) הַלֶּחֶם. וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מְעַכֵּב אֶת הַכִּבָּשִׁים. שֶׁכֵּן
מְצִינוּ בְּשֵׁהוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה. קָרְבוּ
כִּבָּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם. אִף (כָּאֵן) יִקְרְבוּ כִּבָּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הִלָּכָה כְּדַבְּרִי בֶּן נָנָס. אֲבָל אֵין הִטַּעַם
כְּדַבְּרֵיו. שֶׁכָּל הָאָמֹר בְּחוּמֵשׁ הַפְּקוּדִים. קָרַב בַּמִּדְבָּר.
וְכָל הָאָמֹר בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים לֹא קָרַב בַּמִּדְבָּר. כְּשֶׁבָּאוּ
לָאָרֶץ קָרְבוּ אֵלָיו וְאֵלָיו. וּמִפְּנֵי מָה אָנִי אוֹמֵר יִקְרְבוּ כִּבָּשִׁים

בְּלֹא לֶחֶם. שֶׁהַכֹּהֲנִים מְתִירִין אֶת עֲצָמָן בְּלֹא לֶחֶם. לֶחֶם
בְּלֹא כֶבֶשׂ אֵין לִי מִי יִתְּרוֹנוֹ:

י' הַתְּמִידִין אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַמוֹסָפִים. וְלֹא הַמוֹסָפִים
מְעַכְבִּין אֶת הַתְּמִידִים. וְלֹא הַמוֹסָפִין מְעַכְבִּין זֶה אֶת
זֶה. לֹא הַקְּרִיבוּ כֶבֶשׂ בַּבֹּקֶר יִקְרִיבוּ בֵּין הָעֶרְבִים. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן אֵימָתִי בְּזִמְנָן שֶׁהָיוּ אָנוּסִין אוֹ שׁוֹגְגִין. אָבָל
אִם הָיוּ מְזִידִים וְלֹא הַקְּרִיבוּ כֶבֶשׂ בַּבֹּקֶר לֹא יִקְרִיבוּ בֵּין
הָעֶרְבִים. לֹא הַקְּטִירוּ קְטֹרֶת בַּבֹּקֶר יִקְטִירוּ בֵּין הָעֶרְבִים.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכֻלָּה הֵייתָה קִרְבָּה בֵּין הָעֶרְבִים. שְׂאִין
מִחֲנֹכִין אֶת מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב אֲלֵא בַקְטֹרֶת הַסָּמִים. (שֶׁל בֵּין
הָעֶרְבִים). וְלֹא מִזְבֵּחַ הָעוֹלָה אֲלֵא בַתְּמִיד שֶׁל שַׁחַר. וְלֹא
אֶת הַשְּׁלֶחָן אֲלֵא בַלֶּחֶם הַפָּנִים בְּשֶׁבֶת. וְלֹא אֶת הַמְּנוֹרָה
אֲלֵא בְּשֶׁבַע נְרוֹתֶיהָ בֵּין הָעֶרְבִים:

ה' חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל לֹא הָיוּ בָאוֹת חֲצִים. אֲלֵא מִבֵּיא עֶשְׂרוֹן
שָׁלֵם וְחוֹצֶהוּ. וּמִקְרִיב מִחֲצָה בַבֹּקֶר וּמִחֲצָה בֵּין הָעֶרְבִים.
וְכֹהֵן שֶׁהַקְּרִיב מִחֲצָה בְּשַׁחֲרִית וּמֵת. וּמִנּוּ כֹהֵן אַחֵר
תַּחֲתָיו. לֹא יָבִיא חֲצִי עֶשְׂרוֹן מִבֵּיתוֹ. וְלֹא חֲצִי עֶשְׂרוֹנוֹ
שֶׁל רֹאשׁוֹן. אֲלֵא מִבֵּיא עֶשְׂרוֹן שָׁלֵם וְחוֹצֶהוּ. וּמִקְרִיב
מִחֲצָה וּמִחֲצָה אֶבֶד. נִמְצְאוּ שְׁנֵי חֲצִים קִרְבִּין. וּשְׁנֵי חֲצִים
אוֹבְדִין. לֹא מִנּוּ כֹהֵן אַחֵר. מִשָּׁל מִי הֵייתָה קִרְבָּה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִשָּׁל צְבוֹר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשָּׁל יוֹרְשִׁים.
וּשְׁלִימָה הֵייתָה קִרְבָּה:

יום יט

פרק ה

כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת מִצָּה· חוץ מִחֶמֶץ שֶׁבַּתּוֹדָה וְשֵׁתִי
הֶלֶחֶם· שֶׁהֵן בָּאוֹת חֶמֶץ· רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר שְׂאוֹר
בּוֹדָה לֵהֵן מִתּוֹכָן וּמִחֶמֶץ· רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר אֵף הִיא אֵינָה
מִן הַמִּבְחָר· אֲלֵא מְבִיא אֶת הַשְּׂאוֹר· וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַמִּדָּה·
וּמְמִילָא אֶת הַמִּדָּה· אָמְרוּ לוֹ אֵף הִיא הֵיחָה חֲסֵרָה אוֹ
יִתְיָרָה:

ב כָּל הַמִּנְחוֹת גְּלוּשׁוֹת בְּפוֹשְׁרִין· וּמִשְׁמֶרֶן שְׁלֵא יִחְמִיצוּ·
וְאִם הִחְמִיצוּ שִׁירְיָה· עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה· שֶׁנֶּאֱמַר כָּל
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לֵי לא תַעֲשֶׂה חֶמֶץ· וְחִיבִים עַל
לִישְׁתָּהּ וְעַל עֲרִיכְתָּהּ וְעַל אִפְיָתָה:

ג יֵשׁ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה· שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· לִבּוֹנָה וְלֹא
שֶׁמֶן· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· וְאֵלּוּ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה·
מִנְחַת הַסֵּלֶת וְהַמִּחְבֵּת וְהַמֵּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין·
מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ· וּמִנְחַת גִּזְיִם· וּמִנְחַת
נָשִׁים· וּמִנְחַת הָעֶמֶר· מִנְחַת נֶסֶכִּין טְעוֹנָה שֶׁמֶן וְאֵינָה
טְעוֹנָה לִבּוֹנָה· לֶחֶם הַפָּנִים טְעוֹן לִבּוֹנָה וְאֵין טְעוֹן שֶׁמֶן·
שֵׁתִי הֶלֶחֶם· וּמִנְחַת חוּטָא· וּמִנְחַת קִנְאוֹת· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא
לִבּוֹנָה:

י וְחַיֵּב עַל הַשָּׁמֶן בִּפְנֵי עֲצָמוֹ. וְעַל הַלְבֹנָה בִּפְנֵי עֲצָמָה. נָתַן
עָלֶיהָ שָׁמֶן פֶּסְלָה. לְבֹנָה יִלְקֻטְנָה. נָתַן שָׁמֶן עַל שִׁירֶיהָ.
אֵינוֹ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. נָתַן כָּלִי עַל גָּבִי כָלִי לֹא פֶסְלָה:

ה יֵשׁ טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה. תְּנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה. הַגֶּשֶׁה וְתְנוּפָה. לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגֶּשֶׁה. אֵלּוֹ
טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה. (מִנְחַת) הַסֵּלֶת
וְהַמִּחְבֶּת וְהַמֶּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין. מִנְחַת כֹּהֲנִים.
מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. מִנְחַת גּוֹיִם מִנְחַת נָשִׁים וּמִנְחַת חוּטָא.
רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין
בָּהֶן הַגֶּשֶׁה. מִפְּנֵי שְׁאִין (בָּהֶן) קְמִיצָה. וְכֹל שְׁאִין (בָּהֶן)
קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן הַגֶּשֶׁה:

י אֵלּוֹ טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה וְאֵין טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה. לֹוֹג שָׁמֶן שֶׁל
מְצוֹרַע וְאַשְׁמוֹ. וְהַבְּכוֹרִים. כְּדַבְּרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב.
וְאַמּוּרֵי שְׁלָמִי יָחִיד. וְחֻזָּה וְשׁוֹק שְׁלֵהֵן. אֶחָד אֲנָשִׁים
וְאֶחָד נָשִׁים בִּישְׂרָאֵל. אֲבָל לֹא בְּאַחֲרִים. וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
וּשְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרֶת. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם
עַל גָּבִי שְׁנֵי כִבְשִׁים. וּמְנִיחַ שְׁתֵּי יָדָיו מִלְמַטָּן. מוֹלִיךְ
וּמַבִּיא. מַעֲלָה וּמוֹרִיד. שֶׁנֶּאֱמַר אֲשֶׁר הוֹנֵף וְאֲשֶׁר הוֹרֵם.
תְּנוּפָה הֵיחָד בַּמִּזְרָח. וְהַגֶּשֶׁה בַּמַּעֲרָב. וְתְנוּפוֹת קוֹדְמוֹת
לְהַגֶּשֶׁוֹת. מִנְחַת הָעֹמֶר. וּמִנְחַת קְנָאוֹת. טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה
וְהַגֶּשֶׁה. לֶחֶם הַפָּנִים וּמִנְחַת נִסְכִּים. לֹא תְנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה:

י רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלש מצות שתיים בכל אחד ואחד. והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחי שלמי יחיד. וזבחי שלמי צבור. ואשם מצורע. וזבחי שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין בהן תנופה חיים. וזבחי שלמי צבור טעונים תנופה חיים ושחוטים. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוט:

ח האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרחשת. במרחשת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרחשת. אלא שהמרחשת יש לה פיסוי. והמחבת אין לה פיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרחשת עמוקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת צפה. ומעשיה קשים:

ט האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה כפח. ומאפה רעפים. ומאפה יורות הערביים. רבי יהודה אומר אם רצה יביא מאפה כפח. הרי עלי מנחת מאפה. לא יביא מחצה חלות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפני שהוא קרבן אחד:

פרק ו

אֵלּוּ מִנְחוֹת נִקְמְצוֹת וְשִׁירֵיהֶן לַכֹּהֲנִים. מִנְחַת סֶלֶת.
וְהַמִּחְבֵּת. וְהַמֵּרְחֶשֶׁת. וְהַחֲלוֹת. וְהָרִיקִין. מִנְחַת
גֹּזִים. מִנְחַת נָשִׁים. מִנְחַת הָעֹמֶר. מִנְחַת חֹטֵא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת חֹטֵא שֶׁל כֹּהֲנִים
נִקְמְצָת. וְהַקֶּמֶץ קָרַב לְעֶצְמוֹ. וְהַשְּׂרִים קָרְבִּין לְעֶצְמוֹ:

^ב מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסְכִים לַמִּזְבֵּחַ.
וְאֵין בָּהֶם לַכֹּהֲנִים. בָּזָה יָפָה כַּח הַמִּזְבֵּחַ מִכַּח הַכֹּהֲנִים.
שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים לַכֹּהֲנִים. וְאֵין בָּהֶם לַמִּזְבֵּחַ. וּבָזָה
יָפָה כַּח הַכֹּהֲנִים מִכַּח הַמִּזְבֵּחַ:

^ג כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי. טְעוֹנוֹת שֶׁלֹּשׁ מִתְּנוֹת
שָׁמֶן. יִצִּיקָה וּבִלְיָלָה. וּמִתֵּן שָׁמֶן בְּכָלִי קוֹדֵם לְעִשְׂתָּן.
וְהַחֲלוֹת (בּוֹלָלִין) דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים (סֶלֶת)
הַחֲלוֹת טְעוֹנוֹת בִּלְיָלָה. הָרִיקִין מְשִׁיחָה. כִּיצַד מוֹשְׁחִין
כֶּמֶין כִּי. וְשֹׂאֵר הַשָּׁמֶן נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

^ד כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי טְעוֹנוֹת פְּתִיתָה. מִנְחַת
יִשְׂרָאֵל כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וּמִבְדִּיל.
מִנְחַת כֹּהֲנִים כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וְאֵינוֹ
מִבְדִּיל. מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ לֹא הָיָה מְכַפֵּלָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין בָּהֶן פְּתִיתָה.
מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. וְכָל שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן
פְּתִיתָה. וְכֵלֶן (פְּתִיתָתָן) כְּזִיתִים:

ה כל המנחות טעונות שלש מאות שיפה וּחֲמֵשׁ מאות
 בעיטה וְהַשִּׁיפָה וְהַבְּעִיטָה בַּחֲטִים רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר (אף)
 בַּבָּצֵק כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר חוּץ מִלֶּחֶם הַפָּנִים
 וְחִבִּיתִי כֹהֵן גָּדוֹל שֶׁהֵם בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר דְּבָרֵי רַבִּי
 יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כֻּלָּן בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר חוּץ
 מִחֲלוֹת תּוֹדָה וְהַנִּזְיוֹת שֶׁהֵן בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר:

י הָעֹמֵר הִיא בָּא עֶשְׂרוֹן מִשְׁלֹשׁ סָאִין שְׁתֵּי הִלָּחִים שְׁנֵי
 עֶשְׂרוֹנִים מִשְׁלֹשׁ סָאִין לֶחֶם הַפָּנִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
 עֶשְׂרוֹנִים מִעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה סָאִין:

י הָעֹמֵר הִיא מִנֶּפֶה בְּשִׁלֹּשׁ עָשָׂר נֶפֶה וְשְׁתֵּי הִלָּחִים
 בְּשְׁתֵּים עָשָׂר וְלֶחֶם הַפָּנִים בְּאַחַת עָשָׂר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר לֹא הִיא לָהּ קִצָּבָה אֶלָּא סֵלֶת מִנֶּפֶה כָּל צָרָכָה הִיא
 מֵבִיא שֶׁנֶּאֱמַר וְלִקְחָתָּ סֵלֶת וְאַפִּיתָ אוֹתָהּ עַד שֶׁתֵּהָא
 מִנֶּפֶה כָּל צָרָכָה:

פרק ז

הַתּוֹדָה הֵיְתָה בָּאָה חֲמֵשׁ סְאִין יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשׁ
 מִדְּבָרִיּוֹת. שְׁתֵּי אֵיפוֹת. הָאֵיפָה שֶׁלֹּשׁ סְאִין.
 עֶשְׂרִים עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרָה לֶחֱמִין. (עֶשְׂרָה לְמֶצָה) עֶשְׂרָה
 לֶחֱמִין עֶשְׂרוֹן לְחֹלֶה. וְעֶשְׂרָה לְמֶצָה. וּבִמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין.
 חֲלוֹת וּרְקִיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְשְׁלִישׁ
 לְכָל מִין. שֶׁלֹּשׁ חֲלוֹת לְעֶשְׂרוֹן. בַּמָּדָה יְרוּשְׁלָמִית הָיוּ
 שְׁלֹשִׁים קֶב. חֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לֶחֱמִין וְחֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לְמֶצָה.
 חֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לֶחֱמִין קֶב וְחֹצֵי לְחֹלֶה. וְחֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לְמֶצָה.
 וְהַמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין. חֲלוֹת וּרְקִיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ
 חֲמִשָּׁת קֶבִּין לְכָל מִין. שְׁתֵּי חֲלוֹת לְקֶב:

^א הַמְלוּאִים הָיוּ בָּאִים כְּמֶצָה שֶׁבַּתּוֹדָה. חֲלוֹת. וּרְקִיקִים.
 וְרְבוּכָה. הַנְּזִירוֹת הֵיְתָה בָּאָה שְׁתֵּי יָדוֹת כְּמֶצָה שֶׁבַּתּוֹדָה.
 חֲלוֹת וּרְקִיקִים. וְאֵין בָּהּ רְבוּכָה. (נִמְצְאוּ) עֶשְׂרֵת קֶבִּים
 יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשֶׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְעֶדְוִין. וּמִכֶּלֶן הָיָה נוֹטֵל
 אֶחָד מֵעֶשְׂרָה תְּרוּמָה. שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקִּרִּיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל
 קֶרְבֵּן תְּרוּמָה לֵי. אֶחָד שֶׁלֹּא יִטּוֹל פָּרוֹס. מִכָּל קֶרְבֵּן שִׁיְהִיו
 כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שְׁוִין. וְשֶׁלֹּא יִטּוֹל מִקֶּרְבֵּן לְחִבְרֹו. לִכְהֵן
 הַזֹּזֶרֶק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה. וְהַשָּׂאֵר נֹאכָל לְבָעָלִים:

^ב הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה בַּפָּנִים וְלֶחֱמָה חוּץ לַחֹמָה. לֹא
 קֹדֵשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה עַד שֶׁלֹּא קָרְמוּ בַּתְּנֹור. וְאֶפִּילוֹ קָרְמוּ
 כֶּלֶן. חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. לֹא קֹדֵשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה

וְחוּץ לַמִּקְוָה. קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה וְנִמְצְאָה טְרִיפָה לֹא
 קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה וְנִמְצְאָה בְּעֵלֶת מוּם. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 אָמַר קֹדֶשׁ. וְחֻכָּמִים אָמְרִים לֹא קֹדֶשׁ. שְׁחָטָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּה. וְכֵן אֵיל הַמִּלּוּאִים. וְכֵן שְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרַת. שֶׁשְּׁחָטוּן
 שְׁלֹא לְשִׁמָּה. לֹא קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם:

ד' נִסְכֵּין שֶׁקֹּדֶשׁוֹ בְּכָלִי. וְנִמְצָא הַזָּבַח פְּסוּל. אִם יֵשׁ זָבַח
 אַחֵר יִקְרְבוּ עִמּוֹ. וְאִם לֹא יִפְסְלוּ בְלִינָה. וְלֹד תּוֹדָה
 וְתַמְוִרְתָּהּ. וְהַמִּפְרִישׁ תּוֹדָתוֹ וְנֶאֱבְדָּה. וְהַפְרִישׁ אַחֲרַת
 תַּחְתִּיהָ. אֵינָן טְעוּנִים לָחֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקְרִיב עַל זָבַח
 הַתּוֹדָה. הַתּוֹדָה טְעוּנָה לָחֶם. וְלֹא וְלֹדָה. וְלֹא חֲלִיפָתָהּ.
 וְלֹא תַמְוִרְתָּהּ. טְעוּנִין לָחֶם:

ה' הָאָמַר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה. יָבִיא הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין.
 תּוֹדָה מִן הַחוּלִין וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר. יָבִיא לֶחֶמָה מִן
 הַחוּלִין. תּוֹדָה מִן הַמַּעֲשֵׂר. וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין. יָבִיא
 הַתּוֹדָה הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר. יָבִיא. וְלֹא יָבִיא מִחֻטִּי
 מַעֲשֵׂר שְׁנֵי. אֶלָּא מִמַּעוֹת מַעֲשֵׂר שְׁנֵי:

י' וּמִנֵּין לֹאָמַר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה לֹא יָבִיא אֶלָּא מִן הַחוּלִין.
 שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבַחַת פֶּסַח לַיהוָה צֹאן וּבָקָר. וְהָלֹא אֵין פֶּסַח
 בָּא אֶלָּא מִן הַכֹּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר צֹאן
 וּבָקָר. אֶלָּא לְהַקִּישׁ כָּל הַבָּא מִן הַצֹּאן וּמִן הַבָּקָר. לְפֶסַח.
 מֵהַפֶּסַח שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה. אֵינוֹ בָּא אֶלָּא מִן הַחוּלִין.
 אִף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה. לֹא יָבִיא אֶלָּא מִן הַחוּלִין.

(לְפִיכָךְ) הָאוֹמֵר הָרִי עָלִי תוֹדָה הָרִי עָלִי שְׁלָמִים. הוֹאִיל
וְהֵם בָּאִים חוֹבָה. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין. וְהַנִּסָּכִים בְּכָל
מָקוֹם. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין:

פרק ח

כָּל קֶרֶבֶנוֹת הַצִּבּוֹר וְהִיחִיד. בָּאִים מִן הָאָרֶץ וּמִחוּצָה
לָאָרֶץ. מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הַיָּשָׁן. חוּץ מִן הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי
הַלֶּחֶם. שְׂאִינָן בָּאִים אֶלָּא מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הָאָרֶץ. וְכֵלֶן אֵינָן
בָּאִין אֶלָּא מִן הַמִּבְחָר. וְאִיזְהוּ מִבְחָר. מִכֶּמֶס. וּמִזֹּנִיחָה.
אֶלְפָּא לְסֻלָּת. שְׁנִיָּה לָהֶם חֲפָרִים בִּבְקָעָה. כָּל הָאֲרָצוֹת
הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ מְבִיאִים:

^א אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא
מִבֵּית הָאֵילָן. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נִרְהָ שְׁנָה
רִאשׁוֹנָה. וּבִשְׁנִיָּה זֹרְעָה קֹדֶם לְפֶסַח שִׁבְעִים יוֹם. וְהִיא
עוֹשֶׂה סֻלָּת מְרֵבָה. כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר מִכְּנִיס אֶת יָדוֹ
לְתוֹכָהּ. עָלָה בָּהּ אֶבֶק פְּסוּלָה. עַד שִׁנִּיפָנָה. וְאִם הִתְלִיעָה
פְּסוּלָה:

^ג תְּקוּעָה אֶלְפָּא לְשִׁמּוֹן. אֲבָא שָׁאוּל אוֹמֵר שְׁנִיָּה לָהּ
רָגַב בְּעֶבֶר הִירְדֵּן. כָּל הָאֲרָצוֹת הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן
הָיוּ מְבִיאִים. אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית
הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה שֶׁנִּזְרַע בֵּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר.
אֵין מְבִיאִין אֲנִפִּיקָנוֹן. וְאִם הֵבִיא פְּסוּל. אֵין מְבִיאִין

מן הגרגרים שנשרו במים ולא מן הכבושים ולא מן השלוקין ואם הביא פסול:

ד' שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שמנים הזית הראשון מגרגרו בראש הזית וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות הזית השני מגרגרו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות הזית השלישי עוטנו בתוך הבית עד שילקה ומעלהו ומנגבו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות:

ה' הראשון שבראשון אין למעלה ממנו השני שבראשון והראשון שבשני שוין השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי שוין השלישי שבשני והשני שבשלישי שוין השלישי שבשלישי אין למטה ממנו אף המנחות היו בדין שיטענו שמן זית וז' מה אם המנורה שאינה לאכילה טעונה שמן זית וז' המנחות

שֶׁהוּן לֹאכִילָהּ. אֵינוּ דִין שִׁיטְעָנוּ שֶׁמֶן זֵית זָךְ. תִּלְמוּד לֹמַר
זָךְ כְּתִית לַמֶּאֱוֹר. וְלֹא זָךְ כְּתִית לַמִּנְחוֹת:

י' וּמִנֵּין הָיוּ מְבִיאִין אֶת הַיֵּין. קְרוֹתִים וְהַטּוּלִים אֶלְפָּא לַיֵּין.
שְׁנֵיהֶם לָהֶן בֵּית רֵמָה וּבֵית לָבֵן בְּהֵר. וּכְפָר סַגְנָא בְּבִקְעָה.
כָּל הָאֲרָצוֹת הָיוּ כְּשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ מְבִיאִים. אֵין
מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה
שֶׁנִּזְרַע בִּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין אֱלִיוֹסְטֹן.
וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין יֶשֶׁן דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכְמִים
מְכַשְׁרִין. אֵין מְבִיאִין לֹא מִתּוֹק וְלֹא מִעֶשֶׂן וְלֹא מִבְּשָׁל.
וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. אֵין מְבִיאִין מִן הַדְּלִיּוֹת. אֶלָּא מִן
הַרְגְּלִיּוֹת. וּמִן הַכֶּרְמִים הָעֲבוּדִים:

י' לֹא הָיוּ כּוֹנְסִים אוֹתוֹ בַּחֲצָבִים גְּדוּלִים אֶלָּא בַּחֲבִיּוֹת
קִטְנוֹת. וְאֵינוּ מִמֶּלֶא אֶת הַחֲבִיּוֹת עַד פִּיהֶם. כְּדִי שִׁיְהֶא
רִיחוֹ נֹדֵף. אֵינוּ מְבִיא לֹא מִפִּיהָ מִפְּנֵי הַקִּמְחִין. (וְלֹא)
מִשּׁוּלִיָּהּ מִפְּנֵי הַשְּׁמֵרִים. אֶלָּא מְבִיא מִשְׁלִישָׁהּ וּמֵאֲמָצְעָה.
כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר יוֹשֵׁב וְהַקֶּנֶה בִּידּוֹ. זָרַק אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בַּקֶּנֶה. רַבִּי יוֹסִי בַר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר יֵין שֶׁעָלוּ
בּוֹ קִמְחִין פָּסוּל. שֶׁנֶּאֱמַר תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וּמִנְחָתָם.
תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם:

פרק ט

שְׁתֵּי מִדּוֹת שֶׁל יָבֵשׁ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן.
 רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן
 מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמִּנְחוֹת. לֹא הָיָה
 מוֹדֵד. לֹא בִשָּׁל שְׁלֹשָׁה לֶפֶר. וְלֹא בִשָּׁל שְׁנַיִם לֶאֱיִל.
 אֲלֵא מוֹדֵדֵן עֲשָׂרוֹנוֹת. חֲצִי עֲשָׂרוֹן מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ
 הָיָה מוֹדֵד חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל. מַחֲצָה בַּבֶּקֶר וּמַחֲצָה בֵּין
 הָעֶרְבַּיִם:

^ב שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לֶחַ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. הֵינן וַחֲצִי הֵהִינן.
 וּשְׁלִישִׁית הֵהִינן. וְרִבְעִית הֵהִינן. לֹא. וַחֲצִי לֹא. וְרִבְעִית
 לֹא. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּר צְדוֹק אֹמֵר שְׁנִתּוֹת הָיוּ בֵּהֵינן. עַד כָּאֵן
 לֶפֶר. עַד כָּאֵן לֶאֱיִל. עַד כָּאֵן לִכְבֶּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר לֹא
 הָיָה שֵׁם הֵינן. וְכִי מֵהָ הָיָה הֵהִינן מְשַׁמֵּשׁ. אֲלֵא מִדָּה יִתִּירָה
 שֶׁל לֹא וּמַחֲצָה הָיְתָה שֵׁם. שָׁבָה הָיָה מוֹדֵד לְמִנְחַת כֹּהֵן
 גָּדוֹל. לֹא וּמַחֲצָה בַּבֶּקֶר. וְלֹא וּמַחֲצָה בֵּין הָאֶרְבָּעִים:

^ג רִבְעִית מֵהָ הָיְתָה מְשַׁמֶּשֶׁת. רִבְעִית מִים לְמִצּוֹרֶע.
 רִבְעִית שֶׁמֶן לְנֹזֵר. חֲצִי לֹא מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. חֲצִי לֹא
 מִים לְסוֹטָה וַחֲצִי לֹא שֶׁמֶן לְתוֹדָה. וּבִלְוֹג הָיָה מוֹדֵד לְכָל
 הַמִּנְחוֹת. אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים
 לֹא. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים
 עֲשָׂרוֹן. אֵין לָהּ אֲלֵא לֹא. שְׁנַאֲמַר לְמִנְחָה וְלֹא שֶׁמֶן.

שְׁשֶׁה לַפָּרִי אֲרֻבָּעָה לְאֵילִי שְׁלֹשָׁה לַכֶּבֶשׂ שְׁלֹשָׁה וּמִחֻצָּה
לְמִנְזָרָה וּמִחֻצִּית לֹזֵג לְכָל גֵּר:

ד' מִעֲרֵבִין נִסְכֵי אֵלִים בְּנִסְכֵי פָרִים נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי
כִבְשִׁים שֶׁל יָחִיד בֶּשֶׁל צִבּוּר שֶׁל הַיּוֹם בֶּשֶׁל אֶמֶשׁ אֲבָל
אֵין מִעֲרֵבִין נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי פָרִים וְאֵלִים וְאִם בְּלָלָן
אֵלּוּ בִפְנֵי עֶצְמָן וְאֵלּוּ בִפְנֵי עֶצְמָן וְנִתְעַרְבוּ כְּשֶׁרִין אִם
עַד שֶׁלֹא בָלָל פָּסֵל הַכֶּבֶשׂ הֵבֵא עִם הָעֹמֶר אֵף עַל פִּי
שֶׁמִּנְחָתוֹ כְּפוּלָה לֹא הָיוּ נִסְכָּיו כְּפוּלִין:

ה' כָּל הַמִּדּוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ נִגְדָּשׁוֹת חוּץ מִשֶּׁל כֹּהֵן
גָּדוֹל שֶׁהָיָה גָּדָשָׁה לְתוֹכָהּ מִדּוֹת הַלֵּחַ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ
וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִדּוֹת הַלֵּחַ
קֹדֶשׁ לְפִיכָךְ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ חוּלִי לְפִיכָךְ
בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר לֹא מִשּׁוּם זֶה אֵלֹא שֶׁהַלֵּחַ
נִעְכָּר וְהַיָּבֵשׁ אֵינוֹ נִעְכָּר:

ו' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד טְעוּנִין נִסְכִּים חוּץ מִן הַבְּכוֹר
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם אֵלֹא שֶׁחֲטָאתוֹ שֶׁל
מִצֹּרַע וְאֵשֶׁמוֹ טְעוּנִין נִסְכִּים:

ז' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר אֵין בָּהֶם סְמִיכָה חוּץ מִן הַפָּר הֵבֵא
עַל כָּל הַמִּצְוֹת וְשֹׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵף
שֹׁעִירֵי עֲבוֹדַת אֱלִילִים כָּל קִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד טְעוּנִין סְמִיכָה
חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַיֹּרֵשׁ סוּמָךְ וּמִבֵּיא
נִסְכִּים וּמִמִּיר:

ח הכל סומכין חוץ מחרש שוטה וקטן וסומא ונכרי
והעבד והשליח והאשה וסמיכה שירי מצוה על הראש
בשתי ידים ובמקום שסומכין שוחטין ותכף לסמיכה
שחיטה:

ט חמר בסמיכה מבתנופה ובתנופה מבסמיכה שאחד
מניף לכל החברים ואין אחד סומך לכל החברים וחמר
בתנופה שהתנופה נוהגת בקרבנות היחיד ובקרבנות
הצבור בחיים ובשוחטין בדבר שיש בו רוח חיים
ובדבר שאין בו רוח חיים מה שאין כן בסמיכה:

פרק י

רבי ישמעאל אומר העמר היה בא בשבת משלש סאין
ובחול מחמש וחכמים אומרים אחד בשבת ואחד
בחול משלש היה בא רבי חנניא סגן הכהנים אומר
בשבת היה נקצר ביחיד ובמגל אחד ובקפה אחת
ובחול בשלשה ובשלש קפות ובשלש מגלות וחכמים
אומרים אחד בשבת ואחד בחול בשלשה ובשלש
קפות ובשלש מגלות:

כ מצות העמר לבוא מן הקרוב לא בפר הקרוב
לירושלים מביאין אותו מכל מקום מעשה שבא מגזות
צריפין ושתי הלחם מבקעת עין סוכר:

א פִּיצֵד הָיוּ עוֹשִׁים שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין יוֹצְאִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְעוֹשִׁין אוֹתוֹ כְּרֻכּוֹת בַּמִּחְבֵּר לִקְרָקַע כְּדִי שִׁיְהֶא נֹחַ לְקַצֹּר וְכָל הָעִירוֹת הַסְּמוּכוֹת לָשֵׁם מִתְּכַנְסוֹת לָשֵׁם כְּדִי שִׁיְהֶא נִקְצָר בַּעֲסַק גְּדוֹל כִּיּוֹן שֶׁחֲשָׁכָה אוֹמֵר לָהֶם בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זוֹ אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זוֹ אוֹמְרִים הֵן קָפָה זוֹ אוֹמְרִים הֵן קָפָה זוֹ אוֹמְרִים הֵן בְּשֶׁבֶת אוֹמֵר לָהֶם שֶׁבֶת זוֹ אוֹמְרִים הֵן שֶׁבֶת זוֹ אוֹמְרִים הֵן אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים עַל כָּל דְּבָר וְדָבָר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ הֵן הֵן הֵן כָּל כֵּךְ לָמָּה מִפְּנֵי הַבִּיתוּסִים שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים אֵין קַצִּירַת הָעֵמֶר בַּמּוֹצָאִי יוֹם טוֹב:

י קַצְרוּהוּ וְנִתְּנוּהוּ בְּקָפוֹת הִבִּיאוּהוּ לַעֲזָרָה הָיוּ מֵהִבְהֵבִין אוֹתוֹ בָּאוּר כְּדִי לָקִים בּוֹ מִצּוֹת קָלִי דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים בְּקִנִּים וּבְקָלִיחוֹת חוֹבְטִים אוֹתוֹ כְּדִי שֶׁלֹא יִתְמַעַד נִתְּנוּהוּ לְאַבּוּב וְאַבּוּב הָיָה מְנַקֵּב כְּדִי שִׁיְהֶא הָאוּר שׁוֹלֵט בְּכָלֹ שֶׁטְחוּהוּ בַּעֲזָרָה וְהָרוּחַ מְנַשֶּׁבֶת בּוֹ נִתְּנוּהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹסוֹת וְהוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ עֲשָׂרוֹן שֶׁהוּא מְנַפֶּה בְּשֹׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה נֶפֶה וְהַשָּׂאֵר נִפְדָּה וְנֶאֱכָל לְכָל אָדָם וְחֵיב בַּחֲלָה וּפְטוּר מִן הַמַּעֲשָׂרוֹת רַבִּי עֲקִיבָא מְחִיב בַּחֲלָה וּבַמַּעֲשָׂרוֹת בָּא לוֹ לַעֲשָׂרוֹן וְנָתַן שְׁמֵנוּ וּלְבוֹנָתוֹ יֵצֶק וּבִלְלִי הִנִּיף וְהִגִּישׁ קִמֵּץ וְהִקְטִיר וְהַשָּׂאֵר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

ה' מִשְׁקָרֵב הָעֹמֵר. יוֹצֵאִין וּמוֹצֵאִין שׁוּק יְרוּשָׁלַיִם. שֶׁהוּא מֵלֵא קֶמַח וְקָלִי. שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר בְּרֵצוֹן חֲכָמִים הָיוּ עוֹשִׂים. מִשְׁקָרֵב הָעֹמֵר הֵתֵר הִתְדָּשׁ מִיד. וְהִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן. מִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הִתְקִין רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי שֶׁיֵּהָא יוֹם הַגֵּף כֻּלּוֹ אָסוּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהֵלֵא מִן הַתּוֹרָה הוּא אָסוּר. שְׁנֵאמַר עַד עֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה. מִפְּנֵי מָה הִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן. מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹדְעִין. שֶׁאֵין בֵּית דִּין מִתְעַצְלִים בּוֹ:

י' הָעֹמֵר הָיָה מִתִּיר בַּמִּדְיָנָה וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם בַּמִּקְדָּשׁ. אֵין מְבִיאִין מִנְחוֹת וּבִכּוּרִים. וּמִנְחַת בְּהֶמָּה. קֹדֶם לָעֹמֵר. וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. קֹדֶם לְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם לֹא יָבִיא. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר:

י' הַחֲטִיִּם וְהַשְּׁעוּרִים וְהַכֶּסֶּמִּים וְשִׁבְלַת שׁוּעָלַ וְהַשִּׁיפּוֹן חֵיבִין בַּחֲלָה. וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. וְאִסּוּרִין בְּחִדָּשׁ מִלִּפְנֵי הַפֶּסַח. וּמִלְקָצוֹר מִלִּפְנֵי הָעֹמֵר. וְאִם הִשְׁרִישׁוּ קֹדֶם לָעֹמֵר הָעֹמֵר מִתִּירָן. וְאִם לֹא אִסּוּרִים עַד שֶׁיָּבֵא הָעֹמֵר הֵבֵא:

ח' קוֹצְרִים בְּבֵית הַשְּׁלָחִים שְׁבַעמָקִים. אָבֵל לֹא גוֹדֵשִׁין. אֲנָשִׁי יִרְחוּ קוֹצְרִין בְּרֵצוֹן חֲכָמִים. וְגוֹדֵשִׁין שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים. וְלֹא מִיחוּ בִידֵם חֲכָמִים. קוֹצֵר לְשַׁחַת וּמֵאֲכִיל לְבֶהֱמָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזֶמֶן שֶׁהִתְחִיל עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁלִישׁ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר אֵף יִקְצוֹר (וְיֵאֲכִיל) אֵף מִשֶּׁהֵבִיאה שְׁלִישׁ:

ט קוֹצְרִין מִפְּנֵי הַנְּטִיעוֹת. מִפְּנֵי בֵּית הָאֵבֶל. מִפְּנֵי (בטול)
בֵּית הַמִּדְרָשׁ. לֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָן כְּרִיכוֹת. אֲבָל מְנִיחֵם
צִבְתִּים. מִצּוֹת הָעֶמֶר לְבֹא מִן הַקָּמָה. לֹא מִצָּא יָבִיא
מִן הָעֶמֶרִים. מִצּוֹתוֹ לְבֹא מִן הַלֶּח. לֹא מִצָּא יָבִיא מִן
הַיָּבֵשׁ. מִצּוֹתוֹ לְקַצֹּר בַּלֵּילָה. נִקְצָר בַּיּוֹם כְּשֶׁר. וְדוּחָה אֶת
הַשֶּׁבֶת:

פרק יא

שְׁתֵּי הַלֶּחֶם גְּלוּשׁוֹת אַחַת אַחַת. וְנֶאֱפוֹת אַחַת אַחַת.
לֶחֶם הַפָּנִים גְּלוּשׁ אֶחָד אֶחָד. וְנֶאֱפָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם.
וּבִטְפוּס הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָן. וְכָשָׂהוּא רֹדֵן נוֹתֵן בִּטְפוּס. כְּדִי
שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ:

ב אֶחָד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְאֶחָד לֶחֶם הַפָּנִים לִישְׁתֵּן וְעִרִיכְתָּן
בַּחוּץ. וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְאֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בַּפָּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לְעוֹלָם הָיוּ
רְגִיל לֹאמַר. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים. כְּשֶׁרוֹת בַּעֲזָרָה.
וּכְשֶׁרוֹת בַּבַּיִת פֶּאֱגִי:

ג חֲבִיתִי כֵּהן גָּדוֹל. לִישְׁתֵּן וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְדוּחוֹת אֶת
הַשֶּׁבֶת. טַחוּנָן וְהִרְקָדָן אֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. כָּלֵל אָמַר
רַבִּי עֲקִיבָא כָּל מְלֹאכָה שְׁאֵפֶשֶׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב שֶׁבֶת.
אֵינָהּ דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת. וְשֵׁאִי אֶפֶשֶׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב
שֶׁבֶת. דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת:

י כָּל הַמִּנְחוֹת יֵשׁ בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּפָּנִים וְאֵין בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּחוּץ בִּיצֵד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֶרְפָּן שִׁבְעָה וְרַחֲבָן אַרְבָּעָה וְקִרְנוֹתֵיהֶן אַרְבַּע אֲצַבְעוֹת לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוּ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוּ חֲמִשָּׁה וְקִרְנוֹתָיו שִׁבַּע אֲצַבְעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שְׁלֹא תִטָּעַה זֶד"ד י"ז בֶּן זֹמָא אוֹמֵר וְנִתְּתָ עַל הַשְּׁלֶחָן לֶחֶם פָּנִים לִפְנֵי תַמִּיד שִׁיְהִיָּה לוֹ פָּנִים:

ה הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוּ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוּ חֲמִשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוּ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוּ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוּ כִּנְגֵד רַחֲבוּ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים וּמַחְצָה מִכָּאן וְטַפָּחִים וּמַחְצָה מִכָּאן נִמְצָא אֶרְכוּ מִמֶּלֶא כָּל רַחֲבוּ שֶׁל שְׁלֶחָן דְּבַרִּי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוּ שְׁנַיִם עֶשְׂרִי וְרַחֲבוּ שִׁשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוּ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוּ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוּ כִּנְגֵד רַחֲבוּ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים רֵיוַח בְּאֻמָּצֵעַ כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה הַרוּחַ מְנֻשְׁבֶּת בִּינֵיהֶן אָבֵא שְׂאוֹל אוֹמֵר שֵׁם הָיוּ נוֹתְנִין שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים אָמְרוּ לוֹ וְהֵלֵא כָּבֵד נֶאֱמַר וְנִתְּתָ עַל הַמַּעֲרֶכֶת לְבוֹנָה זָכָה אָמַר לָהֶן וְהֵלֵא כָּבֵד נֶאֱמַר וְעֲלִיו מִטָּה מְנֻשָּׁה:

י אַרְבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הָיוּ שֵׁם מִפְּצָלִין מֵרֵאשִׁיָּהוּן שֶׁהָיוּ סוּמְכִים בָּהֶן שְׁנַיִם לְסֹדֵר זֶה וְשְׁנַיִם לְסֹדֵר זֶה וְעֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה קָנִים כַּחֲצֵי קָנָה חֲלוּל אַרְבָּעָה עֶשְׂרִי לְסֹדֵר זֶה וְאַרְבָּעָה עֶשְׂרִי לְסֹדֵר זֶה לֹא סִדּוּר הַקָּנִים וְלֹא נְטִילָתָן דּוּחָה אֶת הַשֻּׁבֶּת אֶלָּא נִכְנָס מֵעֶרֶב שִׁבְתָּ

וְשׁוּמְטֵן. וְנוֹתֵנִן לְאַרְכּוֹ שֶׁל שְׁלֶחֶן. כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ
בַּמִּקְדָּשׁ. אֶרְכָּן לְאַרְכּוֹ שֶׁל בֵּית:

ז' שְׁנֵי שׁוֹלְחָנוֹת הָיוּ בְּאוֹלָם מִבִּפְנִים. עַל פֶּתַח הַבַּיִת.
אֶחָד שֶׁל שֵׁשׁ. וְאֶחָד שֶׁל זָהָב. עַל שֶׁל שֵׁשׁ נוֹתְנִים לֶחֶם
הַפָּנִים בְּכִנְיֹסָתוֹ. וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ. שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ
וְלֹא מוֹרִידִין. וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִפְּנִים. שֶׁעָלְיוֹ לֶחֶם הַפָּנִים
תָּמִיד. אַרְבָּעָה כֹּהֲנִים נִכְנְסִין. שְׁנַיִם בִּידָן שְׁנֵי סְדָרִים.
וּשְׁנַיִם בִּידָם שְׁנֵי בִזְיָכִין. וְאַרְבָּעָה מְקַדִּימִין לִפְנֵיהֶם. שְׁנַיִם
לְטוֹל שְׁנֵי סְדָרִים. וּשְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנֵי בִזְיָכִים. הַמְכַנְּסִים
עוֹמְדִים בַּצָּפוֹן וּפְנִיָּהֶם לְדָרוֹם. הַמוֹצִיאִים עוֹמְדִים בְּדָרוֹם
וּפְנִיָּהֶם לַצָּפוֹן. אֵלּוּ מוֹשְׁכִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין וְטַפְחוֹ שֶׁל זֶה
כִּנְגַד טַפְחוֹ שֶׁל זֶה. שֶׁנֶּאֱמַר לִפְנֵי תָמִיד. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
אֲפִילוּ אֵלּוּ נוֹטְלִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין. אֵף זֶה הִיָּתָה תָּמִיד. יֵצְאוּ
וְנָתְנוּ עַל הַשְּׁלֶחֶן שֶׁל זָהָב שֶׁהָיָה בְּאוֹלָם. הַקְטִירוּ הַבִּזְיָכִין
וְהַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לַכֹּהֲנִים. חֹל יוֹם הַכַּפּוֹרִים לְהִיּוֹת
בְּשַׁבָּת. הַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לָעֶרֶב. חֹל לְהִיּוֹת עֶרֶב שַׁבָּת.
שְׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכַּפּוֹרִים נֶאֱכָל לָעֶרֶב. הַבְּבִלִין אוֹכְלִין אוֹתוֹ
כִּשְׁהוּא חֵי. מִפְּנֵי שֶׁדַּעְתָּן יָפָה:

ח' סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם בְּשַׁבָּת. וְאֶת הַבִּזְיָכִים לְאַחֵר שַׁבָּת.
וְהַקְטִיר אֶת הַבִּזְיָכִים בְּשַׁבָּת פְּסוּלָה. וְאִין חִיבִין עֲלֵיהֶם
מִשּׁוֹם פְּגוּל. נוֹתֵר וְטֵמֵא. סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם וְאֶת הַבִּזְיָכִין
בְּשַׁבָּת. וְהַקְטִיר אֶת הַבִּזְיָכִין לְאַחֵר שַׁבָּת פְּסוּלָה. וְאִין
חִיבִין עֲלֵיהֶם מִשּׁוֹם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטֵמֵא. סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם

וְאֵת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין בְּשַׁבָּת
(פְּסוּלָה) בִּיצֵד יַעֲשֶׂה יִנְיַחְנָה לְשַׁבָּת הַבָּאָה שְׁאִפִּילוּ הִיא
עַל הַשְּׁלָחַן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכַד כָּלוּם:

ט שְׁתֵּי הַלֶּחֶם נֶאֱכָלוֹת אֵין פָּחוֹת מִשְׁנַיִם וְלֹא יֵתֵר עַל
שְׁלֹשָׁה בִּיצֵד נֶאֱפֹת מְעַרְב יוֹם טוֹב וְנֶאֱכָלוֹת בְּיוֹם טוֹב
לְשָׁנִים חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת אַחֲרֵי הַשַּׁבָּת נֶאֱכָלוֹת לְשֹׁלֶשָׁה
לֶחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל אֵין פָּחוֹת מִתְּשַׁע וְלֹא יֵתֵר עַל אֶחָד
עֶשֶׂר בִּיצֵד נֶאֱפָה בְּעֶרְב שַׁבָּת וְנֶאֱכָל בְּשַׁבָּת לְתַשְׁעָה
חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת עֶרְב שַׁבָּת נֶאֱכָל לְעֶשְׂרֵה שְׁנֵי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נֶאֱכָל לְאַחַד עֶשֶׂר וְאֵינוֹ דוּחָה
לֹא אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הֶסְגֵּן דוּחָה אֶת יוֹם טוֹב
וְאֵינוֹ דוּחָה אֶת יוֹם צוּם:

פרק יב

הַמִּנְחוֹת וְהַנֶּסֶכִּים שֶׁנִּטְמְאוּ עַד שֶׁלֹּא קִדְּשׁוּ בַּכֶּלִי יֵשׁ
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקִדְשׁוֹ בַּכֶּלִי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הָעוֹפּוֹת וְהָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה וְכֵלֵי שֶׁרֶת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלֹּא נֶאֱמַר אֲלֵא בְּבִהְמָה:

ב האומר הרי עלי במחבת והביא במרחשת במרחשת
והביא במחבת מה שהביא הביא וידי חובתו לא יצא
זו להביא במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא
במחבת הרי זו פסולה הרי עלי שני עשרונים להביא

בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד. מֵהַ שֶּׁהֵבִיא הֵבִיא. וַיְדִי חֹבְתוֹ לֹא יֵצֵא. אֱלוֹ לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד. הָרִי אֱלוֹ פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. אָמְרוּ לוֹ בְּכָלִי אֶחָד נִדְרָתָּ.
 הַקָּרִיבֵן בְּכָלִי אֶחָד כְּשָׂרִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי
 שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.
 אָמְרוּ לוֹ בִּשְׁנֵי כֵלִים נִדְרָתָּ. הַקָּרִיבֵן בִּשְׁנֵי כֵלִים כְּשָׂרִים.
 נִתְּנָן בְּכָלִי אֶחָד. כְּשֵׁתִי מִנְחוֹת שְׁנַתְּעָרְבוּ:

ג הָרִי עָלֵי מִנְחָה מִן הַשְּׁעוֹרִין. יָבִיא מִן הַחֲטִיטִים. קֶמַח
 יָבִיא סֶלֶת. בְּלֹא שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה. יָבִיא עֵמָה שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה.
 חֲצִי עֲשָׂרוֹן. יָבִיא עֲשָׂרוֹן שְׁלֹם. עֲשָׂרוֹן וּמִחְצָה יָבִיא שְׁנַיִם.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר. שְׁלֹא הִתְנַדֵּב בְּדֶרֶךְ הַמִּתְנַדְּבִים:

ד מִתְנַדֵּב אָדָם מִנְחָה שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. וּמֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.
 אִם אָמַר הָרִי עָלֵי שְׁשִׁים וְאֶחָד. מֵבִיא שְׁשִׁים בְּכָלִי אֶחָד.
 וְאֶחָד בְּכָלִי אֶחָד. שֶׁכֵּן צָבוּר מֵבִיא בְּיוֹם טוֹב הָרֹאשׁוֹן שֶׁל
 חָג שֶׁחָל לַהֲיוֹת בְּשַׁבָּת. שְׁשִׁים וְאֶחָד. דִּין לִיחִיד שֶׁיְהִי
 פָּחוֹת מִן הַצָּבוּר אֶחָד. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהָלֹא אֱלוֹ לְפָרִים.
 וְאֱלוֹ לְכִבְשִׁים. וְאֵינָם נִבְלָלִים זֶה עִם זֶה. אֲלֹא עַד שְׁשִׁים
 יְכוּלִים לְהַבְלִיל. אָמְרוּ לוֹ שְׁשִׁים נִבְלָלִים. שְׁשִׁים וְאֶחָד אֵין
 נִבְלָלִים. אָמַר לָהֶם. כָּל מִדּוֹת חֲכָמִים בֵּין בְּאַרְבָּעִים סָאָה
 הוּא טוֹבֵל. בְּאַרְבָּעִים סָאָה חֶסֶר קָרָטוֹב. אֵינוֹ יָכוֹל לְטָבוֹל

בהן. אין מתנדבים לזוג שנים וחמשה. אבל מתנדבים.
שלשה ארבעה וששה. ומששה ולמעלה:

ה מתנדבים יין ואין מתנדבים שמן. דברי רבי עקיבא.
רבי טרפון אומר מתנדבים שמן. אמר רבי טרפון (מה)
מצינו ביין. שבא חובה ובא נדבה. אף השמן בא חובה
יבא נדבה. אמר (לו) רבי עקיבא לא. אם אמרת ביין שכן
הוא קרב חובתו בפני עצמו. תאמר בשמן שאינו קרב
חובתו בפני עצמו. אין שנים מתנדבים עשרון אחד. אבל
מתנדבים עולה ושלמים. ובעוף אפילו פרידה אחת:

פרק יג

הרי עלי עשרון. יביא אחד. עשרונים יביא שנים.
פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא ששים עשרון.
הרי עלי מנחה. יביא איזו שירצה. רבי יהודה אומר יביא
מנחת הסלת. שהיא מיוחדת שבמנחות:

ב מנחה מין המנחה יביא אחד. מנחות מין המנחות
יביא שתיים. פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא חמשתן.
פרשתי מנחה של עשרונים. ואיני יודע מה פרשתי. יביא
מנחה של ששים עשרון. רבי אומר יביא מנחות של
עשרונים. מאחד ועד ששים:

ג הרי עלי עצים. לא יפחות משני גזירין. לבונה לא יפחות
מקמץ. חמשה קומצים הן. האומר הרי עלי לבונה. לא

יפחות מקמץ. המתנדב מנחה. יביא עמה קמץ לבונה.
המעלה את הקמץ בחוץ חייב. ושני בזיכין. טעונים שני
קומצים:

ד הרי עלי זהב לא יפחות מדינר זהב. כסף לא יפחות
מדינר כסף. נחשת לא יפחות ממעה כסף. פרשתי
ואיני יודע מה פרשתי. הוא מביא. עד שיאמר לא לכד
נתכונתי:

ה הרי עלי זין לא יפחות משלשה לוגין. שמן לא יפחות
מלוג. רבי אומר שלשה לוגין. פרשתי ואיני יודע מה
פרשתי. יביא כיום המרבה:

ו הרי עלי עולה יביא כבש. רבי אלעזר בן עזריה אומר
(או) תור או בן יונה. פרשתי מן הבקר. ואיני יודע מה
פרשתי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואיני יודע מה פרשתי.
יביא פר ועגל איל (ושעיר) גדי וטלה. פרשתי ואיני יודע
מה פרשתי. מוסיף עליהם תור ובן יונה:

ז הרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשתי מן הבקר.
ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה עגל ועגלה. מן
הבהמה ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה. עגל
ועגלה. איל ורחל. גדי וגדיה. שעיר ושעירה. טלה וטליה:

ח הרי עלי שזר. יביא הוא ונסכיו במנה. עגל. יביא הוא
ונסכיו בחמש. איל. יביא הוא ונסכיו בשתיים. כבש. יביא

הוא וּנְסָכָיו בְּסֻלַּע שׁוֹר בְּמִנְהָ יָבִיא בְּמִנְהָ חוּץ מִנְסָכָיו
 עֵגֶל בַּחֲמֵשׁ יָבִיא בַּחֲמֵשׁ חוּץ מִנְסָכָיו אֵיל בִּשְׁתֵּים
 יָבִיא בִּשְׁתֵּים חוּץ מִנְסָכָיו כֶּבֶשׂ בְּסֻלַּע יָבִיא בְּסֻלַּע חוּץ
 מִנְסָכָיו שׁוֹר בְּמִנְהָ וְהִבִּיא שְׁנַיִם בְּמִנְהָ לֹא יֵצֵא אֶפִּילוּ
 זֶה בְּמִנְהָ חֶסֶר דִּינָר וְזֶה בְּמִנְהָ חֶסֶר דִּינָר שְׁחוֹר וְהִבִּיא
 לָבֵן לָבֵן וְהִבִּיא שְׁחוֹר גָּדוֹל וְהִבִּיא קָטָן לֹא יֵצֵא קָטָן
 וְהִבִּיא גָּדוֹל יֵצֵא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לֹא יֵצֵא:

ט שׁוֹר זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו שְׁנַיִם שְׁנֵי
 שְׁוֹרִים אֵלּוּ עוֹלָה וְנִסְתָּאבוּ אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמֵיהֶם אֶחָד
 רַבִּי אוֹסֵר אֵיל זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו
 כֶּבֶשׂ כֶּבֶשׂ זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו אֵיל
 רַבִּי אוֹסֵר הָאוֹמֵר אֶחָד מִכֶּבֶשׂי הַקֹּדֶשׁ וְאֶחָד מִשְׁוֹרֵי
 הַקֹּדֶשׁ הָיוּ לוֹ שְׁנַיִם הַגָּדוֹל שֶׁבֶהֶן הַקֹּדֶשׁ שְׁלֹשָׁה הַבִּינּוֹנִי
 שֶׁבֶהֶן הַקֹּדֶשׁ פֶּרֶשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה פֶּרֶשְׁתִּי אוֹ שְׁאֹמֵר
 אָמַר לִי אַבָּא וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה הַגָּדוֹל שֶׁבֶהֶן הַקֹּדֶשׁ:

י הֵרִי עָלֵי עוֹלָה יְקָרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית
 חוֹנִיז לֹא יֵצֵא שְׁאִקְרִיבָנָה בְּבֵית חוֹנִיז יְקָרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ
 וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית חוֹנִיז יֵצֵא רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין זֶה
 עוֹלָה הֵרִינִי נָזִיר יִגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ וְאִם גִּלַּח בְּבֵית חוֹנִיז לֹא
 יֵצֵא שְׁאִיגִלַּח בְּבֵית חוֹנִיז יִגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ וְאִם גִּלַּח בְּבֵית
 חוֹנִיז יֵצֵא רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין זֶה נָזִיר הַכֹּהֲנִים שֶׁשְּׁמָשׁוּ
 בְּבֵית חוֹנִיז לֹא יִשְׁמָשׁוּ בַּמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם וְאֵין צָרִיד
 לֵאמֹר לְדָבָר אַחֵר שֶׁנֶּאֱמַר אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹהֲנֵי הַבָּמֹת אֶל

מִזְבֵּחַ יְיָ בִּירוּשָׁלַיִם כִּי אִם אָכְלוּ מִצֹּת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם הָרִי
הֵן כָּבַעְלֵי מוֹמִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מִקְרִיבִין:

”נֹאמֵר בְּעוֹלַת הַבֶּהֱמָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח (וּבְעוֹלַת הָעוֹף
אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח) וּבִמְנַחָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לְלַמֵּד שְׁאֶחָד
הַמִּרְבֶּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט וּבִלְבָד שִׁיכּוּין אָדָם אֶת דַּעְתּוֹ
לְשָׂמִים: סליק

מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושחיטתן כשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן
שמא יקלקלו בשחיטתן. וכלן ששחטו. ואחרים
רואין אותן. שחיטתן כשרה. שחיטת נכרי גבילה.
ומטמאה במשא. השוחט בלילה. וכן הסומא ששחט.
שחיטתו כשרה. השוחט בשבת וביום הכפורים. אף על
פי שמתחייב בנפשו. שחיטתו כשרה:

^א השוחט במגל יד. בצור ובקנה שחיטתו כשרה. הכל
שוחטין. ולעולם שוחטין. ובכל שוחטין. חוץ ממגל קציר
והמגירה והשנים והצפרן. מפני שהן חונקין. השוחט
במגל קציר בדרך הליכתה. בית שמאי פוסלין. ובית הלל
מכשירין. ואם החליקו שניה. הרי היא כסבין:

^ב השוחט מתוך הטבעת ושיר בה מלא החוט על פני
כלה. שחיטתו כשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא
החוט על פני רבה:

^ד השוחט מן הצדדין. שחיטתו כשרה. המולק מן הצדדין.
מליקתו פסולה. השוחט מן הערף. שחיטתו פסולה.
המולק מן הערף מליקתו כשרה. השוחט מן הצואר.
שחיטתו כשרה. המולק מן הצואר. מליקתו פסולה. שכל
הערף כשר למליקה. וכל הצואר כשר לשחיטה. נמצא

כָּשֶׁר בִּשְׁחִיטָהּ. פָּסוּל בַּמְלִיקָה. כָּשֶׁר בַּמְלִיקָה. פָּסוּל
בִּשְׁחִיטָה:

ה' כָּשֶׁר בַּתּוֹרִין. פָּסוּל בַּבְּנֵי יוֹנָה. כָּשֶׁר בַּבְּנֵי יוֹנָה. פָּסוּל
בַּתּוֹרִין. תַּחֲלֵת הַצִּיהוּב בָּזָה וּבָזָה פָּסוּל:

י' כָּשֶׁר בַּפֶּרֶה פָּסוּל בַּעֲגָלָה. כָּשֶׁר בַּעֲגָלָה פָּסוּל בַּפֶּרֶה.
כָּשֶׁר בַּכֶּהֱנִים פָּסוּל בַּלְוִיִּם. כָּשֶׁר בַּלְוִיִּם פָּסוּל בַּכֶּהֱנִים.
טָהוֹר בְּכָלִי חָרֵשׁ טָמֵא בְּכָל הַכֵּלִים. טָהוֹר בְּכָל הַכֵּלִים
טָמֵא בְּכָלִי חָרֵשׁ. טָהוֹר בְּכָלִי עֵץ טָמֵא בְּכָלִי מַתְכוֹת.
טָהוֹר בְּכָלִי מַתְכוֹת טָמֵא בְּכָלִי עֵץ. הַחֵיב בִּשְׁקָדִים
הַמָּרִים פָּטוֹר בַּמַּתְנוּקִים. הַחֵיב בַּמַּתְנוּקִים פָּטוֹר בַּמָּרִים:

י' הַתָּמֵד עַד שְׁלֹא הִחְמִיץ. אֵינוֹ נֶקַח בַּכֶּסֶף מַעֲשֵׂר. וּפּוֹסֵל
אֶת הַמִּקְוֶה. מִשְׁהַחְמִיץ נֶקַח בַּכֶּסֶף מַעֲשֵׂר. וְאֵינוֹ פּוֹסֵל
אֶת הַמִּקְוֶה. הָאֲחִים הַשְּׁתֵּפִים כְּשִׁחִיבִים בַּקְּלָבוֹן. פְּטוּרִין
מִמַּעֲשֵׂר בְּהֶמָּה. כְּשִׁחִיבִין בַּמַּעֲשֵׂר בְּהֶמָּה. פְּטוּרִין מִן
הַקְּלָבוֹן. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ מְכָר אֵין קָנָס. וְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ
קָנָס אֵין מְכָר. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ מִיאוֹן אֵין חֲלִיצָה. וְכָל
מְקוֹם שֵׁשׁ חֲלִיצָה אֵין מִיאוֹן. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ תִּקְיעָה אֵין
הַבְּדֵלָה. וְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ הַבְּדֵלָה. אֵין תִּקְיעָה. יוֹם טוֹב
שָׁחַל לַהֲיוֹת בָּעֶרֶב שֶׁבֶת. תּוֹקֵעִין וְלֹא מַבְדִּילִין. בְּמוֹצָאֵי
שֶׁבֶת מַבְדִּילִין וְלֹא תּוֹקֵעִין. כִּיצַד מַבְדִּילִין. הַמַּבְדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ. רַבִּי דוֹסָא אָמַר בֵּין קֹדֶשׁ חֲמוּר לְקֹדֶשׁ
הַקָּל:

פרק ב

הַשׁוֹחֵט אֶחָד בְּעוֹף וְשְׁנַיִם בַּבְּהֵמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ.
וְרַבּוֹ שֶׁל אֶחָד כְּמוֹהוּ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד
שִׁישְׁחוּט אֶת הַנִּידָן חֲצִי אֶחָד בְּעוֹף וְאֶחָד וְחֲצִי
בַּבְּהֵמָה שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה רֹב אֶחָד בְּעוֹף וְרֹב שְׁנַיִם
בַּבְּהֵמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ:

^ב הַשׁוֹחֵט שְׁנֵי רֵאשִׁין כְּאֶחָד שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ שְׁנַיִם
אוֹחֲזִין בְּסַפִּין וְשׁוֹחֲטִין אֶפִּילוֹ אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה.
שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ:

^ג הִתִּיז אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת פְּסוּלָה הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז
אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסַפִּין מְלֵא צֹאֵר כְּשֶׁרָהּ.
הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז שְׁנֵי רֵאשִׁין בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסַפִּין
מְלֵא צֹאֵר אֶחָד כְּשֶׁרָהּ בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּזֶמֶן
שֶׁהוֹלִיד וְלֹא הִבִּיא אוֹ הִבִּיא וְלֹא הוֹלִיד אֲבָל אִם
הוֹלִיד וְהִבִּיא אֶפִּילוֹ כֹּל שֶׁהוּא אֶפִּילוֹ בְּאִיזְמַל כְּשֶׁרָהּ.
נִפְלָה סַפִּין וְשִׁחְטָהּ אִף עַל פִּי שֶׁשִּׁחְטָהּ כְּדֶרֶךְ פְּסוּלָה.
שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבַחַת וְאָכַלְתָּ מֶה שֶׁאַתָּה זֹבַח אֶתָּה אוֹכֵל.
נִפְלָה סַפִּין וְהִגְבִּיהָּ נִפְלָו כֻּלּוֹ וְהִגְבִּיהָּ הַשְּׁחִיז אֶת
הַסַּפִּין וְעָף וּבָא חֲבֵרוֹ וְשִׁחַט אִם שָׁהָה כְּדֵי שְׁחִיטָה
פְּסוּלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם שָׁהָה כְּדֵי בְּקוֹר:

^ד שְׁחַט אֶת הַנֶּשֶׁט וּפְסַק אֶת הַגְּרִגְרָתוֹ אוֹ שְׁחַט אֶת
הַגְּרִגְרָתוֹ וּפְסַק אֶת הַנֶּשֶׁט אוֹ שִׁשְׁחַט אֶחָד מֵהֶן וְהִמָּתִין

לָהּ עַד שְׁמִתָּהּ. אוֹ שֶׁחָלִיד אֶת הַסִּכִּין תַּחַת הַשְּׁנִי
וּפְסָקוֹ. רַבִּי יִשְׁבֵּב אוֹמֵר גְּבִלָהּ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְרֵפָה.
כָּלֵל אָמַר רַבִּי יִשְׁבֵּב מִשּׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כָּל שְׁנִפְסָלָהּ
בְּשַׁחֲטָתָהּ גְּבִלָהּ. כָּל שֶׁשְּׁחִיטָתָהּ כָּרְאוּ וְדָבַר אַחֵר גָּרַם
לָהּ לִפְסֹל טְרֵפָה. וְהוֹדָה לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא:

ה' הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה חֲזֵה וְעוֹף. וְלֹא יֵצֵא מִהֵן דָּם בְּשָׂרִים.
וְנֹאכָלִים בְּיָדַיִם מְסוּאָבוֹת. לָפִי שֶׁלֹּא הִכְשִׁירוּ בְּדָם. רַבִּי
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הִכְשִׁירוּ בְּשַׁחֲטָהּ:

י' הַשּׁוֹחֵט אֶת הַמִּסְכֶּנֶת. רַבֵּן (שִׁמְעוֹן בֶּן) גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר
עַד שֶׁתִּפְרָכַס בְּיָד וּבִרְגֵל. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר דִּיָּה אִם
זִנְקָה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן (אֵף) הַשּׁוֹחֵט בַּלִּילָה וְלִמְחָר
הַשְּׁבִיעִים. וּמֵצֵא כְּתָלִים מִלֵּאִים דָּם בְּשָׂרָה שְׁזִנְקָה. וּכְמִדַּת
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים עַד שֶׁתִּפְרָכַס בְּיָד וּבִרְגֵל.
אוֹ עַד שֶׁתִּכְשַׁכְשַׁכְשׁ בְּזִנְבָהּ. אֶחָד בְּהֵמָה דָּקָה. וְאֶחָד בְּהֵמָה
גְּסָה. בְּהֵמָה דָּקָה שֶׁפִּשְׁטָה יָדָהּ וְלֹא הִחֲזִירָה פְּסוּלָה.
שְׂאִינָה אֵלֹא הוּצְאָת נֶפֶשׁ בְּלִבָּד. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים
שֶׁהִיתָה בְּחֻזְקַת מִסְכָּנָתָה. אֲבָל אִם הִיתָה בְּחֻזְקַת בְּרִיאָה.
אֲפִילוּ אֵין בָּהּ אֶחָד מִכָּל הַסִּימָנִים הִלְלוּ בְּשָׂרָה:

י' הַשּׁוֹחֵט לְנֶכְרִי שְׁחִיטָתוֹ בְּשָׂרָה. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל.
אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֲפִילוּ שְׁחָטָה שְׂיֹאכֵל הַנֶּכְרִי מִחֲצֵר
כְּבֵד שְׁלָה פְּסוּלָה. שֶׁסֶתֶם מִחֲשֶׁבֶת נֶכְרִי לַעֲבוּדָת
אֱלִילִים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי קָל וְחֹמֶר הַדְּבָרִים. וְמָה בְּמָקוֹם

שְׁהִמְחֵשְׁבָה פּוֹסְלָת בַּמִּקְדָּשִׁים. אֵין הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֵר
הָעוֹבֵד. מָקוֹם שֶׁאֵין מִחֲשָׁבָה פּוֹסְלָת בַּחוּלִין. אֵינוּ דִין
שֶׁלֹא יִהְיֶה הַכֹּל הוֹלֵךְ (אֱלֹא) אַחֵר הַשׁוֹחֵט:

ח' הַשׁוֹחֵט לְשֵׁם הָרִים. לְשֵׁם גְּבָעוֹת. לְשֵׁם יָמִים. לְשֵׁם
נְהִירוֹת. לְשֵׁם מִדְּבָרוֹת. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין
בַּסֶּכֶין וְשׁוֹחֲטִין. אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֱלוֹ. וְאֶחָד לְשֵׁם
דְּבַר כָּשֶׁר. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה:

ט' אֵין שׁוֹחֲטִין לֹא לְתוֹךְ יָמִים. וְלֹא לְתוֹךְ נְהִירוֹת. וְלֹא לְתוֹךְ
כָּלִים. אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עוֹגָא שֶׁל מִים. וּבִסְפִינָה עַל
גְּבֵי כָלִים. אֵין שׁוֹחֲטִין לְגוּמָא כָּל עֶקֶר. אֲבָל עוֹשֶׂה גּוּמָא
בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בַּשְּׁבִיל שֶׁיִּכְנַס הַדָּם לְתוֹכָהּ. וּבִשְׁוֹק לֹא יַעֲשֶׂה
בֶּן. שֶׁלֹא יַחֲקֶה אֶת הָאֲפִיקוֹרוֹסִים:

י' הַשׁוֹחֵט לְשֵׁם עוֹלָה. לְשֵׁם שְׁלָמִים. לְשֵׁם אֶשֶׁם תְּלוּי.
לְשֵׁם פֶּסַח. לְשֵׁם תּוֹדָה. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן
מִכְשִׁיר. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בַּסֶּכֶין וְשׁוֹחֲטִין. אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד
מִכָּל אֱלוֹ. וְאֶחָד לְשֵׁם דְּבַר כָּשֶׁר. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה הַשׁוֹחֵט
לְשֵׁם חֲטָאֵת. לְשֵׁם אֶשֶׁם וְדָאִי. לְשֵׁם בְּכוֹר. לְשֵׁם מַעֲשֶׂר.
לְשֵׁם תְּמוּרָה. שְׁחִיטָתוֹ כָּשֶׁרָה. זֶה הַכֹּל כָּל דְּבַר שֶׁנִּגְדֵּר
וְנִגְדָּב. הַשׁוֹחֵט לְשֵׁמוֹ פְּסוּל. וְשֶׁאֵינוֹ נִגְדֵּר וְנִגְדָּב. הַשׁוֹחֵט
לְשֵׁמוֹ כָּשֶׁר:

פרק ג

אֵלּוּ טְרֵפוֹת בְּבִהְמָה נְקֻבַּת הַוֶּשֶׁט וּפְסוּקַת הַגְּרָגֶרֶת.
 נֶקֶב קְרוֹם שֶׁל מוֹחַ נֶקֶב הַלֵּב לְבֵית חָלָלוֹ נִשְׁבְּרָה
 הַשְּׁדֵרָה וְנִפְסַק הַחוּט שְׁלָה נִטְלָה הַכֶּבֶד וְלֹא נִשְׁתִּיר
 הַיִּמָּנוּ כְּלוּם הִרְיָאָה שֶׁנִּקְבָּה אוֹ שֶׁחֲסָרָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אוֹמֵר עַד שֶׁתִּנְקֵב לְבֵית הַסִּמְפוּנוֹת נֶקֶבָה הַקֶּבֶה נֶקֶבָה
 הַמָּרָה נֶקֶבוּ הַדִּקְיָן הַכֶּרֶס הַפְּנִימִית שֶׁנִּקְבָּה אוֹ שֶׁנִּקְרַע
 רוֹב הַחִיצוֹנָה רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הַגְּדוּלָּה טַפַּח וְהַקְטָנָה
 בְּרַבָּה הֶמְסָס וּבֵית הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְבוּ לַחוּץ נִפְלָה מִן הַגָּ
 וְנִשְׁתַּבְּרוּ רוֹב צִלְעוֹתֶיהָ וְדְרוֹסַת הַזָּאֵב רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 דְּרוֹסַת הַזָּאֵב בְּדִקְקָה וְדְרוֹסַת הָאֵרִי בְּגִסָּה דְּרוֹסַת הַנֶּץ
 בְּעוֹף הַדֶּק וְדְרוֹסַת הַגָּס בְּעוֹף הַגָּס זֶה הַכֹּלֵל כָּל שְׂאִין
 כְּמוֹהָ חִיָּה טְרֵפָה:

ב וְאֵלּוּ כְּשֵׁרוֹת בְּבִהְמָה נֶקֶבָה הַגְּרָגֶרֶת אוֹ שֶׁנִּסְדְּקָה עַד
 כְּמָה תַּחֲסֹר רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר עַד כְּאִסֹּר
 הָאֵיטְלָקִי נִפְחָתָה הַגְּלָגֶלֶת וְלֹא נֶקֶב קְרוֹם שֶׁל מוֹחַ נֶקֶב
 הַלֵּב וְלֹא לְבֵית חָלָלוֹ נִשְׁבְּרָה הַשְּׁדֵרָה וְלֹא נִפְסַק הַחוּט
 שְׁלָה נִטְלָה הַכֶּבֶד וְנִשְׁתִּיר הַיִּמָּנָה כִּזִּית הֶמְסָס וּבֵית
 הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְבוּ זֶה לַתּוֹךְ זֶה נִטַּל הַטְּחוּל נִטְלוּ הַכְּלִיֹּת
 נִטַּל לַחֵי הַתַּחְתּוֹן נִטְלָה הָאֵם שְׁלָה וַחֲרוּתָה בִּידֵי שְׁמִים
 הַגְּלוּדָה רַבִּי מֵאִיר מִכְשִׁיר וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין:

ג ואלו טרפות בעוף נקובת הושט ופסוקת הגרגרת
הכתה חלדה על ראשה מקום שעושה אותה טרפה
נקב הקרקבן נקבו הדקין נפלה לאור ונחמרו בני מעיה
אם ירוקים פסולה אם אדומים כשרה דרסה וטרפה
בכתל או שרצצתה בהמה ומפרקסת ושהתה מעת
לעת ושחטה כשרה:

ד ואלו כשרות בעוף נקבה הגרגרת או שנסדקה הכתה
חלדה על ראשה מקום שאינו עושה אותה טרפה נקב
הזפק רבי אומר אפילו נטל יצאו בני מעיה ולא נקבו
נשתברו גפיה נשתברו רגליה נמרטו כנפיה רבי יהודה
אומר אם נטלה הנוצה פסולה:

ה אחוזת הדם והמעשנת והמצננת ושאכלה הרדופני
ושאכלה צואת תרנגולים או ששתה מים הרעים כשרה
אכלה סם המות או שהכיתה נחש מותרת משום
טרפה ואסורה משום סכנת נפשות:

ו סימני בהמה וחייה נאמרו מן התורה וסימני עוף לא
נאמרו אבל אמרו חכמים כל עוף הדורס טמא כל שיש
לו אצבע יתירה וזפק וקרקבן נקלף טהור רבי אליעזר
בר צדוק אומר כל עוף החולק את רגליו טמא:

ז ובחגבים כל שיש לו ארבע רגלים וארבע כנפים
וקרסולים וכנפיו חופות את רבו רבי יוסי אומר ושמו
חגב ובדגים שיש לו סנפיר וקשקשת רבי יהודה אומר

שְׁנֵי קִשְׁקָשִׁין וְסִנְפִּיר אֶחָד· אֵלּוּ הֵן קִשְׁקָשִׁין הַקְּבוּעִין בּוֹ·
וְסִנְפִּירֵין הַפּוֹרֵחַ בָּהֶן:

פרק ד

בַּהֶמָּה הַמִּקְשָׁה לִילָד· וְהוֹצִיא הָעֶבֶר אֶת יָדוֹ וְהִחְזִירָה
מוֹתֵר (בְּאֵכִילָה)· הוֹצִיא רֹאשׁוֹ אֶף עַל פִּי
שֶׁהִחְזִירוּ· הָרִי זֶה כִּלְוֹד· חֲתָךְ מִן הָעֶבֶר שְׁבִמְעִיהָ מוֹתֵר
בְּאֵכִילָה· מִן הַטָּחוֹל וּמִן הַכְּלִיזֹת· אֲסוּר בְּאֵכִילָה· זֶה הַכָּלָל
כָּל דָּבָר שֶׁהִיא גּוֹפָה אֲסוּר· וְשֶׁאִינָה גּוֹפָה מוֹתֵר:

^ב הַמִּבְכֶּרֶת הַמִּקְשָׁה לִילָד· מִחֲתָךְ אֶבֶר אֶבֶר וּמִשְׁלִיךְ
לְכָלֶבִּים· יֵצֵא רֶבּוֹ הָרִי זֶה יִקְבֵּר· וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוֹרָה:

^ג בַּהֶמָּה שְׁמֵת עוֹבְרָה בְּתוֹךְ מַעִיָּה· וְהוֹשִׁיט הָרוּעָה אֶת
יָדוֹ· נִגַּע בּוֹ בֵּין בַּהֶמָּה טְמֵאָה· בֵּין בַּהֶמָּה טְהוֹרָה טְהוֹר·
רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר בְּטְמֵאָה טְמֵא· בְּטְהוֹרָה טְהוֹר· וְכֵן
הָאִשָּׁה שְׁמֵת וּלְדָה בְּתוֹךְ מַעִיָּה· וְהוֹשִׁיטָה חִיָּה אֶת יָדָהּ
וְנִגְעָה בּוֹ· הַחִיָּה טְמֵאָה טְמֵאָה שְׁבַעָה· וְהָאִשָּׁה טְהוֹרָה
עַד שֶׁיֵּצֵא הַוֹּלָד:

^ד בַּהֶמָּה הַמִּקְשָׁה לִילָד· וְהוֹצִיא הָעֶבֶר אֶת יָדוֹ וַחֲתָכָה·
וְאַחֵר כֵּךְ שָׁחַט אֶת אִמּוֹ· הַבֶּשֶׂר טְהוֹר· שָׁחַט אֶת אִמּוֹ
וְאַחֵר כֵּךְ חֲתָכָה· הַבֶּשֶׂר מִגַּע גְּבִלָה· דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר·
וְחֲכָמִים אוֹמְרִים מִגַּע טְרֵפָה שְׁחוּטָה· מֵה מְצִינוּ בְּטְרֵפָה
שֶׁשְׁחִיטָתָהּ מְטַהֶרֶתָּה· אֶף שְׁחִיטַת בַּהֶמָּה· תְּטַהֵר אֶת

האבר. אמר להם רבי מאיר לא. אם טהרה שחיטת
 טריפה אותה. דבר שהוא גופה. תטהר את האבר דבר
 שאינו גופה. מנין לטרפה ששחיטתה מטהרתה. בהמה
 טמאה אסורה באכילה. וטרפה אסורה באכילה. מה
 בהמה טמאה אין שחיטתה מטהרתה. אף טרפה לא
 תטהרנה שחיטתה. אמרו לו לא. אם אמרת בבהמה
 טמאה. שלא היתה לה שעת הכשר. תאמר בטרפה
 שהיתה לה שעת הכשר. טול לך מה שהבאת. הרי
 שנולדה טרפה מן הבטן מנין. לא. אם אמרת בבהמה
 טמאה. שכן אין במינה שחיטה. תאמר בטרפה שיש
 במינה שחיטה. בן שמונה חי אין שחיטתו מטהרתו. לפי
 שאין במינו שחיטה:

ה' השוחט את הבהמה ומצא בה בן שמונה חי או מת.
 או בן תשעה חי. קורעו ומוציא את דמו. מצא בה בן
 תשעה חי. טעון שחיטה. וחיב משום אותו ואת בנו דברי
 רבי מאיר. וחכמים אומרים שחיטת אמו מטהרתו. רבי
 שמעון שזורי אומר אפילו בן חמש שנים וחורש בשדה.
 שחיטת אמו מטהרתו. קרעה ומצא בה בן תשעה חי.
 טעון שחיטה. לפי שלא נשחטה אמו:

י' בהמה שנחתכו רגליה. מן הארבעה ולמטה. כשרה. מן
 הארבעה ולמעלה. פסולה. וכן שנטל צומת הגידין. נשבר
 העצם. אם רוב הבשר קיים שחיטתו מטהרתו. ואם אין
 רוב הבשר קיים. אין שחיטתו מטהרתו:

י' השוחט את הבהמה. ומצא בה שליה. נפש היפה
תאכלנה. ואינה מטמאה לא טמאת אוכלין. ולא טמאת
גבילות. חשב עליה מטמאה טמאת אוכלין אבל לא
טמאת גבילות. שליה שיצתה מקצתה אסורה באכילה.
סימן ולד באשה. וסימן ולד בבהמה. המבכרת שהפילה
שליה שליכנה לכלבים. ובמקדשין תקבר. ואין קוברין
אותה בפרשת דרכים. ואין תולין אותה באילן מפני דרכי
האמורי:

פרק ה

אותו ואת בנו נוהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית
ושלא בפני הבית. בחולין ובמקדשין. ביצד.
השוחט אותו ואת בנו חולין בחוץ. שניהם כשרים.
והשני סופג את הארבעים. קדשים בחוץ. הראשון חייב
כרת. ושניהם פסולים. ושניהם סופגין את הארבעים.
חולין בפנים שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים.
קדשים בפנים הראשון כשר ופטור. והשני סופג את
הארבעים ופסול:

ב חולין וקדשים בחוץ. הראשון כשר ופטור. והשני סופג
את הארבעים ופסול. קדשים וחולין בחוץ. הראשון חייב
כרת ופסול. והשני כשר. ושניהם סופגין את הארבעים.
חולין וקדשים בפנים. שניהם פסולים. והשני סופג את
הארבעים. קדשים וחולין בפנים. הראשון כשר ופטור

וְהִשְׁנִי סוֹפֵג אֶת הָאֲרֻבָּעִים וּפְסוּלֵי חוּלִין בַּחוּץ וּבִפְנִים.
הָרֹאשׁוֹן כָּשֶׁר וּפְטוּרֵי וְהִשְׁנִי סוֹפֵג אֶת הָאֲרֻבָּעִים וּפְסוּלֵי
קִדְשִׁים בַּחוּץ וּבִפְנִים. הָרֹאשׁוֹן חֵיב כֶּרֶת. (וְשִׁנְיָהֶם
פְּסוּלִין.) וְשִׁנְיָהֶם סוֹפֵגִין אֶת הָאֲרֻבָּעִים. חוּלִין בִּפְנִים
וּבַחוּץ. הָרֹאשׁוֹן פְּסוּל וּפְטוּר. וְהִשְׁנִי סוֹפֵג אֶת הָאֲרֻבָּעִים
וְכָשֶׁר. קִדְשִׁים בִּפְנִים וּבַחוּץ. הָרֹאשׁוֹן כָּשֶׁר וּפְטוּר. וְהִשְׁנִי
סוֹפֵג אֶת הָאֲרֻבָּעִים וּפְסוּלֵי:

א הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵפָה. הַשּׁוֹחֵט לַעֲבֹדֶת אֱלִילִים.
הַשּׁוֹחֵט פֶּרֶת חֲטָאת. וְשׁוֹר הַנִּסְקָל. וְעֵגְלָה עֲרוּפָה. רִבִּי
שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר וְחֲכָמִים מַחֲיִבִּין. הַשּׁוֹחֵט וְנִתְנַבְּלָה בִידּוֹ.
וְהַנּוֹחֵר. וְהַמַּעֲקָר. פְּטוּר מִשּׁוּם אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ. שְׁנַיִם
שֶׁלְקָחוּ פָּרָה וּבִנָּה. אִי זֶה שֶׁלְקָח רֹאשׁוֹן יִשְׁחַט רֹאשׁוֹן.
וְאִם קֹדֶם הִשְׁנִי זָכָה. שְׁחַט פָּרָה וְאַחֵר כֶּךָ שְׁנֵי בָנִיהָ.
סוֹפֵג שְׁמוֹנִים. שְׁחַט שְׁנֵי בָנִיהָ. וְאַחֵר כֶּךָ שְׁחָטָה. סוֹפֵג
אַרְבָּעִים. שְׁחָטָה וְאֵת בֵּתָהּ וְאֵת בֵּת בֵּתָהּ. סוֹפֵג שְׁמוֹנִים.
שְׁחָטָה וְאֵת בֵּת בֵּתָהּ. וְאַחֵר כֶּךָ שְׁחַט אֶת בֵּתָהּ. סוֹפֵג אֶת
הָאֲרֻבָּעִים. סוֹמְכּוֹס אוֹמֵר מִשּׁוּם רִבִּי מֵאִיר סוֹפֵג שְׁמוֹנִים.
בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים בִּשְׁנֵי הַמּוֹכֵר בְּהֵמָה לַחֲבִירוֹ. צִרִּיד
לְהוֹדִיעוֹ. אִמָּה מִכֶּרְתִּי לְשַׁחוּט. בֵּתָהּ מִכֶּרְתִּי לְשַׁחוּט.
וְאֵלּוּ הֵן. עֶרֶב יוֹם טוֹב הָאֶחָדוֹן שֶׁל חָג. וְעֶרֶב יוֹם טוֹב
הָרֹאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח. וְעֶרֶב עֶצְרָת. וְעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
וּכְדַבְּרֵי רִבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אֵף עֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּגָלִיל.
אָמַר רִבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזֶמֶן שְׁאִין לוֹ רִיוּחַ. אֲבָל יֵשׁ

לֹא רִיחַ אֵינוֹ צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ. וּמוֹדָה רַבִּי יְהוּדָה בְּמוֹכֵר
אֶת הָאֵם לַחֲתָן. וְאֶת הַבֵּת לַכֹּלֶה. שְׁצָרִיךְ לְהוֹדִיעַ. בִּידוּעַ
שְׁשֻׁנֵיהֶם שׁוֹחֲטִין בַּיּוֹם אֶחָד:

י' בְּאַרְבַּעַת פְּרָקִים אֵלּוּ מִשְׁחִיטֵין אֶת הַטֶּבַח בְּעַל כָּרְחוּ.
אֲפִילוּ שׁוֹר שְׁוֶה אֶלֶף דִּינָרִין. וְאִין לֹא לְלוֹקַח. אֶלָּא דִּינָר.
כּוֹפִין אוֹתוֹ לְשַׁחוּט. לְפִיכָךְ אִם מֵת מֵת לְלוֹקַח. אֲבָל
בְּשֹׂאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה אֵינוֹ כֵּן. לְפִיכָךְ אִם מֵת. מֵת לְמוֹכֵר:

ה' יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַלַּיְלָה. אֶת זֶה דָּרַשׁ (רַבִּי שְׁמַעוֹן) בֶּן זֹמְאָ נֹאמֵר בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית יוֹם אֶחָד. וְנֹאמֵר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ יוֹם אֶחָד.
מֵה יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַלַּיְלָה. אֵף יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. הַיּוֹם הוֹלֵךְ
אַחֵר הַלַּיְלָה:

פרק ו

כ'סוֹי הָדָם נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבַחוּצָה לָאָרֶץ. בְּפָנֵי הַבַּיִת וּשְׁלֹא
בְּפָנֵי הַבַּיִת. בַּחוּלִין אֲבָל לֹא בַּמִּקְדָּשִׁים. וְנוֹהֵג
בַּחֲתִּיה וּבַעוּף. בְּמִזְמָן וּבְשָׂאֵינוֹ מִזְמָן. וְנוֹהֵג בַּכּוֹי. מִפָּנֵי
שֶׁהוּא סֶפֶק. וְאִין שׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ בַּיּוֹם טוֹב. וְאִם שְׁחָטוּ.
אִין מַכְסִין אֶת דָּמוֹ:

כ' הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵפָה. וְהַשּׁוֹחֵט לַעֲבוֹדַת אֱלִילִים.
הַשּׁוֹחֵט חוּלִין בְּפָנִים. וְקֹדְשִׁים בַּחוּץ. תִּחִתְּ וְעוֹף הַנֶּסְקָלִים.

רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרין. השוחט ונתנבלה בידו.
הנוחר והמעקר. פטור מלכסות:

ג חרש שזטה וקטן ששחטו. ואחרים רואין אותם חיבין
לכסות. בינן לבין עצמן. פטורים מלכסות. וכן לעגלן אותו
ואת בנו ששחטו. ואחרים רואין אותן. אסור לשחוט
אחריהם. בינן לבין עצמן. רבי מאיר מתיר לשחוט
אחריהן. וחכמים אוסרים. ומודים שאם שחטו. שאינן
סופגים את הארבעים:

ד שחט מאה חיות במקום אחד. כסוי אחד לכלן. מאה
עופות במקום אחד. כסוי אחד לכלן. חיה ועוף במקום
אחד. כסוי אחד לכלן. רבי יהודה אומר שחט חיה יכסנה.
ואחר כך ישחוט את העוף. שחט ולא כסה וראהו אחר.
חייב לכסות. כסהו ונתגלה. פטור מלכסות. כסהו הרוח.
חייב לכסות:

ה דם שנתערב במים. אם יש בו מראה דם. חייב לכסות.
נתערב ביין. רואין אותו כאלו הוא מים. נתערב בדם
הבהמה או בדם החיה. רואין אותו כאלו הוא מים. רבי
יהודה אומר אין דם מבטל דם. (דם) הנתז ושעל הספין
חייב לכסות. אמר רבי יהודה אימתי בזמן שאין שם דם
אלא הוא. אבל יש שם דם שלא הוא. פטור מלכסות:

ו במה מכסין ובמה אין מכסין. מכסין בזבל הדק. ובחול
הדק. ובסיד ובחרסית ובלבנה ובמגופה שפכתשה. אבל

אין מכסין. לא בזבל הגס. ולא בחול הגס. ולא בלבנה.
ולא במגופה שלא כתשה. ולא יכפה עליו הפלי. כלל
אמר רבן שמעון בן גמליאל דבר שמגדל צמחין מכסין
בו. ושאינו מגדל צמחים אין מכסין בו:

פרק ז

גיד הנשה נוהג בארץ ובחוץ לארץ. בפני הבית ושלא
בפני הבית. בחולין ובמקדשים. ונוהג בבהמה
ובחיה. בירך של ימין ובירך של שמאל. ואינו נוהג בעוף.
מפני שאין לו כף. ונוהג בשליל. רבי יהודה אומר אינו
נוהג בשליל. וחלבו מותר. אין הטבחין נאמנין על גיד
הנשה. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים נאמנין עליו ועל
החלב:

^ב שולח אדם לנכרי ירך שגיד הנשה בתוכה. מפני
שמקומו נכר. הנוטל גיד הנשה צריך שיטול את כלו.
רבי יהודה אומר כדי לקיים בו מצות נטילה:

^ג האוכל מגיד הנשה כזית. סופג ארבעים. אכלו ואין בו
כזית חיב. אבל מזה כזית ומזה כזית. סופג שמונים. רבי
יהודה אומר אינו סופג אלא ארבעים:

^ד ירך שנתבשל בה גיד הנשה. אם יש בה בנותן טעם
הרי אסורה. כיצד משערין אותה כבשר בלפת:

ה גיד הנשה שנתבשל עם הגידים. בזמן שמכירו בנותן טעים. ואם אינו מכירו. כלן אסורין. והרטב בנותן טעים. וכן חתיכה של גבלה. וכן חתיכה של דג טמא. שנתבשלו עם החתיכות. בזמן שמכירין בנותן טעים. ואם לאו כלן אסורות. והרטב בנותן טעים:

י נוהג בטהורה ואינו נוהג בטמאה. רבי יהודה אומר אף בטמאה. אמר רבי יהודה והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה. ועדין בהמה טמאה מותרת להן. אמרו לו בסיני נאמר. אלא שנכתב במקומו:

פרק ח

כל הבשר אסור לבשל בחלב. חוץ מבשר דגים וחגבים. ואסור להעלותו עם גבינה על השלחן. חוץ מבשר דגים וחגבים. הנודר מן הבשר. מותר בבשר דגים וחגבים. העוף עולה עם הגבינה על השלחן ואינו נאכל. דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים לא עולה ולא נאכל. אמר רבי יוסי זו מקולי בית שמאי ומחמרי בית הלל. באיזה שלחן אמרו בשלחן שאוכל עליו. אבל בשלחן שסודר עליו את התבשיל. נותן זה בצד זה ואינו חושש:

ב צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת. ובלבד שלא יהו נוגעין זה בזה. רבן שמעון בן גמליאל אומר אף שני אכסנאין אוכלין על שלחן אחד. זה בשר וזה גבינה. ואין חוששין:

ג טַפַּת חֶלֶב שֶׁנִּפְלָה עַל הַחֲתִיכָה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה (אֲסוּרָה). נֶעַר אֶת הַקֹּדֶרֶה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם בְּאוֹתָהּ קֹדֶרֶה (אֲסוּרָה). הַפֶּחֶל קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא אֶת חֶלְבוֹ. לֹא קָרְעוּ אֵינּוּ עוֹבֵר עָלָיו. הֵלֶב קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא אֶת דָּמוֹ. לֹא קָרְעוּ אֵינּוּ עוֹבֵר עָלָיו. הַמַּעֲלָה אֶת הָעוֹף עִם הַגְּבִינָה עַל הַשִּׁלְחָן. אֵינּוּ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה:

ד בֶּשֶׂר בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. בַּחֲלֵב בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. אֲסוּר לְבַשֵּׁל וְאֲסוּר בְּהִנָּאָה. בֶּשֶׂר בְּהֶמָּה טְהוֹרָה בַּחֲלֵב בְּהֶמָּה טְמֵאָה. בֶּשֶׂר בְּהֶמָּה טְמֵאָה בַּחֲלֵב בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. מִתֵּר לְבַשֵּׁל. וּמִתֵּר בְּהִנָּאָה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר חֲתִי וְעוֹף אֵינָן מִן הַתּוֹרָה. שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלֵב אִמּוֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. פֶּרֶט לַחֲתִי וְלָעוֹף וְלַבְּהֶמָּה טְמֵאָה. רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר. נֶאֱמַר לֹא תֹאכְלוּ כָּל נִבְלָה. וְנֶאֱמַר לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלֵב אִמּוֹ. אֶת שְׂאֵסוּר מִשּׁוּם נִבְלָה אֲסוּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב. עוֹף שְׂאֵסוּר מִשּׁוּם נִבְלָה. יָכוֹל יֵהָא אֲסוּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב. תִּלְמוּד לֹאֹמֵר בַּחֲלֵב אִמּוֹ. יֵצֵא עוֹף שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶב אִם:

ה קִבַּת נֹכְרִי וְשֵׁל נִבְלָה. הֲרִי זוֹ אֲסוּרָה. הַמַּעֲמִיד בַּעֲזוֹרָה שֶׁל קִבָּה כְּשֶׁרָה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם. הֲרִי זוֹ אֲסוּרָה. כְּשֶׁרָה שֶׁיִּנָּקָה מִן הַטְּרֵפָה. קִבָּתָהּ אֲסוּרָה. וְטְרֵפָה שֶׁיִּנָּקָה מִן הַכְּשֶׁרָה. קִבָּתָהּ מִתֵּרָה. מִפְּנֵי שֶׁכְּנוּס בְּמִיעֵיהָ:

ו חֲמֵר בַּחֲלֵב מִבְּדָם וְחֲמֵר בְּדָם מִבַּחֲלֵב. חֲמֵר בַּחֲלֵב שֶׁהַחֲלֵב מוֹעֵלִין בּוֹ. וְחִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטֵמֵא.

מה שאין כן בדם וחמר בדם שהדם נוהג בבהמה וחיה ועוף בין טמאין ובין טהורים והחלב אינו נוהג אלא בבהמה טהורה בלבד:

פרק ט

העור והרטב והקיפה והאלל והעצמות והגידין והקרנים והטלפים מצטרפין לטמא טמאת אוכלים אבל לא טמאת נבלות וכיוצא בו השוחט בהמה טמאה לנכרי והיא מפרקסת מטמאה טמאת אוכלין אבל לא טמאת נבלות עד שתמות או עד שיתז את ראשה רבה לטמא טמאת אוכלין ממה שרבה לטמא טמאת נבלות רבי יהודה אומר האלל המכנס אם יש בו כזית במקום אחד חביב עליו:

^ב אלו שעורותיהן כבשרן עור האדם עור חזיר של ישוב רבי יוסי אומר אף עור חזיר הבר עור הטוטר של גמל הרפה ועור הראש של עגל הרד ועור הפרסות ועור בית הבשת ועור השליל ועור שתחת האליה ועור האנקה והפח והלטאה והחמט רבי יהודה אומר הלטאה כחלדה וכלן שעבדן או שהלד בהן כדי עבודה טהורין חוץ מעור האדם רבי יוחנן בן נורי אומר שמונה שרצים יש להן עורות:

^ג המפשיט בבהמה ובחיה בטהורה ובטמאה בדקה ובגסה לשטיח כדי אחיזה ולחמת עד שיפשיט את

הַחֲזָהּ. הַמְרָגִיל כָּלוּ חֲבוּר לְטִמְאָה. לְטִמָּא וּלְטִמָּא. עוֹר
שֶׁעַל הַצֹּאֵר. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר אֵינוֹ חֲבוּר. וְחֻכָּמִים
אוֹמְרִים חֲבוּר עַד שִׁיפְשִׁיט אֶת כָּלוּ:

י עוֹר שֶׁיֵּשׁ עָלָיו כִּזִּית בָּשָׂר. הַנוֹגֵעַ בְּצִיב הַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ.
וּבִשְׁעָרָה שֶׁכָּנְגְדוּ טִמָּא. הָיוּ עָלָיו כֶּשְׁנֵי חֲצָאֵי זִיתִים.
מִטִּמְאִין בְּמִשְׁאָ וְלֹא בְּמַגַּע. דְּבָרֵי רַבִּי יִשְׁמַעֵאל. רַבִּי
עֲקִיבָא אוֹמֵר לֹא בְּמַגַּע וְלֹא בְּמִשְׁאָ. וּמוֹדָה רַבִּי עֲקִיבָא
בְּשְׁנֵי חֲצָאֵי זִיתִים. שֶׁתַּחֲבֹן בְּקִיסָם. וְהִסִּיטֹן שֶׁהוּא טִמָּא.
וּמִפְּנֵי מָה רַבִּי עֲקִיבָא מְטַהֵר בְּעוֹר. מִפְּנֵי שֶׁהָעוֹר מִבְּטָלָן:

ה קָלִית הַמֵּת וְקָלִית הַמְּקַדְּשִׁים. הַנוֹגֵעַ בָּהֶן בֵּין סְתוּמִים
בֵּין נְקוּבִים טִמָּא. קָלִית נִבְלָה וְקָלִית הַשֶּׁרֶץ. הַנוֹגֵעַ בָּהֶן
סְתוּמִים טְהוֹרִים. נְקוּבִים כָּל שֶׁהוּא. מִטִּמְאִים בְּמַגַּע. מִזֵּן
שָׂאף בְּמִשְׁאָ. תִּלְמוּד לֹאֹמֵר הַנוֹגֵעַ וְהַנּוֹשֵׂא. אֶת שֶׁבֶא
לְכָלֵל מַגַּע. בָּא לְכָלֵל מִשְׁאָ. לֹא בָּא לְכָלֵל מַגַּע. לֹא בָּא
לְכָלֵל מִשְׁאָ:

י בִּיצַת הַשֶּׁרֶץ הַמְּרַקֶּמֶת טְהוֹרָה. נִקְבָּה כָּל שֶׁהוּא טִמְאָה.
עֲכָבֵר שֶׁחֲצִיּוֹ בָּשָׂר וְחֲצִיּוֹ אֲדָמָה. הַנוֹגֵעַ בְּבָשָׂר טִמָּא.
בְּאֲדָמָה טְהוֹר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵף הַנוֹגֵעַ בְּאֲדָמָה
שֶׁכָּנְגְדָה הַבָּשָׂר טִמָּא:

י האֲבֵר וְהַבָּשָׂר הַמְּדַלְדֵּלִין בְּבִהְמָה. מִטִּמְאִין טִמְאָת
אוֹכְלִין בְּמִקוֹמָן. וְצִרִיכִין הַכֶּשֶׁר. נִשְׁחָטָה הַבִּהְמָה הַכֶּשֶׁר
בְּדָמֶיהָ. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לֹא הַכֶּשֶׁר.

מֵתָה הַבְּהֵמָה־הַבֶּשֶׂר צָרִיךְ הַכֹּשֶׁר־הָאֶבֶר מְטֵמָא מְשׁוּם
אֶבֶר מִן הַחֵי־וְאֵינוֹ מְטֵמָא מְשׁוּם אֶבֶר נִבְלָה־דְּבְרֵי רַבִּי
מֵאִיר־וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַהֵר:

הָאֶבֶר וְהַבֶּשֶׂר הַמְּדֻלְּדָלִין בְּאָדָם טְהוֹרִין־מֵת הָאָדָם־
הַבֶּשֶׂר טְהוֹר־הָאֶבֶר מְטֵמָא מְשׁוּם אֶבֶר מִן הַחֵי־וְאֵינוֹ
מְטֵמָא מְשׁוּם אֶבֶר מִן הַמֵּת־דְּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר־וְרַבִּי שְׁמַעוֹן
מְטַהֵר:

יום כ

פרק י

הַזְרוּעַ וְהַלְחִיִּים וְהַקֶּבֶה. נוֹהֲגִין בָּאָרֶץ וּבְחוּצָה לָאָרֶץ.
 בַּפְּנֵי הַבַּיִת. וְשָׁלֹא בַּפְּנֵי הַבַּיִת. בַּחוּלִין אָבֵל לֹא
 בַּמִּקְדָּשִׁין. שֶׁהִיא בְּדִין וּמָה אִם הַחוּלִין שְׁאִינָן חִיבִין בַּחֲזָה
 וְשׁוֹק. חִיבִין בַּמִּתְנֹת. קִדְשִׁים שְׁחִיבִין בַּחֲזָה וְשׁוֹק. אֵינוֹ
 דִּין שְׁחִיבִין בַּמִּתְנֹת. תִּלְמוּד לֹמֵר וְאַתָּן אוֹתָם לְאַהֲרֹן
 הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לַחֵק עוֹלָם. אֵין לָךְ אֱלֹא מָה שְׁאֵמֹר בְּעֶנְיָן:

^ב כָּל הַקִּדְשִׁים שֶׁקֹּדֶם מוֹם קָבוֹעַ לְהַקְדֵּשׁ וּנְפָדוּ. חִיבִין
 בַּבְּכוּרָה וּבַמִּתְנֹת. יוֹצֵאִין לַחוּלִין לְהַגְזוֹ וּלְהַעֲבִיד. וְלֹדֵן
 וּחִלְבָן מִתֵּר לְאַחַר פְּדִיוֹנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין בַּחוּץ פָּטוּר. וְאֵין
 עוֹשִׂין תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִפְדּוּ. חוּץ מִן הַבְּכוּר וּמִן
 הַמַּעֲשֵׂר. כָּל שֶׁקֹּדֶם הַקְדָּשׁ אֶת מוֹמָן. אוֹ מוֹם עוֹבֵר
 לְהַקְדֵּשׁ. וּלְאַחַר מִכָּאן נוֹלֵד לָהֶם מוֹם קָבוֹעַ וּנְפָדוּ.
 פָּטוּרִין מִן הַבְּכוּרָה וּמִן הַמִּתְנֹת. וְאֵינָן יוֹצֵאִין לַחוּלִין
 לְהַגְזוֹ וּלְהַעֲבִיד. וְלֹדֵן וּחִלְבָן אֲסוּר לְאַחַר פְּדִיוֹנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין
 בַּחוּץ חִיב. וְעוֹשִׂין תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִקְבְּרוּ:

^ג בְּכוּר שֶׁנִּתְעַרַּב בְּמֵאָה. בְּזִמָּן שֶׁמֵּאָה שׁוֹחֲטִין אֶת כָּלֵן.
 פּוֹטְרִין אֶת כָּלֵן. אֶחָד שׁוֹחֵט אֶת כָּלֵן. פּוֹטְרִין לוֹ אֶחָד.
 הַשּׁוֹחֵט לִכְהֵן וּלְנִכְרִי. פָּטוּר מִן הַמִּתְנֹת. וְהַמִּשְׁתַּתֵּף
 עִמָּהֶם צָרִיד שִׁירְשׁוּם. וְאִם אָמַר חוּץ מִן הַמִּתְנֹת. פָּטוּר
 מִן הַמִּתְנֹת. אָמַר מְכוּר לִי בְּנִי מַעִיָּה שֶׁל פָּרָה. וְהָיוּ בָּהֶן

מִתְּנֻתֹת נֹתֵנָן לַכֹּהֵן וְאֵינוֹ מִנְכָּה לוֹ מִן הַדָּמִים לְקַח הֵימָנוּ
בְּמִשְׁקַל נֹתֵנָן לַכֹּהֵן וּמִנְכָּה לוֹ מִן הַדָּמִים:

ד' גֵּר שֶׁנִּתְּגֵיר וְהִיתָה לוֹ פֶּרֶה נִשְׁחָטָה עַד שֶׁלֹּא נִתְּגֵיר
פֶּטוּר מִשְׁנֵתְגֵיר חֵיב וְאִם סָפַק פֶּטוּר שֶׁהַמּוֹצִיא מִחֲבִירוֹ
עָלָיו הָרֹאֶיָּה אֵיזָהוּ הַזְרוּעַ מִן הַפֶּרֶק שֶׁל אֲרֻכָּה עַד כַּף
שֶׁל יָד וְהוּא שֶׁל נֹזֵר וּכְנֻגְדּוֹ בְּרֹגֶל שׁוֹק רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
שׁוֹק מִן הַפֶּרֶק שֶׁל אֲרֻכָּה עַד סִכּוֹ שֶׁל רֹגֶל אֵיזָהוּ לַחִי
מִן הַפֶּרֶק שֶׁל לַחִי עַד פִּיקָה שֶׁל גְּרֻגֶּת:

פרק יא

רֹאשִׁית הַגִּזּוֹ נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבְחוּצָה לָאָרֶץ בְּפָנֵי הַבַּיִת
וְשֶׁלֹּא בְּפָנֵי הַבַּיִת בַּחֲלוּלִין אֲבָל לֹא בַּמִּקְדָּשִׁין
חֹמֶר בְּזָרוּעַ וּבִלְחָיִים וּבִקִּיבָה מֵרֹאשִׁית הַגִּזּוֹ שֶׁהַזְרוּעַ
וְהַלְחָיִים וְהַקִּבָּה נוֹהֲגִים בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאן בַּמֶּרְבֶּה וּבַמּוֹעֵט
וְרֹאשִׁית הַגִּזּוֹ אֵינוֹ נוֹהֵג אֲלָא בְּרַחֲלוֹת וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֲלָא
בַּמֶּרְבֶּה:

ב' וְכֵמָּה הוּא מֶרְבֶּה בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים שְׁתֵּי רַחֲלוֹת
שֶׁנֶּאֱמַר יַחֲיָה אִישׁ עֲגֹלַת בֶּקֶר וּשְׁתֵּי צֹאן וּבֵית הֶלֶל
אוֹמְרִים חֲמֵשׁ שֶׁנֶּאֱמַר חֲמֵשׁ צֹאן עֲשׂוּיֹת רַבִּי דּוֹסָא בֶן
הַרְפִּינָס אוֹמֵר חֲמֵשׁ רַחֲלוֹת גּוֹזְזוֹת מִנָּה (מִנָּה) וּפָרֶס
חֲיִבּוֹת בְּרֹאשִׁית הַגִּזּוֹ וְחֲכָמִים אוֹמְרִים חֲמֵשׁ רַחֲלוֹת
גּוֹזְזוֹת כָּל שֶׁהֵן וְכֵמָּה הוּא נֹתֵן לוֹ מִשְׁקַל חֲמֵשׁ סְלָעִים
בִּיהוּדָה שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְלָעִים בְּגָלִיל מְלֻבָּן וְלֹא צוּאִי כְּדִי

לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ בְּגַד קָטָן שֶׁנֶּאֱמַר תִּתֵּן לוֹ שִׁיָּהָא בּו כְּדִי
מִתְּנָה לֹא הִסְפִּיק לָתֵנוּ לוֹ עַד שֶׁצָּבְעוּ פָּטוֹר לְבָנוּ וְלֹא
צָבְעוּ חֵיב הַלּוֹקַח גֵּז צֹאנוּ שֶׁל נִכְרִי פָּטוֹר מֵרֵאשִׁית הַגֵּז
הַלּוֹקַח גֵּז צֹאנוּ שֶׁל חֲבִירוֹ אִם שִׁיר הַמוֹכֵר (הַמוֹכֵר)
חֵיב לֹא שִׁיר הַלּוֹקַח חֵיב הָיוּ לוֹ שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁחוּפוֹת
וּלְבָנוֹת מָכַר לוֹ שְׁחוּפוֹת אֲבָל לֹא לְבָנוֹת זִכְרִים אֲבָל
לֹא נִקְבוֹת זֶה נוֹתֵן לְעַצְמוֹ וְזֶה נוֹתֵן לְעַצְמוֹ:

פרק יב

שְׁלוּחַ הַקֶּן נוֹהֵג בְּאֶרֶץ וּבְחוּצָה לְאֶרֶץ בְּפָנֵי הַבַּיִת וְשֶׁלֹּא
בְּפָנֵי הַבַּיִת בַּחוּלִין אֲבָל לֹא בַּמְקַדְשִׁין חֹמֶר
בְּכֶסֶּי הַדָּם מִשְׁלוּחַ הַקֶּן שֶׁכֶּסֶּי הַדָּם נוֹהֵג בַּחֲיָה וּבַעוֹף
בַּמִּזְמָן וּבַשְּׂאִינוֹ מִזְמָן וְשְׁלוּחַ הַקֶּן אֵינוֹ נוֹהֵג אֲלֵא בַּעוֹף
וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֲלֵא בַּשְּׂאִינוֹ מִזְמָן אֵיזָה שְׂאִינוֹ מִזְמָן כְּגוֹן
אוֹזִין וְתִרְנַגּוּלִים שֶׁקִּנְנוּ בַּפְּרִדִּים אֲבָל אִם קִנְנוּ בַּבַּיִת וְכֵן
יוֹנֵי הַרְדְּסִיאוֹת פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח עוֹף טָמֵא פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח:

^א עוֹף טָמֵא רוֹבֵץ עַל בֵּיצֵי עוֹף טָהוֹר וְטָהוֹר רוֹבֵץ עַל בֵּיצֵי
עוֹף טָמֵא פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח קוֹרֵא זָכָר רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחִיב
וְחִכָּמִים פּוֹטְרִין:

^ב הֵיטָה מְעוֹפֶפֶת בַּזְמָן שֶׁכִּנְפֶּיהָ נוֹגְעוֹת בָּקָן חֵיב לְשַׁלַּח
אֵין כִּנְפֶּיהָ נוֹגְעוֹת בָּקָן פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח אֵין שֵׁם אֲלֵא
אֶפְרוּחַ אֶחָד אוֹ בֵּיצָה אֶחָת חֵיב לְשַׁלַּח שֶׁנֶּאֱמַר קֵן קָן
מִכָּל מְקוֹם הָיוּ שֵׁם אֶפְרוּחִין מִפְּרִיחִין אוֹ בָּצִים מוֹזְרוֹת:

פֶּטוּר מִלְשַׁלַּח. שְׁנֵאמַר וְהָאֵם רוֹבֶצֶת עַל הָאֶפְרוֹחִים.
 אוֹ עַל הַבִּיצִים. מָה אֶפְרוֹחִין בְּנֵי קִימָא. אִף בִּיצִים בְּנֵי
 קִימָא. יֵצְאוּ מוֹזְרוֹת. וּמָה הַבִּיצִים צְרִיכִין לְאֶמֶן. אִף
 הָאֶפְרוֹחִים צְרִיכִין לְאֶמֶן. יֵצְאוּ מִפְּרִיחִין. שְׁלַחָה וְחִזְרָה.
 שְׁלַחָה וְחִזְרָה. אֲפִילוּ אֲרַבְעָה וַחֲמִשָּׁה פְּעָמִים חֵיב.
 שְׁנֵאמַר שְׁלַח תְּשַׁלַּח. אָמַר הָרִינִי נוֹטֵל אֶת הָאֵם. וּמְשַׁלַּח
 אֶת הַבָּנִים. חֵיב לְשַׁלַּח. שְׁנֵאמַר שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.
 נֹטֵל הַבָּנִים וְהַחֲזִירִין לֶקֶן. וְאַחֵר כִּד חִזְרָה הָאֵם עָלֵיהֶם.
 פֶּטוּר מִלְשַׁלַּח:

ד' הַנּוֹטֵל אֵם עַל הַבָּנִים רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לוֹקָה וְאֵינוֹ
 מְשַׁלַּח. וְחַכָּמִים אוֹמְרִים מְשַׁלַּח וְאֵינוֹ לוֹקָה זֶה הַכָּלָל כָּל
 מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שִׁישׁ בָּהֶם קוֹם עֲשֵׂה. אֵין לוֹקִין עָלֶיהָ:

ה' לֹא יִטּוֹל אָדָם עַל הַבָּנִים. אֲפִילוּ לְטַהֵר אֶת הַמִּצּוֹרֶע.
 וּמָה אֵם מִצְוָה קִלָּה שֶׁהִיא כְּאִסָּר. אָמְרָה תוֹרָה לְמַעַן
 יֵיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמֶיךָ. קֵל וְחֹמֶר עַל מִצְוֹת חֲמוּרוֹת
 שְׁבַת תוֹרָה: סליק

מסכת בכורות

פרק א

הַלּוֹקֵחַ עוֹבֵר חֲמוּרוֹ שֶׁל נֶכְרִי וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ רִשְׁאִי וְהַמְשִׁתֵּף לוֹ וְהַמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקִבְלָהּ פֶּטוּר מִן הַבְּכוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר בִּישְׂרָאֵל אֲבָל לֹא בְּאַחֲרִים כֹּהֲנִים וְלוֹיִם פֶּטוּרִין מִקֵּל וְחֶמֶר אִם פֶּטְרוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר דִּין הוּא שֶׁיִּפְטְרוּ אֶת עֲצָמָיו:

^ב בִּפְרָה שֶׁיִּלְדָּה כְּמִין חֲמוּר וְחֲמוּר שֶׁיִּלְדָּה כְּמִין סוֹס פֶּטוּר מִן הַבְּכוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר פֶּטֶר חֲמוּר פֶּטֶר חֲמוּר שְׁנֵי פְעָמִים עַד שֶׁיֵּהָא הַיּוֹלֵד חֲמוּר וְהַנּוֹלֵד חֲמוּר וּמָה הֵם בְּאֲכִילָהּ בְּהֶמָּה טְהוֹרָה שֶׁיִּלְדָּה כְּמִין בְּהֶמָּה טְמֵאָה מִתֵּר בְּאֲכִילָהּ וּטְמֵאָה שֶׁיִּלְדָּה כְּמִין בְּהֶמָּה טְהוֹרָה אֲסוּר בְּאֲכִילָהּ שֶׁהֵיזָעָא מִן הַטְּמֵא טְמֵא וְהֵיזָעָא מִן הַטְּהוֹר טְהוֹר דָּג טְמֵא שֶׁפִּלַּע דָּג טְהוֹר מִתֵּר בְּאֲכִילָהּ וְטְהוֹר שֶׁפִּלַּע דָּג טְמֵא אֲסוּר בְּאֲכִילָהּ לְפִי שְׂאִינוֹ גְּדוּלָּיו:

^ג חֲמוּר שֶׁלֹּא בִּפְרָה וְיִלְדָּה שְׁנֵי זָכָרִים נוֹתֵן טָלָה אֶחָד לִכְהֵן זָכָר וְנִקְבָּה מִפְּרִישׁ טָלָה אֶחָד לְעֲצָמוֹ שְׁתֵּי חֲמוּרִים שֶׁלֹּא בִּכְרוּ וְיִלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים נוֹתֵן שְׁנֵי טָלָיִם לִכְהֵן זָכָר וְנִקְבָּה אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וְנִקְבָּה נוֹתֵן טָלָה אֶחָד לִכְהֵן שְׁתֵּי נִקְבוֹת וְזָכָר אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וְשְׁתֵּי נִקְבוֹת אֵין כָּאֵן לִכְהֵן כְּלוּם:

י אחת בכרה ואחת שלא בכרה וילדו שני זכרים. נותן טלה אחד לכהן. זכר ונקבה. מפריש טלה אחד לעצמו. שנאמר ופטור חמור תפדה בשה. מן הכבשים ומן העזים. זכר ונקבה. גדול וקטן. תמים. ובעל מום. ופודה בו פעמים הרבה. נכנס לדיר להתעשר. ואם מת נהנים בו:

ה אין פודים לא בעגל. ולא בחיה. ולא בשחוטה. ולא בטריפה. ולא בכלאים. ולא בכזי. רבי אליעזר מתיר בכלאים מפני שהוא שם. ואוסר בכזי מפני שהוא ספק. נתנו לכהן. אין הכהן רשאי לקימו. עד שיפריש שם תחתיו:

י המפריש פדיון פטר חמור ומת. רבי אליעזר אומר חזבין באחריותו כחמש סלעים של בן. וחכמים אומרים אין חזבין באחריותו כפדיון מעשר שני. העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פטר חמור שמת. שאין כאן לכהן כלום. מת פטר חמור. רבי אליעזר אומר יקבר. ומתיר בהנאתו של טלה. וחכמים אומרים אינו צריך להקבר. והטלה לכהן:

י לא רצה לפדותו. עורפו בקופיץ מאחריו וקוברו. מצות פדיה קודמת למצות עריפה. שנאמר ואם לא תפדה וערפתו. מצות יעדה קודמת למצות פדיה. שנאמר אשר לו יעדה והפדה. מצות יבום קודמת למצות חליצה. בראשונה שהיו מתכוננים לשם מצוה. ועכשיו שאינן

מִתְכַּוֵּינִין לְשֵׁם מִצְוָה. אָמְרוּ מִצְוֹת חֲלִיצָה קוֹדֶמֶת לְמִצְוֹת
יְבוּס. מִצְוֹת גְּאֻלָּה בְּאֶדוֹן. הוּא קוֹדֵם לָכֶם אָדָם. שְׁנֵאֵמַר
וְאִם לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכְּךָ:

פרק ב

הַלּוֹקֵחַ עוֹבֵר פָּרְתּוֹ שֶׁל נָכְרִי. וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֶף עַל פִּי
שְׁאֵינוֹ רִשְׁאִי. הַמְּשַׁתְּתֵּף לוֹ. וְהַמְּקַבֵּל מִמֶּנּוּ.
וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקִבְלָהּ. פְּטוּר מִן הַבְּכוּרָה. שְׁנֵאֵמַר בִּישְׂרָאֵל
אָבֵל לֹא בְּאַחֲרִים. כֹּהֲנִים וְלוֹיִם חִיבִין. לֹא נִפְטְרוּ מִבְּכוּר
בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. (וְלֹא נִפְטְרוּ) אֲלֵא מִפְּדִיּוֹן הַבֵּן וּמִפְּטוּר
חֲמוּר:

^ב כָּל הַקֹּדְשִׁים שֶׁקֹּדֶם מוֹם קְבוּעַ לְהַקְדֵּשׁוֹ וְנִפְדּוּ. חִיבִים
בְּבְכוּרָה וּבִמְתָּנוֹת. יוֹצֵאִין לַחֹלִין לִגְזוֹ וּלְהַעֲבֹד. וּלְדָן
וּלְחַלְבֵן מוֹתֵר לְאַחַר פְּדִיּוֹנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין בַּחוּץ פְּטוּר. וְאִין
עוֹשִׂים תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִפְדּוּ. חוּץ מִן הַבְּכוּר וּמִן
הַמַּעֲשֵׂר:

^ג כָּל שֶׁקֹּדֶם הַקְדָּשׁ אֶת מוֹמָן. אוֹ מוֹם עוֹבֵר לְהַקְדֵּשׁוֹ.
וְלְאַחַר מִכָּאן נוֹלֵד לָהֶם מוֹם קְבוּעַ וְנִפְדּוּ. פְּטוּרִין מִן
הַבְּכוּרָה וּמִן הַמְּתָנוֹת. וְאִין יוֹצֵאִין לַחֹלִין. לִגְזוֹ וּלְהַעֲבֹד.
וּלְדָן וּלְחַלְבֵן אֲסוּר לְאַחַר פְּדִיּוֹנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין בַּחוּץ חִיב.
וְעוֹשִׂין תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִקְבְּרוּ:

י המקביל צאן ברזל מן הנכרי. ולדות פטורין. ולדי (ולדי) ולדות חיבין. העמיד ולדות תחת אמותיהם. ולדי ולדות פטורים. ולדי ולדי ולדות חיבין. רבן שמעון בן גמליאל אומר אפילו עד עשרה דורות פטורים. שאחריותן לנכרי:

ה רחל שילדה כמין עז. ועז שילדה כמין רחל. פטור מן הבכורה. ואם יש בו מקצת סימנים חיב:

י רחל שלא בכרה וילדה שני זכרים. ויצאו שני ראשיהן באחד. רבי יוסי הגלילי אומר שניהן לכהן שנאמר הזכרים ליי. וחכמים אומרים אי אפשר. אלא אחד לו ואחד לכהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביניהן. והשני ירעה עד שיסתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא מחבירו עליו הראיה. זכר ונקבה אין כאן לכהן כלום:

י שתי רחלות שלא בכרו. וילדו שני זכרים. נותן שניהן לכהן. זכר ונקבה. הזכר לכהן. שני זכרים ונקבה. אחד לו ואחד לכהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביניהן. והשני ירעה עד שיסתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא

מחבירו עליו הראיה. שתי נקבות וזכר. או שני זכרים
ושתי נקבות. אין כאן לכהן כלום:

ח אחת בכרה ואחת שלא בכרה. וילדו שני זכרים. אחד
לו ואחד לכהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את
היפה. רבי עקיבא אומר משמנין ביניהם. והשני ירעה
עד שיסתאב. וחייב במתנות. רבי יוסי פוטר. שהיה רבי
יוסי אומר כל שחליפיו ביד כהן. פטור מן המתנות. רבי
מאיר מחייב. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי
עקיבא אומר המוציא מחבירו עליו הראיה. זכר ונקבה
אין כאן לכהן כלום:

ט יוצא דפן והבא אחריו. רבי טרפון אומר שניהם ירעו
עד שיסתאבו. ויאכלו במומם לבגלים. רבי עקיבא אומר
שניהם אינם בכור. הראשון משום שאינו פטר רחם.
והשני משום שקדמו אחר:

פרק ג

הַלּוֹקֵחַ בְּהֶמָּה מִן הַנֶּכְרִי וְאִין יָדוּעַ אִם בִּכְרָה וְאִם לֹא
 בִּכְרָה רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר עַז בֵּת שְׁנֵתָה וְדָאִי
 לִכְהֵן מִכָּאן וְאֵילָךְ סָפֵק רָחֵל בֵּת שְׁתֵּים וְדָאִי לִכְהֵן מִכָּאן
 וְאֵילָךְ סָפֵק פָּרָה וַחֲמוֹר בְּנוֹת שְׁלֹשׁ וְדָאִי לִכְהֵן מִכָּאן
 וְאֵילָךְ סָפֵק אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא אֵלּוּ בּוֹלֵד בְּלֶבֶד בְּהֶמָּה
 נִפְטָרֶת הִיא כְּדִבְרֵיךָ אֵלֶּא אָמְרוּ סִימֵן הוֹלֵד בְּבֶהֱמָה
 דָּקָה טְנוּף וּבִגְסָה שְׁלִיָּה וּבִאֲשָׁה שְׁפִיר וְשְׁלִיָּה זֶה הַכֹּל
 כָּל שִׁידוּעַ שֶׁבִּכְרָה אֵין כָּאן לִכְהֵן כָּלוּם וְכָל שְׁלֹא בִּכְרָה
 הָרִי זֶה לִכְהֵן אִם סָפֵק יֵאָכֵל בְּמוֹמוֹ לְבַעֲלִים רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר בְּהֶמָּה גְּסָה שֶׁשִּׁפְעָה חֲרַרְתָּ דָם הָרִי זֶה
 תִּקְבֵּר וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוּרָה:

^ב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר הַלּוֹקֵחַ בְּהֶמָּה מִנִּיקָה
 מִן הַנֶּכְרִי אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא בְּנָה שֶׁל אַחֲרֵת הִיא נִכְנָס
 לְתוֹךְ עֲדָרוֹ וְרָאָה אֶת הַמְּבִכִּירוֹת מִנִּיקוֹת וְאֵת שְׁאִינָן
 מִמְּבִכִּירוֹת מִנִּיקוֹת אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא בְּנָה שֶׁל זֶה בָּא לוֹ
 אֶצֶל זֶה וְשְׁמָא בְּנָה שֶׁל זֶה בָּא לוֹ אֶצֶל זֶה:

^ג רַבִּי יוֹסִי בֶּן מִשְׁלֵם אוֹמֵר הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר עוֹשֶׂה
 מְקוֹם בְּקוֹפִיץ מִכָּאן וּמִכָּאן וְתוֹלֵשׁ הַשְּׁעָר וּבְלֶבֶד שְׁלֹא
 יִזְיָנוּ מִמְּקוֹמוֹ וְכֵן הַתּוֹלֵשׁ אֶת הַשְּׁעָר לִרְאוֹת מְקוֹם
 הַמוֹם:

ד שְׁעַר בְּכוֹר בַּעַל מוֹם שְׁנָשֵׁר וְהִנִּיחוּ בַחֲלוֹן וְאַחֵר כֶּךָ
 שְׁחָטוּ עֶקְבִּיא בֶן מֵהַלְלָאֵל מִתִּיר וְחֲכָמִים אוֹסְרִין דְּבָרֵי
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי יוֹסִי לֹא בָזָה הַתִּיר עֶקְבִּיא אֶלָּא
 בַּשְּׁעַר בְּכוֹר בַּעַל מוֹם שְׁנָשֵׁר וְהִנִּיחוּ בַחֲלוֹן וְאַחֵר כֶּךָ
 מִתּ בָּזָה עֶקְבִּיא בֶן מֵהַלְלָאֵל מִתִּיר וְחֲכָמִים אוֹסְרִין
 הַצֹּמֵר הַמְדַלְדֵּל בַּבְּכוֹר אֶת שֶׁהוּא נִרְאָה עִם הַגָּזָה מִתִּיר
 וְאֶת שְׂאִינֹו נִרְאָה עִם הַגָּזָה אָסוּר:

פרק ד

עד כמה יִשְׂרָאֵל חִיבִים לְהַטְפִּיל בַּבְּכוֹר בְּבִהְמָה דְּקָה
 עד שְׁלֹשִׁים יוֹם וּבְגִסָּה חֲמִשִּׁים יוֹם רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
 בַּדְּקָה שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים אָמַר לוֹ הִכְהֵן בְּתוֹךְ זְמַן זֶה תִּגְהֹו
 לִי הֲרִי זֶה לֹא יִתְּנוּ לוֹ אִם הָיָה בַעַל מוֹם אָמַר לוֹ תֵּן לִי
 שְׂאוּכְלָנוּ מוֹתֵר וּבִשְׁעַת הַמִּקְדָּשׁ אִם הָיָה תָמִים אָמַר
 לוֹ תֵּן לִי שְׂאֶקְרִיבֶנּוּ מוֹתֵר הַבְּכוֹר נֹאכֵל שָׁנָה בְּשָׁנָה בֵּין
 תָּמִים בֵּין בַּעַל מוֹם שְׂנֵאָמַר לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵיךָ תֹאכְלָנוּ שָׁנָה
 בְּשָׁנָה:

ב נולד לוֹ מוֹם בְּתוֹךְ שְׁנָתוֹ מוֹתֵר לְקִימוֹ כָּל שָׁנִים עָשָׂר
 חֲדָשׁ לְאַחֵר שְׁנָתוֹ אִינוּ רְשָׁאֵי לְקִימוֹ אֶלָּא עד שְׁלֹשִׁים
 יוֹם:

ג הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר וּמִרְאָה אֶת מוֹמוֹ רַבִּי יְהוּדָה מִתִּיר
 רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הוּאִיל וְהוּא נִשְׁחָט שְׁלֹא עַל פִּי מִמָּחָה
 אָסוּר:

י מי שאינו ממחה וראה את הבכור ונשחט על פיו הרי זה יקבר וישלם מביתו דן את הדין זכה את החיב וחיב את הזכאי טמא את הטהור וטהר את הטמא מה שעשה עשוי וישלם מביתו ואם היה ממחה לבית דין פטור מלשלם מעשה בפרה שנטלה האם שלה והאכילה רבי טרפון לכלבים ובא מעשה לפני חכמים (והתירוה) אמר תודוס הרופא אין פרה וחזירה יוצאה מאלכסנדריא עד שהם חותכין את האם שלה בשביל שלא תלד אמר רבי טרפון הלכה חמורד טרפון אמר לו רבי עקיבא רבי טרפון פטור אתה שאתה ממחה לבית דין וכל ממחה לבית דין פטור מלשלם:

ה הנזיל שכרו להיות רואה בכורות אין שוחטין (על פיו) אלא אם כן היה ממחה כאילא ביבנה שהתירו לו חכמים להיות נזיל ארבעה איסרות בבהמה דקה וששה בגסה בין תמים בין בעל מום:

ו הנזיל שכרו לדון דיניו בטלים להעיד עדותו בטלה להזות ולקדש מימיו מערה ואפרו אפר מקלה אם היה כהן וטמאוהו מתרומתו מאכילו ומשקו וסכו ואם היה זקן מרכיבו על החמור ונותן לו שכרו כפועל:

ז החשוד על הבכורות אין לוקחין ממנו בשר צבאים ולא עורות שאינן עבודין רבי אליעזר אומר לוקחים

מִמֶּנּוּ עוֹרוֹת שֶׁל נִקְבָּהּ וְאֵין לוֹקָחִין מִמֶּנּוּ צֶמֶר מִלֶּבֶן
וְצוּאִי אֲבָל לוֹקָחִים מִמֶּנּוּ טוּוֹי וּבִגְדִים:

ח הַחֲשׂוֹד עַל הַשְּׁבִיעִית אֵין לוֹקָחִין מִמֶּנּוּ פֶּשֶׁתָּן וְאַפִּילוּ
סְרוּק אֲבָל לוֹקָחִין מִמֶּנּוּ טוּוֹי וְאַרְיֵג:

ט הַחֲשׂוֹד לְהִיּוֹת מוֹכֵר תְּרוּמָה לְשֵׁם חוֹלִין אֵין לוֹקָחִין
מִמֶּנּוּ אֲפִילוּ מִים אוֹ מֶלֶח דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר כָּל שֵׁשׁ בּוֹ זִיקַת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת אֵין לוֹקָחִין
מִמֶּנּוּ:

י הַחֲשׂוֹד עַל הַשְּׁבִיעִית אֵינוֹ חֲשׂוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת
הַחֲשׂוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת אֵינוֹ חֲשׂוֹד עַל הַשְּׁבִיעִית הַחֲשׂוֹד
עַל זֶה וְעַל זֶה חֲשׂוֹד עַל הַטְּהָרוֹת וַיֵּשׁ שֶׁהוּא חֲשׂוֹד עַל
הַטְּהָרוֹת וְאֵינוֹ חֲשׂוֹד לֹא עַל זֶה וְלֹא עַל זֶה (זֶה הַכָּלָל)
כָּל הַחֲשׂוֹד עַל הַדְּבָר לֹא דָנוּ וְלֹא מַעֲדִידוּ:

פרק ה

כָּל פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין נִמְכָּרִים בְּאַיִטְלִיז וְנִשְׁחָטִין
בְּאַיִטְלִיז וְנִשְׁקָלִין בְּלִיטְרָא חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן
הַמַּעֲשֵׂר שֶׁחֲנִיתָן לַבְּעָלִים פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין חֲנִיתָן
לְהַקְדֵּשׁ וְשׁוֹקְלִין מִנָּה כְּנֶגֶד מִנָּה בַּבְּכוֹר:

כ בית שֶׁמָּאִי אוֹמְרִים לֹא יִמָּנֶה יִשְׂרָאֵל עִם הַכֹּהֵן עַל
הַבְּכוֹר וּבֵית הַלֵּל מַתִּירִים וְאַפִּילוּ נִכְרִי בְכוֹר שֶׁאַחֲזוּ
דָם אֲפִילוּ הוּא מֵת אֵין מְקִיזִין לוֹ דָם דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה:

וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יִקְיֹז וּבִלְבָּד שְׁלֹא יַעֲשֶׂה בּוֹ מוֹם. וְאִם
עָשָׂה בּוֹ מוֹם הֲרִי זֶה לֹא יִשְׁחוּט עָלָיו. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
יִקְיֹז. אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בּוֹ מוֹם:

^א הַצּוֹרֵם בְּאֶזֶן הַבְּכוֹר. הֲרִי זֶה לֹא יִשְׁחַט עוֹלָמִית. דְּבַרִּי
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים כְּשִׁילַד לוֹ מוֹם אַחֵר יִשְׁחַט
עָלָיו. מַעֲשֶׂה בְּזִכְרֵי שֶׁל רְחֵלִים זָקֵן וְשִׁעְרוֹ מְדֻלְּדֵל. רָאָהוּ
קִסְדּוֹר אֶחָד. אָמַר מֶה טִיבוֹ שֶׁל זֶה. אָמְרוּ לוֹ בְּכוֹר הוּא.
וְאֵינּוּ נִשְׁחַט אֲלָא אִם כֵּן הִיָּה בּוֹ מוֹם. נָטַל פְּגִיזוֹן וְצָרַם
בְּאֶזְנוֹ. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֻכָּמִים וְהִתִּירוּהוּ. רָאָה שֶׁהִתִּירוּ.
וְהִלֵּךְ וְצָרַם בְּאֶזְנוֹ בְּכוֹרוֹת אֲחֵרִים וְאָסְרוּ. פָּעַם אַחַת הָיוּ
תִּינוּקוֹת מְשַׁחֲקִים בְּשִׂדָּה. וְקִשְׁרוּ זִנְבוֹת טְלָאִים זֶה בְּזֶה.
וְנִפְסְקָה זִנְבוֹ שֶׁל אֶחָד מֵהֶם. וְהֲרִי הוּא בְּכוֹר. וּבָא מַעֲשֶׂה
לִפְנֵי חֻכָּמִים וְהִתִּירוּהוּ. רָאוּ שֶׁהִתִּירוּ. וְהִלְכוּ וְקִשְׁרוּ זִנְבוֹת
בְּכוֹרוֹת אֲחֵרִים וְאָסְרוּ. זֶה הַכֹּל. כָּל שֶׁהוּא לְדַעְתּוֹ אָסוּר.
וְשִׁלָּא לְדַעְתּוֹ מוֹתֵר:

^י הִיָּה בְּכוֹר (רוֹדְפוֹ) וּבִעְטוֹ. וְעָשָׂה בּוֹ מוֹם. הֲרִי זֶה
יִשְׁחַט עָלָיו. כָּל הַמוּמִים הָרְאוּיִם לָבֵא בְיַדִּי אָדָם. רוֹעִים
יִשְׂרָאֵל נְאֻמִּים. וְרוֹעִים כֹּהֲנִים אֵינָן נְאֻמִּים. רַבֵּן שִׁמְעוֹן
בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר נְאֻמָּן הוּא עַל שֶׁל חִבְרוֹ. וְאֵינּוּ נְאֻמָּן עַל
שֶׁל עֶצְמוֹ. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הֶחָשׁוּד עַל הַדְּבָר. לֹא דָנוּ
וְלֹא מַעֲדוּ:

ה נֶאֱמַן הִכְהֵן לֹאמַר הִרְאִיתִי בְּכוֹר זֶה וּבִעַל מוֹם הוּא הַכֹּל
נֶאֱמָנִים עַל מוֹמֵי הַמַּעֲשֵׂר בְּכוֹר שְׁנִסְמַת עֵינָיו שְׁנִקְטְעָה
יָדוֹ שְׁנִשְׁבְּרָה רִגְלוֹ הִרִי זֶה יִשְׁחַט עַל פִּי שְׁלֹשָׁה בְּנֵי
הַכִּנְסָת רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אֶפִּילוֹ יֵשׁ שָׁם עֲשָׂרִים וּשְׁלֹשָׁה
לֹא יִשְׁחַט אֲלָא עַל פִּי מִמָּחָה:

י הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר וּמָכְרוֹ וְנוֹדַע שֶׁלֹּא הִרְאָהוּ מָה
שְׁאָכְלוּ אָכְלוּ וְהוּא יַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים וּמָה שֶׁלֹּא
אָכְלוּ הַבֶּשֶׁר יִקְבֵּר וְהוּא יַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים וְכֵן
הַשּׁוֹחֵט אֶת הַפֶּרֶה וּמָכְרָהּ וְנוֹדַע שֶׁהִיא טְרֵפָה מָה
שְׁאָכְלוּ אָכְלוּ וְיַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים וּמָה שֶׁלֹּא אָכְלוּ
הֵם יַחְזִירוּ לוֹ אֶת הַבֶּשֶׁר וְהוּא יַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים
מְכֻרְהוּ לַנִּכְרִים אוֹ הִטִּילוּהוּ לַכִּלְבִּים יִשְׁלְמוּ לוֹ דָּמֵי
הַטְּרֵפָה:

פרק ו

על יֵאלוּ מוֹמִין שׁוֹחֲטִין אֶת הַבְּכוֹר נִפְגְּמָה אֲזָנוֹ מִן
הַסָּחוּס אֲבָל לֹא מִן הָעוֹר נִסְדָּקָה אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא
חֲסָרָה נִקְבָּה מִלֹּא כְרָשִׁינָה אוֹ שִׁיבָשָׁה אִיזוֹ הִיא יִבָּשָׁה
כָּל שֶׁתִּנָּקֵב וְאִינָה מוֹצִיָּא טֶפֶת דָּם רַבִּי יוֹסִי בֶּן מִשּׁוּלָם
אוֹמֵר יִבָּשָׁה שְׁתֵּהא נִפְרָכָת:

ב רִיס שֶׁל עֵין שְׁנִקְבַּה שְׁנִפְגָּם שְׁנִסְדָּק הִרִי בְּעֵינָיו דָּק
תִּבְלֹל חֲלֹזֶן נָחַשׁ וְעֵינָב וְאִיזָהוּ תִבְלֹל לָבָן הַפּוֹסֵק

בְּסִירָה וְנִכְנָס בְּשַׁחֲזֹר. בְּשַׁחֲזֹר וְנִכְנָס בְּלֶבֶן. אֵינוּ מוּם
שֶׁאֵין מוּמִין בְּלֶבֶן:

ג חֲזָרָה. וְהַמִּים הַקְּבוּעִים. אֵיזֶהוּ חֲזָרָה הַקְּבוּעִים. כָּל
שֶׁשָּׁהָה שְׂמוֹנִים יוֹם. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אֲנָסִיגְנוֹס אוֹמֵר בּוֹדֵקִין
אוֹתוֹ שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים בְּתוֹךְ שְׂמוֹנִים יוֹם. וְאֵלּוּ הֵן מִים
הַקְּבוּעִים. אֶכֶל לֶחַ וְיֵבֶשׁ שֶׁל גִּשְׁמִים. לֶחַ וְיֵבֶשׁ שֶׁל שְׁלֵחִין.
אֶכֶל הַיֵּבֶשׁ. וְאַחֵר כֹּךְ אֶכֶל הַלֶּחַ. אֵינוּ מוּם. עַד שִׁיאֲכַל
הַיֵּבֶשׁ אַחֵר הַלֶּחַ:

ד חֲטָמוֹ שֶׁנִּקְבָּה. שֶׁנִּפְגַּם. שֶׁנִּסְדָּק. שֶׁפָּתוּ שֶׁנִּקְבָּה.
שֶׁנִּפְגַּמָּה. שֶׁנִּסְדָּקָה. חֲטָיו הַחִיצוֹנוֹת שֶׁנִּפְגַּמוּ אוֹ שֶׁנִּגְמְמוּ.
וְהַפְּנִימִיּוֹת שֶׁנִּנְעָקְרוּ. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אֲנָסִיגְנוֹס אוֹמֵר אֵין
בּוֹדֵקִין מִן הַמִּתְאִימוֹת וְלִפְנִים. אֵף לֹא אֶת הַמִּתְאִימוֹת:

ה נִפְגַּם הַזֶּבֶן. אוֹ עָרְיָה שֶׁל נִקְבָּה בַּמִּקְדָּשִׁים. נִפְגַּם הַזֶּבֶן
מִן הָעֵצִים. אֲבָל לֹא מִן הַפֶּרֶק. אוֹ שֶׁהָיָה רֹאשׁ הַזֶּבֶן מִפְּצִיל
עֵצִים. אוֹ שֵׁשׁ בְּשָׂר בֵּין חֲלִיא לְחֲלִיא. מִלֹּא אֶצְבַּע:

ו אֵין לוֹ בִּיעִים. אוֹ אֵין לוֹ אֵלָא בִּיעָה אַחַת. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל
אוֹמֵר אִם יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי כִיסִּין. יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי בִיעִים. אֵין לוֹ
אֵלָא כִּיס אֶחָד. אֵין לוֹ אֵלָא בִּיעָה אַחַת. רַבִּי עֲקִיבָא
אוֹמֵר מוֹשִׁיבוֹ עַל עֲכוּזוֹ וּמִמֶּעֶד. אִם יֵשׁ שָׁם בִּיעָה
סוּפָה לְצִאת מַעֲשֶׂה שְׂמִיעַד וְלֹא יֵצֵאָה. וְנִשְׁחַט וְנִמְצְאָתָה
דְּבוּקָה בַּכֶּסֶלִים. וְהִתִּיר רַבִּי עֲקִיבָא. וְאָסֵר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן
נּוּרִי:

י בעל חמש רגלים. או שאין לו אלא שלש. ושרגליו קלוטות כשל חמור. והשחול. והכסול. איזה הוא שחול. שנשמטה ירכו. וכסול שאחת מירפותיו גבוהה:

ח נשבר עצם ידו. ועצם רגלו. אף על פי שאינו נבר. מומין אלו מנה אילא ביבנה. והודו לו חכמים. ועוד שלש הוסיף. אמרו לו לא שמענו את אלו. את שגלגל עינו עגול כשל אדם. ופיו דומה לשל חזיר. ושנטל רוב המדבר של לשונו. ובית דין של אחריהן אמרו. הרי אלו מומין:

ט מעשה שהלחי התחתון עודף על העליון. ושאל רבן שמעון בן גמליאל לחכמים ואמרו לו. הרי זה מום. און הגדי שהיתה כפולה. אמרו חכמים בזמן שהיא עצם אחד מום. (ואם אינה עצם אחד אינה מום.) רבי חנניא בן גמליאל אומר זנב הגדי שהיא דומה לשל חזיר. ושאין בה שלש חליות. הרי זה מום:

י רבי חנניא בן אנטיגנוס אומר את שיבלת בעינו. ושנפגם עצם ידו ועצם רגלו. ושנפסק עצמו שבפיו. עינו אחת גדולה ואחת קטנה. אזנו אחת גדולה ואחת קטנה. במראה אבל לא במדה. רבי יהודה אומר אחת מביציו גדולה בשתיים בחברתה. ולא הודו לו חכמים:

יא זנב העגל שאינה מגעת לערקוב. אמרו חכמים כל מרבית העגלים בן כל זמן שהן מגדילין הם נמתחות. לאיזה ערקוב אמרו. רבי חנניא בן אנטיגנוס אומר

לְעֶרְקוֹב שֶׁבַעמָצַע הִירָד· עַל אֵלוּ מוֹמִין· שׁוֹחֲטִין אֶת
הַבְּכוֹר· וּפְסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין נִפְדִּין עָלֵיהֶן:

י"ב אֵלוּ שְׂאִינָן שׁוֹחֲטִין עָלֵיהֶן לֹא בַּמִּקְדָּשׁ וְלֹא בַּמִּדְיָנָה·
חֲרוּר וְהַמִּים שְׂאִינָן קְבוּעִין· וְחֲטִיו הַפְּגִמִּיּוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ·
אָבֵל לֹא שֶׁנֶּעְקְרוּ· וּבַעַל גֶּרֶב· וּבַעַל יִבְלָת· וּבַעַל חֲזוּזִית·
וְזִקֵּן· וְחוּלָה· וּמִזוּהָם· וְשֶׁנֶּעֱבְדָה בּוֹ עֲבִירָה· וְשֶׁהִמִּית אֶת
הָאָדָם· (עַל פִּי עַד אֶחָד אוֹ עַל פִּי הַבְּעָלִים·) וְטוֹמְטוֹם
וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס לֹא בַּמִּקְדָּשׁ וְלֹא בַּמִּדְיָנָה· רַבִּי יִשְׁמַעֵאל
אוֹמֵר אֵין מוֹם גָּדוֹל מִזֶּה· וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵינוּ בְכוֹר אֱלֹא
נִגְזָז וְנֶעֱבַד:

פרק ז

מוֹמִין אֵלוּ בֵּין קְבוּעִין· בֵּין עוֹבְרִין· פּוֹסְלִין בְּאָדָם· יוֹתֵר
עָלֵיהֶן בְּאָדָם· הַכִּלּוֹן· וְהַלְפָתָן· וְהַמִּקְבָּן· וְשֶׁרָאֲשׁוּ
שְׁקוּעֵי וְשֶׁקִּיפִס· וּבַעֲלֵי הַחֲטוּטָרֶת· רַבִּי יְהוּדָה מְכַשִּׁיר·
וְחֻכָּמִים פּוֹסְלִין:

י"ג הַקֶּרֶחַ פְּסוּל· אֵיזָהוּ קֶרֶחַ· כָּל שְׂאִין לוֹ שֶׁטַח שֶׁל שַׁעַר
מִקְפֶּת מֵאֵז לְאֵז· וְאִם יֵשׁ לוֹ הָרִי זֶה כָּשֵׁר· אֵין לוֹ גְּבִינִים·
(אֵין לוֹ) אֱלֹא גְבִין אֶחָד· זֶה הוּא גְבִין הָאֵמֹר בַּתּוֹרָה· רַבִּי
דוֹסָא אוֹמֵר כָּל שֶׁגְּבִינָיו שׁוֹכְבִין· רַבִּי חֲנִינָא בֶן אֲנָטִיגְנוֹס
אוֹמֵר כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי גְבִים וְשִׁתִּי שׁוֹדְרָאוֹת:

ג החרום פסול. איזהו חרום. הפוחל שתי עיניו כאחד.
 שתי עיניו למעלה. ושתי עיניו למטה. עינו אחת למעלה.
 ועינו אחת למטה. רואה את החדר ואת העליה כאחד.
 סבי שמש. זוגדס. והצירן. ושנשרו ריסי עיניו. פסול מפני
 מראית העין:

ד עיניו גדולות כשל עגל. או קטנות כשל אווז. גופו
 גדול מאבריו או קטן מאבריו. חטמו גדול מאבריו. או
 קטן מאבריו. הצמם והצמע. איזהו צמע שאזניו קטנות.
 והצמם שאזניו דומות לספוג:

ה שפתו העליונה עודפת על התחתונה. והתחתונה
 עודפת על העליונה. הרי זה מום. ושנטלו שניו פסול.
 מפני מראית העין. דדיו שזכבים כשל אשה. כרסו צבה.
 טבורו יוצא. נכפה אפילו אחת לימים. רוח קצרית באה
 עליו. המאשכן. ובעל גבר. אין לו ביצים. או אין לו
 אלא ביצה אחת. זהו מרוח אשך האמור בתורה. רבי
 ישמעאל אומר כל שנמרחו אשכיו. רבי עקיבא אומר כל
 שרוח באשכיו. רבי חנניא בן אנטיגנוס אומר כל שמראיו
 חשוכים:

ו המקיש בקרסליו ובארפבותיו. ובעל פיקה. והעיקל.
 איזהו עיקל כל שמקיף פרסותיו. ואין ארפבותיו נושקות
 זו לזו. פיקה יוצאה מגודלו. עקבו יוצא לאחוריו. פרסתו
 רחבה כשל אווז. אצבעותיו מרפבות זו על זו. או קלוטות

עד הפרק כשר. למטה מן הפרק וחתכה כשר. היתה בו (יותרת) וחתכה. אם יש בה עצם פסול. ואם לאו כשר. יתר בידיו וברגליו. שש ושש עשרים וארבע. רבי יהודה מכשיר. וחכמים פוסלים. השולט בשתי ידיו. רבי פוסל. וחכמים מכשירין. הפושי והגחור. והלבקן והקפח. והננס והחרש והשוטה. והשיכור. ובעלי נגעים טהורין. פסולין באדם וכשרין בבהמה. רבן שמעון בן גמליאל אומר שוטה בבהמה אינה מן המבחר. רבי אליעזר אומר אף בעלי דלדלין. פסולין באדם וכשרין בבהמה:

אלו כשרין באדם ופסולין בבהמה. אותו ואת בנו טרפה ויוצא דפן. ושנעבדה בהן עבירה. ושהמית את האדם. הנושא נשים בעבירה פסול עד שידייר הנזיה. המטמא למתים. פסול עד שיקבל עליו שלא יהא מטמא למתים:

פרק ח

יש בכור לנחלה. ואינו בכור לפה. בכור לפה ואינו בכור לנחלה. בכור לנחלה ולפה. ויש שאינו בכור לא לנחלה ולא לפה. איזהו בכור לנחלה ואינו בכור לפה. הבא אחר הנפלים שיצא ראשו חי. וכן תשעה שיצא ראשו מת. המפלת כמין בהמה חיה ועוף. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים עד שיהא בו מצורת אדם. המפלת סנדל. או שליא. או שפיר מרקם. והיוצא מחתך. הבא אחריהן. בכור לנחלה ואינו בכור לפה. מי שלא

היו לו בנים. ונשא אשה שכבר ילדה. עודה שפחה ונשתחררה. עודה נכריה ונתגירה. משבאה לישראל ילדה. בכור לנחלה ואינו בכור לפה. רבי יוסי הגלילי אומר בכור לנחלה ולפה. שנאמר פטר רחם בישראל. עד שיפטר רחם מישראל. מי שהיו לו בנים ונשא אשה שלא ילדה. נתגירה מעברת. נשתחררה מעברת. ילדה היא וכהנת. היא ולויה. היא ואשה שכבר ילדה. וכן מי שלא שהתה אחר בעלה שלשה חדשים ונשאת וילדה. ואין ידוע אם בן תשעה לראשון. או בן שבעה לאחרון. בכור לפה ואינו בכור לנחלה. איזהו בכור לנחלה ולפה. המפלת שפיר מלא דם. מלא מים. מלא גנים. המפלת כמין דגים וחגבים שקצים ורמשים. המפלת יום ארבעים. הבא אחריהן בכור לנחלה ולפה:

^ב יוצא דפן והבא אחריו. שניהן אינן בכור לא לנחלה ולא לפה. רבי שמעון אומר האחד לנחלה. והשני לחמש סלעים:

^ג מי שלא בכרה אשתו וילדה שני זכרים. נותן חמש סלעים לפה. מת אחד מהן בתוך שלשים יום. האב פטור. מת האב והבנים קימים. רבי מאיר אומר אם נתנו עד שלא חלקו נתנו. ואם לאו פטורין. רבי יהודה אומר נתחייבו (נכסים). זכר ונקבה. אין כאן לפה כלום:

ד שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁלֹּא בָּכְרוּ וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. נוֹתֵן עֶשֶׂר סֻלְעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אִם לָכֵהן אֶחָד נָתַן יַחְזִיר לוֹ חֲמֵשׁ סֻלְעִים. אִם לְשְׁנֵי כֹהֲנִים נָתַן. אֵינּוּ יָכוֹל לְהוֹצִיא מִיָּדָם זָכָר וּנְקֵבָה אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וּנְקֵבָה. נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. שְׁתֵּי נְקִבּוֹת וְזָכָר. אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וּשְׁתֵּי נְקִבּוֹת. אֵין כָּאֵן לַכֹּהֵן כָּלוּם. אַחַת בִּבְרָה וְאַחַת שֶׁלֹּא בִּבְרָה. וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. הָאֵב פְּטוּר. מֵת הָאֵב וְהַבָּנִים קִימִין. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אִם נָתַנוּ עַד שֶׁלֹּא חָלְקוּ. נָתַנוּ. וְאִם לֹא פְטוּרִין. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר נִתְחַיְבוּ נִכְסִים. זָכָר וּנְקֵבָה. אֵין (כָּאֵן) לַכֹּהֵן כָּלוּם:

ה שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא בָּכְרוּ וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. זֶה נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. וְזֶה נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אִם לָכֵהן אֶחָד נָתַנוּ. יַחְזִיר לָהֶן חֲמֵשׁ סֻלְעִים. אִם לְשְׁנֵי כֹהֲנִים נָתַנוּ. אֵינּוּ יָכוֹלִין לְהוֹצִיא מִיָּדָם זָכָר וּנְקֵבָה. הָאֵבּוֹת פְּטוּרִין. וְהֵבֵן חַיִּב לַפְּדוֹת אֶת עַצְמוֹ. שְׁתֵּי נְקִבּוֹת וְזָכָר. אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וּשְׁתֵּי נְקִבּוֹת. אֵין (כָּאֵן) לַכֹּהֵן כָּלוּם:

ו אַחַת בִּבְרָה וְאַחַת שֶׁלֹּא בִּבְרָה. שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. זֶה שֶׁלֹּא בִּבְרָה אֲשֶׁתּוֹ נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. זָכָר וּנְקֵבָה אֵין כָּאֵן לַכֹּהֵן כָּלוּם. מֵת הֵבֵן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אַף עַל פִּי שֶׁנָּתַן לַכֹּהֵן יַחְזִיר (לוֹ חֲמֵשׁ סֻלְעִים). לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם. אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָתַן יָתֵן. מֵת בַּיּוֹם שְׁלֹשִׁים

כיום שִׁלְפָנִיו. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר אִם נָתַן לֹא יִטּוֹל. וְאִם לֹא נָתַן לֹא יִתֵּן. מֵת הָאֵב בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. בְּחֻזְקָת שְׁלֹא נִפְדָּה. עַד שְׂיָבִיא רְאִיָּה שֶׁנִּפְדָּה. לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם. בְּחֻזְקָת שֶׁנִּפְדָּה. עַד שְׂיָבִיא רְאִיָּה שְׁלֹא נִפְדָּה. הוּא לְפָדוֹת וּבָנָו לְפָדוֹת. הוּא קוֹדֵם אֶת בָּנוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר בָּנוֹ קוֹדֵמוֹ. שֶׁמִּצּוֹתוֹ עַל אָבִיו. וּמִצּוֹת בָּנוֹ עָלָיו:

ז' חֲמֵשׁ סִלְעִים שֶׁל בֶּן בְּמִנְהָ צוּרִי. שְׁלֹשִׁים שֶׁל עֶבֶד. וְחֲמִשִּׁים שֶׁל אוֹנֵס וְשֶׁל מַפְתָּה. וּמֵאָה שֶׁל מוֹצִיא שֵׁם רָע. כָּלֶם בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. בְּמִנְהָ צוּרִי. וְכָלֶם נִפְדִּין בְּכֶסֶף וּבִשְׁוֵה כֶּסֶף. חוּץ מִן הַשְּׁקָלִים:

ח" אין פֹּדֵין לֹא בַּעֲבָדִים. וְלֹא בַּשְּׁטָרוֹת. וְלֹא בַּקִּרְקָעוֹת. וְלֹא בַּהֲקֻדְשוֹת. כְּתֹב לִכְהֵן שֶׁהוּא חֵיב לוֹ חֲמֵשׁ סִלְעִים. חֵיב לִתֵּן לוֹ. וּבָנָו אֵינוֹ פֹּדִי. לְפִיכָךְ אִם רָצָה הַכֹּהֵן לִתֵּן לוֹ מִתְּנָה רְשָׁאִי. הַמִּפְרִישׁ פְּדִיּוֹן בָּנוֹ וְנֶאֱבַד. חֵיב בְּאַחֲרֵיוֹתָיו. שֶׁנֶּאֱמַר יִהְיֶה לָךְ וּפְדָה תִּפְדֶּה:

ט' הַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּנִכְסֵי הָאֵב. וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּנִכְסֵי הָאֵם. וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בַּשֶּׁבַח. וְלֹא בְּרָאוֹי כְּבַמְחֻזֵּק. וְלֹא הָאִשָּׁה בְּכִתּוּבָתָהּ. וְלֹא הַבָּנוֹת בְּמוֹזֶנֶתֵיהֶם. וְלֹא הַיָּבָם. וְכֵלֶן אֵין נוֹטְלִין בַּשֶּׁבַח. וְלֹא בְּרָאוֹי כְּבַמְחֻזֵּק:

י' אֵלּוֹ שְׂאִינָן חוֹזְרִין בִּיּוֹבֵל. (הַבְּכוֹרָה.) וְהַיּוֹרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ. וְהַמֵּיבָם אֶת אִשְׁתּוֹ. וְהַמִּתְּנָה. דְּבַרֵּי רַבִּי

מֵאִיר וְחֻכְמִים אוֹמְרִים מִתְּנָה כַּמְכָּר רַבִּי אֶלְיעֶזֶר אוֹמֵר
כֵּלָן חוֹזְרִין בַּיּוֹבֵל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָא אוֹמֵר הַיּוֹרֵשׁ אֶת
אֶשְׁתּוֹ יַחְזִיר לִבְנֵי מִשְׁפַּחָה וַיִּנָּכַח לָהֶם מִן הַדָּמִים:

פרק ט

מִמַּעֲשֵׂר בְּהֶמָּה נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבְחוּצָה לָאָרֶץ בְּפָנֵי הַבַּיִת
וְשֹׁלָא בְּפָנֵי הַבַּיִת בְּחוּלִין אֲבָל לֹא בַּמִּקְדָּשִׁים.
וְנוֹהֵג בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאן וְאֵינָן מִתְּעַשְׂרִים מִזֶּה עַל זֶה בַּכִּבְשִׁים
וּבַעֲזִים וּמִתְּעַשְׂרִים מִזֶּה עַל זֶה שֶׁהֵיָה בְּדִין מָה אִם
הִחֲדָשׁ וְהִישָׁן שְׂאִינָן כִּלָּאִים זֶה בַּזֶּה אֵין מִתְּעַשְׂרִין מִזֶּה
עַל זֶה הַכִּבְשִׁים וְהַעֲזִים שֶׁהֵם כִּלָּאִים זֶה בַּזֶּה אֵינוֹ דִּין
שֹׁלָא יִתְּעַשְׂרוּ מִזֶּה עַל זֶה תִּלְמוּד לֹאמֵר וְצֹאן מִשְׁמַע כָּל
צֹאן אֶחָד:

^א מִמַּעֲשֵׂר בְּהֶמָּה מִצֵּטְרֵף כִּמְלֹא רֶגֶל בְּהֶמָּה רוּעָה וְכֻמָּה
(הִיא) רֶגֶל בְּהֶמָּה רוּעָה שְׂשָׂה עָשָׂר מִיל הִיָּה בֵּין אֵלוֹ
וְאֵלוֹ שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מִיל אֵינָן מִצֵּטְרֵפִין הִיָּה לוֹ בְּאַמְצָע
מִבֵּיא וּמִמַּעֲשָׂר בְּאַמְצָע רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הִירְדָן מִפְּסִיק
לְמַעֲשֵׂר בְּהֶמָּה:

^ג הַלּוֹקַח אוֹ שָׁנְתָן לוֹ מִתְּנָה פֶּטוּר מִמַּעֲשֵׂר בְּהֶמָּה.
הָאֲחִים הַשּׁוֹתְפִין שְׁחִיבִין בְּקִלְבוֹן פֶּטוּרִים מִמַּעֲשֵׂר
בְּהֶמָּה וְשְׁחִיבִין בְּמַעֲשֵׂר בְּהֶמָּה פֶּטוּרִין מִן הַקִּלְבוֹן קִנּוּ
מִתְּפִיסַת הַבַּיִת חִיבִין וְאִם לֹא פֶטוּרִין חִלְקוּ וְחִזְרוּ
וְנִשְׁתַּתְּפוּ חִיבִין בְּקִלְבוֹן וּפֶטוּרִים מִמַּעֲשֵׂר בְּהֶמָּה:

י הכל נכנסים לדיר להתעשר חוץ מן הכלאים והטרפה
ויוצא דפן ומחסר זמן ויתום איזהו יתום כל שמתה
אמו או שנשחטה רבי יהושע אומר אפילו נשחטה אמו
והשלח קים אין זה יתום:

ה שלש גרנות למעשר בהמה בפרס הפסח בפרס
העצרת בפרס החג דברי רבי עקיבא בן עזאי אומר
בעשרים ותשעה באדר באחד בסיון בעשרים ותשעה
באב רבי אליעזר ורבי שמעון אמרים באחד בניסן
באחד בסיון ועשרים ותשעה באלול ולמה אמרו
בעשרים ותשעה באלול ולא אמרו באחד בתשרי מפני
שהוא יום טוב ואי אפשר לעשר ביום טוב לפיכך
הקדימוהו בעשרים ותשעה באלול רבי מאיר אומר
באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה בן עזאי אומר
האלולין מתעשרין בפני עצמן:

י כל הנולדים מאחד בתשרי עד עשרים ותשעה באלול
הרי אלו מצטרפין חמשה לפני ראש השנה וחמשה
לאחר ראש השנה אינן מצטרפין חמשה לפני הגרן
וחמשה לאחר הגרן הרי אלו מצטרפין אם בן למה
נאמר שלש גרנות למעשר בהמה שעד שלא הגיע הגרן
מותר למכור ולשחוט הגיע הגרן לא ישחוט ואם שחט
פטור:

י כיצד מעשרין. כונסין לדיר. ועושה להן פתח קטן. כדי שלא יהיו שנים יכולין לצאת כאחד. ומונה בשבט. אחד. שנים. שלשה. ארבעה. חמשה. ששה. שבעה. שמונה. תשעה. והיוצא עשירי סוקרו בסקרא. ואומר הרי זה מעשר. לא סקרו בסקרא. ולא מנאם בשבט. או שמנאם רבוצים או עומדים. הרי אלו מעשרים. היה לו מאה ונטל עשרה. עשרה ונטל אחד. אין זה מעשר. רבי יוסי ברבי יהודה אומר הרי זה מעשר. קפץ אחד מן המנוים לתוכן. הרי אלו פטורין. מן המעשרים לתוכן. כלן ירעו עד שיסתאבו. ויאכלו במומן לבטלים:

ח יצאו שנים כאחד. מונה אותן שנים שנים. מנאן אחד. תשיעי ועשירי מקלקלין. יצאו תשיעי ועשירי כאחד. תשיעי ועשירי מקלקלין. קרא לתשיעי עשירי. ולעשירי תשיעי. ולאחד עשר עשירי. שלשתן מקדשין. התשיעי נאכל במומו והעשירי מעשר. ואחד עשר קרב שלמים. ועושה תמורה דברי רבי מאיר. אמר רבי יהודה וכי יש תמורה עושה תמורה. אמרו משום רבי מאיר אלו היה תמורה. לא היה קרב. קרא לתשיעי עשירי. ולעשירי עשירי. ולאחד עשר עשירי. אין אחד עשר מקדש. זה הפלל כל שלא נעקר שם עשירי ממנו. אין אחד עשר מקדש: סליק

מסכת ערכין

פרק א

הכל מעריכין ונערכין. נודרים ונדרים. פהנים ולוים וישראלים נשים ועבדים. טומטום ואנדרוגינוס. נודרים ונדרים. ומעריכין. אבל לא נערכין. שאינו נערך. אלא זכר ודאי. ונקבה ודאית. חרש שוטה וקטן נדרין ונערכין. אבל לא נודרין ולא מעריכין. מפני שאין בהם דעת. פחות מכן חדש נדר אבל לא נערך:

^א הנכרי רבי מאיר אומר נערך אבל לא מעריך. רבי יהודה אומר מעריך אבל לא נערך. זה וזה מודים שנודרין ונדרין:

^ג הגוסס והיוצא ליהרג. לא נדר ולא נערך. רבי חנניא בן עקיבא אומר נערך. מפני שדמיו קצובים. אבל אינו נדר מפני שאין דמיו קצובין. רבי יוסי אומר נדר ומעריך ומקדיש. ואם הזיק חייב בתשלומין:

^ד האשה שהיא יוצאה ליהרג. אין ממתינין לה עד שתלד. יושבה על המשבר ממתינין לה עד שתלד. האשה שנהרגה נהנין בשערה. בהמה שנהרגה אסורה בהניה:

פרק ב

אין נַעֲרִכִין פָּחוֹת מִסֵּלַע. וְלֹא יוֹתֵר עַל חֲמִשִּׁים סֵלַע.
 כִּיצַד. נָתַן סֵלַע וְהֶעֱשִׂיר. אֵינוֹ נּוֹתֵן כָּלוּם. פָּחוֹת
 מִסֵּלַע וְהֶעֱשִׂיר. נּוֹתֵן חֲמִשִּׁים סֵלַע. הָיוּ בִידֵּיו חֲמִשׁ
 סָלָעִים. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵינוֹ נּוֹתֵן אֶלָּא אַחַת. וְחֻכָּמִים
 אוֹמְרִים נּוֹתֵן אֶת כָּלָם. אֵין בַּעֲרִיכִין פָּחוֹת מִסֵּלַע. וְלֹא
 יוֹתֵר עַל חֲמִשִּׁים סֵלַע. אֵין פֶּתַח בְּטוֹעָה פָּחוֹת מִשְּׁבָעָה
 וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁבָעָה עָשָׂר. אֵין בִּנְגָעִים פָּחוֹת מִשְּׁבוּעַ
 אֶחָד. וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת:

ב אין פּוֹחֲתִין מֵאַרְבָּעָה חֲדָשִׁים הַמַּעֲבָרִים בַּשָּׁנָה. וְלֹא
 נִרְאָה יוֹתֵר עַל שְׁמוֹנֶה. שְׁתֵּי הַלָּחִם נֶאֱכָלוֹת אֵין פָּחוֹת
 מִשְׁנַיִם וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁלֹשָׁה. לָחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל. אֵין פָּחוֹת
 מִתְּשָׁעָה. וְלֹא יוֹתֵר עַל אֶחָד עָשָׂר. קָטָן נִמּוּל אֵין פָּחוֹת
 מִשְׁמוֹנֶה. וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁנַיִם עָשָׂר:

ג אין פּוֹחֲתִין מֵעָשָׂרִים וְאַחַת תְּקִיעוֹת בַּמִּקְדָּשׁ. וְלֹא
 מוֹסִיפִין עַל אַרְבָּעָה וּשְׁמוֹנֶה. אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁנֵי נִבְלִין. וְלֹא
 מוֹסִיפִין עַל שֵׁשֶׁה. אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁנֵי חֲלִילִין. וְלֹא מוֹסִיפִין
 עַל שְׁנַיִם עָשָׂר. וּבִשְׁנַיִם עָשָׂר יוֹם בַּשָּׁנָה. הַחֲלִיל מִכָּה
 לַפָּנִי הַמְּזַבֵּחַ. בְּשַׁחֲטִית פֶּסַח רֵאשׁוֹן. וּבְשַׁחֲטִית פֶּסַח
 שֵׁנִי. וּבִיוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח. וּבִיוֹם טוֹב שֶׁל עֲצֵרֶת.
 וּבְשְׁמוֹנֶת יְמֵי הַחֹג. וְלֹא הָיָה מִכָּה בְּאַבּוּב שֶׁל נְחֹשֶׁת.

אֵלָא בְּאִבּוּב שֶׁל קָנָה מִפְּנֵי שְׁקוּלוֹ עָרַב וְלֹא הָיָה מַחְלִיק
אֵלָא בְּאִבּוּב יְחִידִי מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַחְלִיק יָפָה:

ד' וְעִבְדֵי כְּהֻנִּים הָיוּ דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
מִשְׁפָּחוֹת בֵּית הַפְּגָרִים וּבֵית צַפְרִיָּה וּמֵאֲמָאוֹם הָיוּ
מִשְׁיֵאִין לְכַהוֹנָה רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אֲנָטִיגְנוֹס אוֹמֵר לוֹיִם הָיוּ:

ה' אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁשָׁה טְלָאִים הַמְּבַקְרִין בְּלִשְׁכַּת הַטְּלָאִים
כְּדִי לִשְׁבֹּת וּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וּמוֹסִיפִין
עַד לְעוֹלָם אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁתֵּי חֲצוּצְרוֹת וּמוֹסִיפִין עַד
לְעוֹלָם אֵין פּוֹחֲתִין מִתְּשַׁעָּה כְּנוֹרוֹת וּמוֹסִיפִין עַד לְעוֹלָם
וְהַצֵּלְצֵל לְבָד:

ו' אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁנִים עֶשֶׂר לוֹיִם עוֹמְדִים עַל הַדּוֹכָן
וּמוֹסִיפִין עַד לְעוֹלָם אֵין קָטָן גִּבָּס לְעֶזְרָה וְלַעֲבוּדָה אֵלָא
בְּשַׁעָּה שֶׁהַלוֹיִם עוֹמְדִים בְּשִׁיר וְלֹא הָיוּ אוֹמְרִים בְּנִבֵּל
וְכִנּוּר אֵלָא בַּפֶּה כְּדִי לִתֵּן תָּבֵל בְּנַעֲיָמָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן
יַעֲקֹב אוֹמֵר אֵין עוֹלִין לְמִנְיָן וְאֵין עוֹמְדִים עַל הַדּוֹכָן אֵלָא
בְּאַרְצָן הָיוּ עוֹמְדִים וְרֹאשִׁיהֶן מִבֵּין רִגְלֵי הַלוֹיִם וְצוּעְרֵי
הַלוֹיִם הָיוּ נִקְרָאִים:

פרק ג

יֵשׁ בְּעֶרְכִּין לְהַקֵּל וּלְהַחֲמיר. בְּשִׁדָּה אַחוּזָה לְהַקֵּל
 וּלְהַחֲמיר. בְּשׁוֹר הַמוֹעֵד שֶׁהִמִּית אֶת הָעֶבֶד לְהַקֵּל
 וּלְהַחֲמיר. בְּאוֹנֶס וּבִמְפֹתָהּ וּבִמּוֹצִיא שֵׁם רָע לְהַקֵּל
 וּלְהַחֲמיר. יֵשׁ בְּעֶרְכִּין לְהַקֵּל וּלְהַחֲמיר. כִּיצַד. אֶחָד
 שֶׁהֵעִיד אֶת הַנָּאָה שֶׁבִּישְׂרָאֵל. וְאֶת הַכְּעוֹר שֶׁבִּישְׂרָאֵל.
 נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סָלַע. וְאִם אָמַר הָרִי דָמְיוֹ עָלַי. נוֹתֵן אֶת
 שׁוּיּוֹ:

בְּשִׁדָּה אַחוּזָה לְהַקֵּל וּלְהַחֲמיר כִּיצַד. אֶחָד הַמְקַדִּישׁ
 בְּחוֹלֶת הַמָּחוּז. וְאֶחָד הַמְקַדִּישׁ בְּפֶרֶדְסוֹת סַבְסָטִי. נוֹתֵן
 בְּזָרַע חֹמֶר שְׁעוּרִים חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף. וּבְשִׁדָּה מְקַנָּה
 נוֹתֵן אֶת שׁוּיּוֹ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֶחָד שִׁדָּה אַחוּזָה.
 וְאֶחָד שִׁדָּה מְקַנָּה. מֵה בֵּין שִׁדָּה אַחוּזָה לְשִׁדָּה מְקַנָּה.
 אֵלֹא שֶׁבְּשִׁדָּה אַחוּזָה. נוֹתֵן חֲמֵשׁ. וּבְשִׁדָּה מְקַנָּה. אֵינוֹ
 נוֹתֵן חֲמֵשׁ:

בְּשׁוֹר הַמוֹעֵד שֶׁהִמִּית אֶת הָעֶבֶד לְהַקֵּל וּלְהַחֲמיר.
 כִּיצַד. אֶחָד שֶׁהִמִּית אֶת הַנָּאָה שֶׁבַּעֲבָדִים וְאֶת הַכְּעוֹר
 שֶׁבַּעֲבָדִים. נוֹתֵן שְׁלִשִּׁים סָלַע. הִמִּית בֶּן חוֹרִין נוֹתֵן שׁוּיּוֹ.
 חֵבֶל בָּזָה וּבָזָה מְשַׁלֵּם נֹזֶק שְׁלֹשׁ:

בְּאוֹנֶס וּבִמְפֹתָהּ וּבִמּוֹצִיא שֵׁם רָע לְהַקֵּל וּלְהַחֲמיר כִּיצַד.
 אֶחָד שֶׁאֵנֶס וּפֹתָהּ אֶת הַגְּדוּלָּה שֶׁבִּכְהוֹנָה. וְאֶת הַקְּטָנָה

שְׁבִישׁ־רֶאֱלִי. נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סֶלַע. וְהַבִּשֶּׁת וְהַפָּגָם. הַכֹּל לְפִי
הַמִּבִּישׁ וְהַמְתִּיבִישׁ:

ה' בַּמּוֹצֵא שֵׁם רָע לְהַקְלִל וּלְהַחֲמִיר. בִּיצֵד. אֶחָד שֶׁהוֹצִיא
שֵׁם רָע עַל הַגְדּוּלָה שֶׁבִּכְהוֹנָה. וְעַל הַקִּטְנָה שֶׁבִישׁ־רֶאֱלִי.
נוֹתֵן מֵאָה סֶלַע. נִמְצָא הָאוֹמֵר בְּפִיו. חֲמֹר מִן הָעוֹשֶׂה
מַעֲשֶׂה. שָׁכַן מִצִּינוֹ שֶׁלֹּא נִחַתָּם גָּזַר דִּין עַל אֲבוֹתֵינוּ
בַּמִּדְבָּר. אֲלֹא עַל לְשׁוֹן הָרֶעַ. שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּנְסּוּ אוֹתוֹ זֶה עָשָׂר
פְּעָמִים. וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי:

פרק ד

הַשָּׁגַת יָד בַּנוֹדֵר. וְהַשָּׁנִים בַּנוֹדֵר. וְהָעֲרָכִים בַּנֶּעְרָךְ.
וְהָעֶרֶךְ בְּזִמְן הָעֶרֶךְ. הַשָּׁגַת יָד בַּנוֹדֵר בִּיצֵד. עָנִי
שֶׁהֶעֱרִיךְ אֶת הָעָשִׁיר. נוֹתֵן עֶרֶךְ עָנִי. וְעָשִׁיר שֶׁהֶעֱרִיךְ אֶת
הָעָנִי. נוֹתֵן עֶרֶךְ עָשִׁיר:

ב' אֲבָל בְּקִרְבָּנוֹת אֵינוֹ כֵּן. הֵרִי שֶׁאָמַר קִרְבָּנוֹ שֶׁל מְצוֹרֶעַ
זֶה עָלִי. אִם הִיא מְצוֹרֶעַ עָנִי מֵבִיא קִרְבֵּן עָנִי. עָשִׁיר מֵבִיא
קִרְבֵּן עָשִׁיר. רַבִּי אוֹמֵר. אוֹמֵר אֲנִי אֶף בְּעֲרָכִים כֵּן. וְכִי
מִפְּנֵי מָה עָנִי שֶׁהֶעֱרִיךְ אֶת הָעָשִׁיר. נוֹתֵן עֶרֶךְ עָנִי. שֶׁאֵין
הָעָשִׁיר חַיֵּב כָּלוּם. אֲבָל הָעָשִׁיר שֶׁאָמַר עָרְכִי עָלִי. וְשָׁמַע
הָעָנִי וְאָמַר. מָה שֶׁאָמַר זֶה עָלִי. נוֹתֵן עֶרֶךְ עָשִׁיר. הִיא
עָנִי וְהָעָשִׁיר. אוֹ עָשִׁיר וְהָעָנִי. נוֹתֵן עֶרֶךְ עָשִׁיר. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר אֲפִילוֹ עָנִי וְהָעָשִׁיר. וְחֹזֵר וְהָעָנִי נוֹתֵן עֶרֶךְ עָשִׁיר:

^א אָבֵל בְּקִרְבָּנוֹת אֵינוֹ כֵּן. אָפִילוֹ אָבִיו מֵת וְהִנִּיחַ לוֹ רְבוּא סְפִינוֹת בָּיִם. וּבָאוּ לוֹ בְּרִבּוּאוֹת. אֵין לִהְקַדֵּשׁ בָּהֶן כָּלוּם:

^ד שְׁנַיִם בְּנֶדֶר כִּיצַד. יֶלֶד שֶׁהֶעֱרִיד אֶת הַזֶּקֶן. נוֹתֵן עֶרֶךְ זֶמֶן. וְזֶקֶן שֶׁהֶעֱרִיד אֶת הַיֶּלֶד. נוֹתֵן עֶרֶךְ יֶלֶד. וְעֶרְכִּים בִּנְעָרָה כִּיצַד. אִישׁ שֶׁהֶעֱרִיד אֶת הָאִשָּׁה. נוֹתֵן עֶרֶךְ אִשָּׁה. וְאִשָּׁה שֶׁהֶעֱרִיד אֶת הָאִישׁ. נוֹתֶנֶת עֶרֶךְ אִישׁ. וְהֶעֱרַךְ בְּזֶמֶן הָעֶרֶךְ כִּיצַד. הֶעֱרִיכוּ פָחוֹת מִבֶּן חֲמֵשׁ. וְנַעֲשֶׂה יוֹתֵר עַל בֶּן חֲמֵשׁ. פָּחוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים. וְנַעֲשֶׂה יוֹתֵר עַל בֶּן עֶשְׂרִים. נוֹתֵן כְּזֶמֶן הָעֶרֶךְ. יוֹם שְׁלֹשִׁים כְּלִמָּטָה מִמֶּנּוּ. שְׁנַת חֲמֵשׁ וּשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלִמָּטָה מִמֶּנָּה. שְׁנָאֵמַר אִם מִבֶּן שְׁשִׁים שָׁנָה וּמַעֲלָה אִם זָכַר. הָרִי אָנוּ לְמַדִּים בְּכֻלָּם מִשְׁנַת שְׁשִׁים. מֵה שְׁנַת שְׁשִׁים כְּלִמָּטָה מִמֶּנּוּ. אִף שְׁנַת חֲמֵשׁ וּשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלִמָּטָה מִמֶּנָּה. הֵן. אִם עָשָׂה שְׁנַת שְׁשִׁים כְּלִמָּטָה מִמֶּנָּה לְהַחֲמִיר. נַעֲשֶׂה שְׁנַת חֲמֵשׁ וּשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלִמָּטָה מִמֶּנָּה לְהַקֵּל. תִּלְמוּד לֹאמַר שָׁנָה שָׁנָה לְגִזְרָה שָׁוָה. מֵה שָׁנָה הָאֲמוּרָה מִשְׁנַת שְׁשִׁים כְּלִמָּטָה מִמֶּנָּה. אִף שָׁנָה הָאֲמוּרָה מִשְׁנַת חֲמֵשׁ וּשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלִמָּטָה מִמֶּנָּה. בֵּין לְהַקֵּל בֵּין לְהַחֲמִיר. רַבִּי אֱלֵעָזָר אוֹמֵר עַד שִׁיְהִיו יְתֵרוֹת עַל הַשָּׁנִים חֹדֶשׁ וְיוֹם אֶחָד:

פרק ה

האומר משקלי עלי נותן משקלו. אם כסף כסף. אם זהב זהב. מעשה באמה של ירמטיה שאמרה משקל בתי עלי. ועלתה לירושלים. ושקלוה ונתנה משקלה זהב. משקל ידי עלי. רבי יהודה אומר ממלא חבית מים. ומכניסה עד מרפקו. ושוקל מבשר חמור וגידין ועצמות. ונותן לתוכה עד שתתמלא. אמר רבי יוסי וכי היאך אפשר לכוין בשור כנגד בשור. ועצמות כנגד עצמות. אלא שמין את היד כמה היא ראויה לשקול:

^א דמי ידי עלי שמין אותו כמה הוא שוה ביד. וכמה הוא שוה בלא יד. זה חמר בנדרים מבפרכין. וחמר בפרכין מבנדרים. כיצד האומר ערכי עלי ומת. יתנו היורשין דמי עלי ומת. לא יתנו היורשין. שאין דמים למתים. ערך ידי וערך רגלי עלי לא אמר כלום. ערך ראשי וערך כבדי עלי. נותן ערך כלו. זה הכלל. דבר שהנשמה תלויה בו. נותן ערך כלו:

^ג חצי ערכי עלי. נותן חצי ערכו. ערך חצי עלי. נותן ערך כלו. חצי דמי עלי נותן חצי דמיו. דמי חצי עלי. נותן דמי כלו. זה הכלל. דבר שהנשמה תלויה בו. נותן דמי כלו:

^ד האומר ערכו של פלוני עלי. מת הנזדר. והנזדר. יתנו היורשין דמיו של פלוני עלי. מת הנזדר. יתנו היורשין. מת הנזדר. לא יתנו היורשין. שאין דמים למתים:

ה שֹׁרֵזָה עֹלָהּ וּבֵיתָזָה קֶרֶבֶן מֵת הַשֹּׁרֵז וְנִפְל הַבֵּית·
אֵינוֹ חֵיב לְשֵׁלֶם דְּמֵי שֹׁרֵזָה עָלֶי עֹלָה אוֹ (דְּמֵי) בֵּית
זָה עָלֶי קֶרֶבֶן מֵת הַשֹּׁרֵז וְנִפְל הַבֵּית חֵיב לְשֵׁלֶם:

י חֵיבֵי עֶרְכִּין מִמִּשְׁכָּנֵי אוֹתָן חֵיבֵי חֲטָאוֹת וְאַשְׁמוֹת אֵין
מִמִּשְׁכָּנֵי אוֹתָן חֵיבֵי עוֹלוֹת וּשְׁלָמִים מִמִּשְׁכָּנֵי אוֹתָן אֵף
עַל פִּי שְׂאִין מִתְּכַפֵּר לוֹ עַד שִׁיתַּרְצָהּ שְׁנָאֵמַר לְרִצּוֹנוֹ·
כּוֹפִין אוֹתוֹ עַד שִׁיאֲמַר רוּצָה אָנִי וְכֵן אֶתָּה אוֹמֵר בְּגִטִּי
נָשִׁים כּוֹפִין אוֹתוֹ עַד שִׁיאֲמַר רוּצָה אָנִי:

פרק ו

שׁוֹם הֵיתוּמִים שְׁלָשִׁים יוֹם וְשׁוֹם הֶהָקֵדֵשׁ שְׁשִׁים יוֹם·
וּמִכְרִיזִין בַּבֶּקֶר וּבַעֲרֵב הַמִּקְדִּישׁ נִכְסִיו וְהֵיתָה
עָלָיו כְּתוּבַת אִשָּׁה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר כְּשִׁיגְרֶשְׁנָה יָדִיר
הִנָּא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר אֵינוֹ צָרִיד כִּיּוֹצֵא בּוֹ אָמַר רַבֵּן
שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֵף הָעֶרֶב לָאִשָּׁה בְּכְתוּבָתָהּ וְהָיָה
בְּעֵלָהּ מִגְרָשָׁה יָדִיר הִנָּא שְׁמָא יַעֲשֶׂה קִנְיָא עַל נִכְסִיו
שֶׁל זֶה וַיַּחֲזִיר אֶת אִשְׁתּוֹ:

ב הַמִּקְדִּישׁ נִכְסִיו וְהֵיתָה עָלָיו כְּתוּבַת אִשָּׁה וּבַעַל חוֹב·
אֵין הָאִשָּׁה יְכוּלָה לְגַבּוֹת כְּתוּבָתָה מִן הֶהָקֵדֵשׁ וְלֹא בַעַל
חוֹב אֶת חוֹבוֹ אֲלֹא הַפּוֹדֶה פּוֹדֶה עַל מִנַּת לִתֵּן לָאִשָּׁה
כְּתוּבָתָהּ וּלְבַעַל חוֹב אֶת חוֹבוֹ הַקְדִּישׁ תִּשְׁעִים מָנָה·
וְהָיָה חוֹבוֹ מֵאָה מָנָה מוֹסִיף עוֹד דִּינָר וּפּוֹדֶה בּוֹ אֶת

הַנִּכְסִים הֵלְלוּ. עַל מִנַּת לִתֵּן לְאִשָּׁה כְּתוּבָתָהּ וּבַעַל חוֹב
אֶת חוּבוֹ:

אָף עַל פִּי שְׁאֵמְרוּ חִיבֵי עֶרְכִּין מִמִּשְׁכָּנֵי אוֹתָן. נוֹתְנִין לוֹ
מִזֶּזֶן שְׁלֹשִׁים יוֹם. וּכְסוֹת שְׁנַיִם עָשָׂר חֹדֶשׁ. וּמָטָה מוֹצֵעֵת.
וְסִנְדְּלִין וְתַפְלִין. לוֹ אֲבָל לֹא לְאִשְׁתּוֹ וְלֹא לְבָנָיו. אִם הָיָה
אִמֵּן. נוֹתְנִים לוֹ שְׁנֵי כָּלִי אוֹמָנוֹת מִכָּל מִין וּמִין. חֶרֶשׁ נוֹתְנִין
לוֹ שְׁנֵי מַעֲצָדִין וְשֵׁתֵי מַגְרוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם הָיָה
אֲכָר. נוֹתְנִין לוֹ אֶת צִמְדּוֹ. חֶמֶר נוֹתְנִין לוֹ אֶת חֲמוּרוֹ:

ד' הָיָה לוֹ מִין אֶחָד מִרְבֵּה. וּמִין אֶחָד מוֹעֵט. אֵין אוֹמְרִים
לוֹ לְמַפּוֹר מִן הַמִּרְבֵּה וְלִקַּח לוֹ מִן הַמוֹעֵט. אֲלֹא נוֹתְנִים לוֹ
שְׁנֵי מִינֵין מִן הַמִּרְבֵּה. וְכָל שֵׁשׁ לוֹ מִן הַמוֹעֵט. הַמִּקְדִּישׁ
אֶת נִכְסָיו. מַעֲלִין לוֹ אֶת תַּפְלָיו:

ה' אֶחָד הַמִּקְדִּישׁ אֶת נִכְסָיו. וְאֶחָד הַמַּעֲרִיךְ אֶת עֲצָמוֹ. אֵין
לוֹ בְּכִסּוֹת אִשְׁתּוֹ. וְלֹא בְּכִסּוֹת בָּנָיו. וְלֹא בְּצַבֵּעַ שְׁצַבְעֵן
לְשֹׁמֵן. וְלֹא בְּסִנְדְּלִים חֹדָשִׁים שְׁלִקְחָן לְשֹׁמֵן. אָף עַל פִּי
שְׁאֵמְרוּ עֲבָדִים נִמְכָּרִים בְּכִסּוֹתָן לְשִׁבְחָה. שְׁאִם תִּלְקַח
לוֹ כִּסּוֹת בְּשָׁלְשִׁים דִּינָר. מִשְׁבִּיחַ הוּא מָנָה. וְכֵן פָּרָה
אִם מִמִּתִּינִים אוֹתָהּ לְאַטְלָס מִשְׁבַּחַת הִיא. וְכֵן מִרְגְּלִית
אִם מַעֲלִין אוֹתָהּ לְכַרְךְ מִשְׁבַּחַת הִיא. אֵין לְהַקְדִּישׁ אֲלֹא
מִקּוֹמוֹ וְשִׁעְתּוֹ:

יום כא

פרק ז

אין מקדישין לפני היוכל פחות משתי שנים ולא גזאלין
 לאחר היוכל פחות משנה אין מחשבין חדשים
 להקדש אבל ההקדש מחשב חדשים המקדיש את
 שדהו בשעת היוכל נותן בזרע חמר שעורים חמשים
 שקל כסף היו שם נקעים עמוקים עשרה טפחים או
 סלעים גבוהים עשרה טפחים אין נמדדים עמה פחות
 מכאן נמדדים עמה הקדישה שתיים או שלש שנים לפני
 היוכל נותן סלע ופנדיון לשנה אם אמר הריני נותן דבר
 שנה בשנה אין שומעין לו אלא נותן את כלן באחת:

^א אחד הבעלים ואחד כל אדם מה בין הבעלים לבין כל
 אדם אלא שהבעלים נותנים חמש וכל אדם אינו נותן
 חמש:

^ב הקדישה וגאלה אינה יוצאה מידו ביוכל וגאלה בנו
 יוצאה לאביו ביוכל וגאלה אחר או אחד מן הקרובים
 וגאלה מידו אינה יוצאה מידו ביוכל וגאלה אחד מן
 הפהנים והרי היא תחת ידו לא יאמר הואיל והיא יוצאה
 לפהנים ביוכל והרי היא תחת ידי הרי היא שלי אלא
 יוצאה לכל אחיו הפהנים:

י הגיע היובל ולא נגאלה. הכהנים נכנסים לתוכה ונותנים את דמיה. דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר נכנסין אבל לא נותנין. רבי אליעזר אומר לא נכנסין ולא נותנין אלא נקראת שדה רטושים עד היובל השני. הגיע היובל השני ולא נגאלה. נקראת רטושי רטושין. עד היובל השלישי. לעולם אין הכהנים נכנסין לתוכה. עד שיגאלנה אחר:

ה הלוקח שדה מאביו. מת אביו ואחר כך הקדישה. הרי היא כשדה אחרת. הקדישה ואחר כך מת אביו הרי היא כשדה מקנה. דברי רבי מאיר. רבי יהודה ורבי שמעון אומרים כשדה אחרת שנאמר ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחזתו. שדה שאינה ראויה להיות שדה אחרת. (יוצאה זו שהיא ראויה להיות שדה אחרת.) שדה מקנה אינה יוצאה לכהנים ביובל. שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו. כהנים ולוים מקדישין לעולם וגואלין לעולם. בין לפני היובל. בין לאחר היובל:

פרק ח

הַמִּקְדִּישׁ אֶת שְׂדֵהוּ בְשָׁעָה שְׁאִינָה יוֹבֵל. אוֹמְרִים לוֹ
 פָּתַח אֶתָּה רֹאשׁוֹן. שֶׁהַבְּעָלִים נוֹתְנִים חֹמֶשׁ.
 וְכָל אָדָם אֵינּוּ נוֹתֵן חֹמֶשׁ. מַעֲשֶׂה בְּאַחַד שֶׁהִקְדִּישׁ אֶת
 שְׂדֵהוּ מִפְּנֵי רְעֻתָּהּ. אָמְרוּ לוֹ פָּתַח אֶתָּה רֹאשׁוֹן. אָמַר
 הָרִי הִיא שְׁלִי בְּאֶסֶר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לֹא אָמַר זֶה אֲלֵא
 בְּכַבִּיצָה. שֶׁהִקְדִּישׁ נִפְדָּה בְּכֶסֶף וּבִשְׁוֶה כֶּסֶף. אָמְרוּ לוֹ
 הִגִּיעַתְּךָ. נִמְצָא מִפְּסִיד אֶסֶר. וְשְׂדֵהוּ לְפָנָיו:

^ב אָמַר אֶחָד הָרִי הִיא שְׁלִי בַעֲשֹׂר סְלָעִים. וְאַחַד אוֹמֵר
 בַּעֲשָׂרִים. וְאַחַד אוֹמֵר בְּשָׁלֹשִׁים. וְאַחַד אוֹמֵר בְּאַרְבָּעִים.
 וְאַחַד אוֹמֵר בְּחֲמִשִּׁים. חֲזַר בּוֹ שֶׁל חֲמִשִּׁים. מִמִּשְׁכָּנִים
 מִנְּכָסִיו עַד עֶשֶׂר. חֲזַר בּוֹ שֶׁל אַרְבָּעִים. מִמִּשְׁכָּנִים מִנְּכָסִיו
 עַד עֶשֶׂר. חֲזַר בּוֹ שֶׁל שְׁלֹשִׁים. מִמִּשְׁכָּנִים מִנְּכָסִיו עַד עֶשֶׂר.
 חֲזַר בּוֹ שֶׁל עֶשְׂרִים. מִמִּשְׁכָּנִים מִנְּכָסִיו עַד עֶשֶׂר. חֲזַר בּוֹ
 שֶׁל עֶשֶׂר. מוֹכְרִים אוֹתָהּ בְּשׁוּוֹיָהּ. וְנִפְרָעִים מִשָּׁל עֶשֶׂר
 אֶת הַמּוֹתֵר. הַבְּעָלִים אוֹמְרִים בַּעֲשָׂרִים. וְכָל אָדָם אוֹמְרִים
 בַּעֲשָׂרִים. הַבְּעָלִים קוֹדֵמִין. מִפְּנֵי שֶׁהֵם מוֹסִיפִים חֹמֶשׁ:

^א אָמַר אֶחָד הָרִי הִיא שְׁלִי בַעֲשָׂרִים וְאַחַת. הַבְּעָלִים
 נוֹתְנִים עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ. בַּעֲשָׂרִים וּשְׁתֵּים הַבְּעָלִים נוֹתְנִים
 עֶשְׂרִים וְשֶׁבַע. בַּעֲשָׂרִים וְשָׁלֹשׁ. הַבְּעָלִים נוֹתְנִים עֶשְׂרִים
 וּשְׁמוֹנֶה. בַּעֲשָׂרִים וְאַרְבַּע. הַבְּעָלִים נוֹתְנִים עֶשְׂרִים וְתִשְׁעִים.
 בְּחֹמֶשׁ וְעֶשְׂרִים הַבְּעָלִים נוֹתְנִים שְׁלֹשִׁים. שְׁאִין מוֹסִיפִין

חֲמֵשׁ עַל עֲלוֹיוּ שֶׁל זֶה. אָמַר אֶחָד הָרִי הִיא שְׁלִי בְּעֶשְׂרִים
וְשֵׁשׁ. אִם רָצוּ הַבְּעָלִים לִתֵּן שְׁלֹשִׁים וְאַחַת וְדִינָר. הַבְּעָלִים
קוֹדְמִים. וְאִם לֹא אֹמְרִים הִגִּיעְתָּד:

ד' מַחְרִים אָדָם מֵצֵאנֹו וּמִבְּקָרוֹ. מֵעֲבָדָיו וּמִשְׁפָּחוֹתָיו
הַכֹּנְעָנִים. וּמִשְׁדֵּה אֲחֻזָּתוֹ. וְאִם הַחֲרִים אֶת כָּלֹן אֵינֶן
מַחְרָמִין. דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה.
מָה אִם לִגְבוּהָ אֵין אָדָם רָשָׁאי לְהַחְרִים אֶת כָּל נִכְסָיו. עַל
אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שִׁיָּהָא אָדָם חַיֵּב לִהְיוֹת הֵס עַל נִכְסָיו:

ה' הַמַּחְרִים בָּנוּ וּבָתוֹ. עֲבָדוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הָעֲבָרִים. וּשְׁדֵּה
מִקְנָתוֹ. אֵינֶן מַחְרָמִים. שֶׁאֵין אָדָם מַחְרִים דְּבַר שְׁאִינוֹ
שָׁלוֹ. כֹּהֲנִים וְלוֹיִם אֵינֶן מַחְרִימִין דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי
שִׁמְעוֹן אֹמֵר הַכֹּהֲנִים אֵינֶן מַחְרָמִין. שֶׁהַחֲרָמִים שְׁלֵהֶם.
הַלוֹיִם מַחְרִימִין שֶׁאֵין הַחֲרָמִים שְׁלֵהֶן. רַבִּי אֹמֵר נִרְאִים
דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה בְּקִרְקָעוֹת שֶׁנֶּאֱמַר כִּי אֲחֻזַּת עוֹלָם
הִיא לָהֶם. וְדְבָרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן בְּמִטְלָטְלִים שֶׁאֵין הַחֲרָמִים
שְׁלֵהֶם:

ו' חֲרָמֵי כֹהֲנִים אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן. אֱלָא נִתְּנִים לַכֹּהֲנִים.
רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא אֹמֵר סֵתָם חֲרָמִים לְבִדָּק הַבֵּית.
שֶׁנֶּאֱמַר כָּל חֵרֶם קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים הוּא לֵי. וְחֲכָמִים אֹמְרִים
סֵתָם חֲרָמִים לַכֹּהֲנִים. שֶׁנֶּאֱמַר כְּשִׁדָּה הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה
אֲחֻזָּתוֹ. אִם בֶּן לָמָּה נֶאֱמַר כָּל חֵרֶם קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים הוּא
לֵי. שֶׁהוּא חַל עַל קֹדְשֵׁי קֹדָשִׁים וְעַל קֹדָשִׁים קְלִים:

י' מַחֲרִים אָדָם אֶת קַדְשֵׁיוֹ בֵּין קַדְשֵׁים וּבֵין קְדָשִׁים קָלִים. אִם נָדָר נֹתֵן אֶת הַדְּמִים. אִם נִדְּבָה נֹתֵן אֶת טוֹבָתָהּ. שׁוֹר זֶה עוֹלָה. אוֹמְדִים כִּמָּה אָדָם רוֹצֶה לִתֵּן בְּשׁוֹר זֶה. לְהַעֲלוֹתוֹ עוֹלָה שְׂאִינוֹ רְשָׁאִי. הַבְּכוֹר בֵּין תַּמִּים בֵּין בַּעַל מוֹם. מַחֲרִימִין אוֹתוֹ. כִּיצַד פּוֹדִין אוֹתוֹ. הַפּוֹדִין אוֹמְדִים כִּמָּה אָדָם רוֹצֶה לִיתֵּן בַּבְּכוֹר זֶה. לִתְנוֹ לָבֶן בְּתוֹ אוֹ לָבֶן אֲחֻתּוֹ. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר כָּתוּב אֶחָד אוֹמֵר תִּקְדִּישׁ. וְכָתוּב אֶחָד אוֹמֵר אֵל תִּקְדִּישׁ. אִי אֶפְשָׁר לוֹמֵר תִּקְדִּישׁ. שֶׁכֶּבֶר נֶאֱמַר אֵל תִּקְדִּישׁ. וְאִי אֶפְשָׁר לוֹמֵר אֵל תִּקְדִּישׁ. שֶׁכֶּבֶר נֶאֱמַר תִּקְדִּישׁ. אֲמֹר מַעֲתָהּ. מִקְדִּישׁ אֶתָּה הַקֹּדֶשׁ עָלָיו. וְאֵין אֶתָּה מִקְדִּישׁוֹ הַקֹּדֶשׁ מִזִּבְחָהּ.

פרק ט

הַמוֹכֵר אֶת שְׂדֵהוּ בְּשַׁעַת הַיּוֹבֵל. אֵינוֹ מוֹתֵר לְגָאוֹל פָּחוֹת מִשְׁתֵּי שָׁנִים. שְׁנָאֱמַר בְּמִסְפַּר שָׁנֵי תְּבוּאוֹת יִמְכֹּר לָךְ. הֵיטָה שְׁנַת שְׂדֵפּוֹן וִירְקוֹן אוֹ שְׁבִיעִית. אֵינָה עוֹלָה לוֹ מִן הַמִּנְיָן. נָרָה אוֹ הוֹבִירָה. עוֹלָה לוֹ מִן הַמִּנְיָן. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר מְכָרָהּ לוֹ לִפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהִיא מְלֵאָה פִּירוֹת. הֲרִי זֶה אוֹכֵל מִמֶּנָּה. שְׁלֹשׁ תְּבוּאוֹת בְּשְׁתֵּי שָׁנִים:

ב' מְכָרָהּ לְרֹאשׁוֹן בְּמִנְהָ. וּמְכָר הָרֹאשׁוֹן לְשָׁנִי בְּמֵאֵתִים. אֵינוֹ מַחֲשֵׁב אֶלֶּא עִם הָרֹאשׁוֹן. שְׁנָאֱמַר לְאִישׁ אֲשֶׁר מְכָר לוֹ. מְכָרָהּ לְרֹאשׁוֹן בְּמֵאֵתִים. וּמְכָר הָרֹאשׁוֹן לְשָׁנִי בְּמִנְהָ.

אינו מחשב אלא עם האחרון. שנאמר לאיש. לאיש אשר בתוכה. לא ימכור ברחוק ויגאל בקרוב. ברע ויגאל ביפה. לא ילוה ויגאל. לא יגאל לחצאים. ובהקדש מותר בכלן. זה חמר בהדיוט מבהקדש:

ג המוכר בית בבתי ערי חומה. הרי זה גואל מיד. וגואל כל שנים עשר חדש. הרי זו כמין רבית ואינה רבית. מת המוכר יגאל בנו. מת הלוקח יגאל מיד בנו. אינו מונה לו שנה אלא משעה שמכר לו. שנאמר עד מלאת לו שנה תמימה. וכשהוא אומר תמימה. להביא חדש העבור. רבי אומר יתן לו שנה ועבורה:

ד הגיע יום שנים עשר חדש ולא נגאל. היה חלוט לו. אחד הלוקח ואחד שנתן לו במתנה. שנאמר לצמיתות. בראשונה היה נטמן יום שנים עשר חדש. שיהא חלוט לו. התקין הלל הזקן שיהא חולש את מעותיו בלשכה. ויהא שובר את הדלת ונכנס. אימתי שירצה הלה. יבוא ויטול את מעותיו:

ה כל שהוא לפנים מן החומה. הרי הוא כבתי ערי חומה. חוץ מן השדות. רבי מאיר אומר אף השדות. בית הפנוי בחומה רבי יהודה אומר אינו כבתי ערי חומה. רבי שמעון אומר כהלל החיצון היא חומתו:

ו עיר שגגותיה חומתה. ושאינה מוקפת חומה מימות יהושע בן נון. אינה כבתי ערי חומה. ואלו הן בתי ערי

חומה · שלש חצרות של שני שני בתים · מוקפות חומה
מימות יהושע בן נון · כגון קצרה הישנה של צפורי ·
והקרה של גוש חלב · וירפת הישנה · וגמלא וגדוד וחדיד
ואונו וירושלים · וכן פוצא בהן:

י בתי החצרים נותנים להם כח היפה שבבתי ערי חומה ·
וכח היפה שבשדות · נגאלין ונגאלין מיד · ונגאלין כל
שנים עשר חדש כבתים · ויוצאים ביובל · ובגרעון כסף
כשדות · ואלו הן בתי חצרים · שתי חצרות של שני שני
בתים · אף על פי שמוקפות חומה מימות יהושע בן נון ·
הרי אלו כבתי חצרים:

ח ישראל שירש את אבי אמו לוי · אינו גואל כסדר הזה ·
וכן לוי שירש את אבי אמו ישראל · אינו גואל כסדר
הזה · שנאמר כי בתי ערי הלויים · עד שיהא לוי ובְעָרֵי
הלויים · דבְּרֵי רַבִּי · וחכמים אומרים אין הדברים אמורים
אלא בְּעָרֵי הלויים · אין עושים שדה מגרש · ולא מגרש
שדה · ולא מגרש עיר · ולא עיר מגרש · אמר רבי אלעזר
במה דברים אמורים בְּעָרֵי הלויים · אבל בְּעָרֵי ישראל
עושים שדה מגרש · ולא מגרש שדה · מגרש עיר · ולא
עיר מגרש · כדי שלא יחריבו את ערי ישראל · הכהנים
והלויים מוכרים לעולם · וגואלים לעולם שנאמר גאלת
עולם תהיה ללויים: סליק

מסכת תמורה

פרק א

הכל ממירין אחד אנשים ואחד נשים. לא שאדם
רשאי להמיר. אלא שאם המיר מומר. וסופג את
הארבעים. הפהגים ממירים את שלהם. וישראל ממירים
את שלהן. אין הפהגים ממירים לא בחטאת ולא באשם
ולא בבכור. אמר רבי יוחנן בן נורי וכי מפני מה אין
ממירים בבכור. אמר לו רבי עקיבא חטאת ואשם מתנה
לכהן. והבכור מתנה לכהן. מה חטאת ואשם אין ממירים
בו. אף הבכור לא ימירנו בו. אמר לו רבי יוחנן בן נורי
מה לי אינו ממיר בחטאת ואשם. שאין זכין בהן בחייהן.
תאמר בבכור שזכין בו בחייו. אמר לו רבי עקיבא והלא
כבר נאמר. והיה הוא ותמורתו יהיה קדש. היכן קדושה
חלה עליו בבית הבעלים. אף תמורה בבית הבעלים:

^ב ממירין מן הבקר על הצאן. ומן הצאן על הבקר. מן
הכבשים על העזים. ומן העזים על הכבשים. מן הזכרים
על הנקבות. ומן הנקבות על הזכרים. מן התמימים על
בעלי מומין. ומבעלי מומין על התמימים. שנאמר לא
יחליפנו ולא ימיר אותנו טוב ברע. או רע בטוב. איזהו טוב
ברע. בעלי מומין שקדם הקדשן את מומן. ממירים אחד
בשנים. ושנים באחד. אחד במאה. ומאה באחד. רבי

שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין מְמִירִין אֶלָּא אֶחָד בְּאַחַד־שְׁנָאֻמֶּר וְהִיא
הוא וְתַמּוּרְתּוֹ מֵהָ הוּא מְיוּחָד אֵף תַּמּוּרְתּוֹ מְיוּחָדָת:

ג אֵין מְמִירִים אֲבָרִים בְּעוֹבְרִים וְלֹא עוֹבְרִים בְּאֲבָרִים
וְלֹא אֲבָרִים וְעוֹבְרִים בְּשִׁלְמִים וְלֹא שִׁלְמִים בָּהֶן רַבִּי יוֹסִי
אוֹמֵר מְמִירִים אֲבָרִים בְּשִׁלְמִים וְלֹא שִׁלְמִים בְּאֲבָרִין
אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְהִלָּא בְּמִקְדָּשִׁים הָאוֹמֵר רִגְלָהּ זֹו עוֹלָה
כָּלָה עוֹלָה אֵף כְּשִׂיאָמַר רִגְלָהּ שֶׁל זֹו תַּחַת זֹו תַּהֲיֶה כָּלָה
תַּמּוּרָה תַּחֲתֶיהָ:

ד אֵין הַמִּדְמָע מִדְמָע אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן אֵין הַמַּחֲמֵץ מַחֲמֵץ
אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן אֵין הַמֵּים שְׂאוּבִים פּוֹסְלִים אֶת הַמִּקְוָה
אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן:

ה אֵין מִי חֲטָאת נֶעֱשִׂים מִי חֲטָאת אֶלָּא עִם מִתֵּן אֶפְרָאִין
בֵּית הַפֶּרֶס עוֹשֶׂה בֵּית הַפֶּרֶס וְלֹא תְרוּמָה אַחֵר תְּרוּמָה
וְלֹא תַמּוּרָה עוֹשֶׂה תַמּוּרָה וְלֹא הוֹלֵד עוֹשֶׂה תַמּוּרָה רַבִּי
יְהוּדָה אוֹמֵר הוֹלֵד עוֹשֶׂה תַמּוּרָה אָמְרוּ לוֹ הַקָּדֵשׁ עוֹשֶׂה
תַּמּוּרָה לֹא הוֹלֵד וְלֹא תַמּוּרָה עוֹשִׂין תַּמּוּרָה:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא יאמר זה שלש פעמים

ויועיל לשכחה בעזרת השם יתברך.

הדרן עלך מסכת (פלוני) והדרך עלן דעתן עלך מסכת (פלוני) ודעתך
עלן לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דאתי:

ואחר כך יאמר

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו
בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא חנניה בר פפא רמי בר פפא
נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרס בר פפא
רכיש בר פפא סרחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית
ישראל ונהיה אנחנו כלנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל יראי
שםך ולומדי תורתך:

מאיבי תחכמי מצותך כי לעולם היא לי:

יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש:

לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתי:

ברוך אתה יהוה למדני חקיך: